Проектування баз даних Design of databases

Копп Андрій Михайлович

Andrii M. Kopp

Асистент кафедри ПІІТУ

Assistant Lecturer of the Department of SEMIT

kopp93@gmail.com @andriikopp

Програма курсу / Course program

- 1 Знайомство з MySQL / Introduction to MySQL
- 2 Проектування та реалізація БД / DB design and implementation
- 3 Робота з даними за допомогою SQL / Data manipulation using SQL
- 4 Реалізація бізнес-логіки / Business logic implementation
- 5 Цілісність даних, транзакції, права користувачів / Data integrity, transactions, user privileges
- 6 Побудова ПЗ для роботи з БД / Database application design

Контрольні точки / Checkpoints

```
Модульна KP №1 / Mid-term work #1
                                                      (20)
      45% KΠ / Course project
      1-4 ЛР / Lab. Works
                                                      (30)
   Модульна KP №2 / Mid-term work #2
                                                      (20)
      80% KΠ / Course project
      5-9 ЛР / Lab. works
                                                      (30)
   Курсовий проект / Course project
3
                                                      (100)
   Екзамен / Exam
      захищений КП / presented course project
      1-9 ЛР / Lab. works
```

Total = (LAB[60] + (M1[20] + M2[20]) * 0.5 + PROJ[100] * 0.5

Керівники курсових проектів / Course projects supervisors

КН-37где доц. Сокол В. Е. доц. Лютенко И. В. ст. викл. Голоскокова А. А.

КН-37ж доц. Сокол В. Е.

Навантаження керівників КП: 3 академ. годин = 120 хв. консультацій + + 15 хв. захист

- 1 Знайомство з MySQL
- 1 Introduction to MySQL
- 1.1 Yomy MySQL? / Why MySQL?
- 1.2 Клієнт-серверна архітектура / Client-server architecture
- 1.3 Установка MySQL та супутніх компонентів / Install MySQL and required components
- 1.4 Початок роботи з MySQL / Starting work with MySQL
- 1.5 Резервне копіювання та відновлення / Backups and recovery

- 2 Проектування та реалізація БД
 - 2 DB design and implementation
- 2.1 Процес проектування БД / DB design process
- 2.2 Створення та використання БД / Creating and using DB
- 2.3 Створення таблиць та робота зі структурою БД / Creating tables and working with the DB structure
- 2.4 Типи таблиць у MySQL / Table types in MySQL

3 Робота з даними за допомогою SQL 3 Data manipulation using SQL

- 3.1 Вставка, видалення та оновлення даних / Insert, delete, and update data
- 3.2 Створення запитів на вибірку / Creating select queries
- 3.3 Умови вибірки / Conditions
- 3.4 Сортування / Sorting
- 3.5 Обмеження вибірки / Limit
- 3.6 Групування записів / Group
- 3.7 Використання функцій / Using functions
- 3.8 Оператори / Operators
- 3.9 Змінні / Variables
- 3.10 Тимчасові таблиці / Temporary tables

- 4 Реалізація бізнес-логіки Business logic implementation
- 4.1 Створення та використання представлень / Creating and using views
- 4.2 Створення та використання збережених процедур / Creating and using stored procedures
- 4.3 Створення та використання тригерів / Creating and using triggers

- 5 Цілісність даних, транзакції, права користувачів
- 5 Data integrity, transactions, user privileges
- 5.1 Mexaнiзми контролю цілісності даних / Data integrity control mechanisms NO ACTION, CASCADE, SET NULL, SET DEFAULT
- 5.2 Механізм транзакцій / Transactional mechanism
 - ACID, рівні ізоляції / isolation levels
- 5.3 Управління правами користувачів / Manage user privileges

- 6 Побудова ПЗ для роботи з БД 6 Database application design
- 6.1 Технологія JDBC / JDBC technology Побудова Java застосування для роботи з БД / Build Java application to work with DB

6.2 Технології MySQLi та PDO / MySQLi and PDO technologies

Побудова PHP застосування для роботи з БД / Build PHP application to work with DB

Курсовий проект / Course project

- 1 Знайомство з предметною областю / Study the domain
- 2 Огляд існуючих рішень / Review the existing solutions
- 3 Розробка бізнес-правил та моделі даних / Design business rules and data model
- 4 Огляд та вибір засобів розробки / Review and select development tools
- 5 Створення БД / Create the DB
- 6 Заповнення БД даними / Populate DB with data
- 7 Розробка застосування / Develop the application
- 8 Тестування ПЗ / Test the software
- 9 Підготовка та захист / Preparation and defense

- 1 Знайомство з MySQL
- 1 Introduction to MySQL

- Вільно-поширювана система управління базами даних
- Free database management system

- Клієнт-серверна архітектура
- Client-server architecture

- Відкритий вихідний код (MariaDB)
- Open-Source (MariaDB)

- Кросплатформна система
- Cross-platform system

- Програмні інтерфейси
- Application Programming Interfaces (APIs)

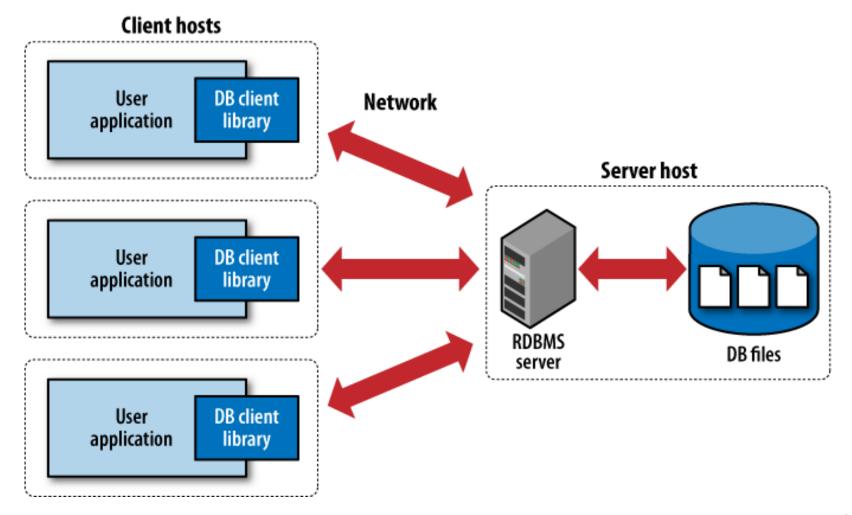
- Багатопотоковість
- Multithreading
- Паралельний доступ
- Concurrent access
- Швидкодія
- Speed
- Масштабованість
- Scalability

• Забезпечення безпеки і розмежування доступу на основі системи привілеїв

 Security and access management based on the privileges system

- Реляційна система управління базами даних (СУБД)
- Relational database management system (DBMS)
- Базові поняття теорії реляційних баз даних (БД)
- Basic concepts of the theory of relational databases (DB)

1.2 Клієнт-серверна архітектура / Client-server architecture

1.2 Клієнт-серверна архітектура / Client-server architecture

- До сервера MySQL можуть підключатися різні клієнтські програми, в тому числі і з віддалених пристроїв
- There are many MySQL clients available including remote devices
- Стандартний клієнт MySQL представлений у вигляді додатку командного рядка
- The standard MySQL client is the command-line application

1.2 Клієнт-серверна архітектура / Client-server architecture

```
MySQL 5.5 Command Line Client
Enter password: ********
Welcome to the MySQL monitor. Commands end with ; or \g.
Your MySQL connection id is 12
Server version: 5.5.16 MySQL Community Server (GPL)
Copyright (c) 2000, 2011, Oracle and/or its affiliates. All rights reserved.
Oracle is a registered trademark of Oracle Corporation and/or its
affiliates. Other names may be trademarks of their respective
owners.
Type 'help;' or '\h' for help. Type '\c' to clear the current input statement.
mysql> CREATE DATABASE employees;
Query OK, 1 row affected (0.00 sec)
mysql>
```

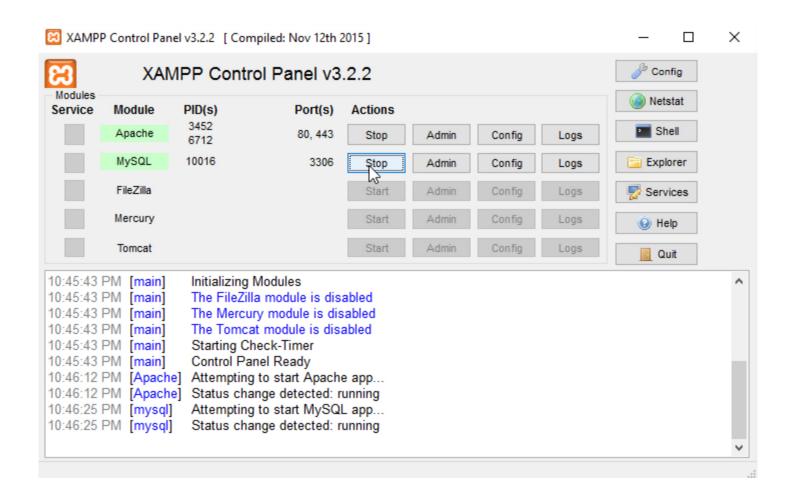
- 1.3 Установка MySQL і супутніх компонентів / Install MySQL and required components
- Установка за допомогою інсталяційного пакета з графічним інтерфейсом
- System-wide installation using a graphical installation package

- Установка без інсталяції і змін в системі
- Local installation using a "no-install" package

- 1.3 Установка MySQL і супутніх компонентів / Install MySQL and required components
- Установка за допомогою інтегрованого пакета ХАМРР
- System-wide installation using the XAMPP integrated package

- Другий спосіб зручний при відсутності прав адміністратора
- Second option is handy when you do not have administrator privileges

1.3 Установка MySQL і супутніх компонентів / Install MySQL and required components

1.3 Установка MySQL і супутніх компонентів / Install MySQL and required components

- X (Linux, macOS/OS X, Solaris, Windows)
- Apache
 - вільний веб-сервер
 - free web-server
- MySQL
- PHP
- Perl

1.3 Установка MySQL і супутніх компонентів / Install MySQL and required components

C:\xampp\mysql\bin > mysql -u root -p

XAMPP Control Panel > Shell > mysql -u root -p

1.4 Початок роботи з MySQL / Starting work with MySQL

SHOW DATABASES;

```
mysql -u root -p

MariaDB [(none)]> SHOW DATABASES;

Database

delivery
information_schema
itdb
medical_card
mysql
performance_schema
phpmyadmin
supply
supply_1
test

10 rows in set (0.00 sec)
```

1.4 Початок роботи з MySQL / Starting work with MySQL

- USE <table_name>;
- SHOW TABLES;

- Вивантаження бази даних у вигляді SQL виразів
- Dumping a database as SQL statements

- Використовується утиліта mysqldump
- The mysqldump utility is using

C:\xampp\mysql\bin > mysqldump
--user=<user_name>
--password=<user_password>
--result-file=<file_name>
<db name>

> mysqldump --user=root --result-file=supply.sql supply

supply.sql

```
-- Table structure for table `contract`
20
21
22
   DROP TABLE IF EXISTS 'contract':
/*!40101 SET @saved cs client = @@character set client */;
   /*!40101 SET character set client = utf8 */;
   CREATE TABLE 'contract' (
        'contract number' int(11) NOT NULL AUTO INCREMENT,
       `contract date` timestamp NOT NULL DEFAULT CURRENT_TIMESTAMP ON UPDATE CURRENT_TIMESTAMP,
27
       'supplier id' int(11) NOT NULL,
   'contract note' varchar(100) DEFAULT NULL,
   PRIMARY KEY ('contract_number'),
KEY 'contract_ibfk_1' ('supplier_id'),
    CONSTRAINT 'contract_ibfk_1' FOREIGN KEY ('supplier_id') REFERENCES 'supplier' ('supplier_id')
    ENGINE=InnoDB AUTO INCREMENT=14 DEFAULT CHARSET=latin1;
    /*!40101 SET character set client = @saved_cs_client */;
35
36
    -- Dumping data for table 'contract'
37
38
39
    LOCK TABLES 'contract' WRITE:
41 /*!40000 ALTER TABLE `contract` DISABLE KEYS */;
42 INSERT INTO 'contract' VALUES (1,'2018-08-31 21:00:00',1,'Order 34 on 30.08.2018'),(2,'2018-09-09
43 /*!40000 ALTER TABLE `contract` ENABLE KEYS */;
44 UNLOCK TABLES;
```

- Файл резервного копіювання не містить вирази CREATE DATABASE і USE
- Backup file does not contain CREATE DATABASE and USE statements

- DROP DATABASE <existing_db>;
- CREATE DATABASE < recovered_db>;
- USE <recovered_db>;

```
MariaDB [(none)]> CREATE DATABASE rec supply;
Query OK, 1 row affected (0.00 sec)
MariaDB [(none)]> USE rec_supply;
Database changed
MariaDB [rec supply]> SOURCE supply.sql;
Query OK, 0 rows affected (0.00 sec)
```

'rec_supply' database

```
MariaDB [rec_supply]> SHOW TABLES;
  Tables in rec supply
 contract
 contract supplier
 supplied
 supplier
 supplier info
 supplier org
 supplier person
 rows in set (0.00 sec)
MariaDB [rec_supply]> SELECT * FROM supplier_org;
 supplier id | supplier org name
               Interfruit Ltd.
               Transservice LLC
 rows in set (0.00 sec)
```

- 2 Проектування і реалізація БД
- 2 DB design and implementation

2.1 Процес проектування БД / DB design process

• Неможливо реалізувати БД, не витративши досить часу і зусиль на проектування

 It is impossible to implement a new DB without dedicating adequate time and effort to the design

2.1 Процес проектування БД / DB design process

• Добре продуманий дизайн дозволить розширювати наявне рішення, а не ламати і починати роботу з нуля

 Good design allows you to extend the original solution without having to pull everything down and start from scratch

- 1. Аналіз предметної області / Domain analysis
- 2. Розробка системи бізнес-правил / Business rules system development
- 3. Розробка моделей даних / Data models development
- 4. Реалізація бази даних / Database implementation

1. Аналіз предметної області / Domain analysis

- Виділити і описати основні бізнес-процеси
- Identify and describe core business processes

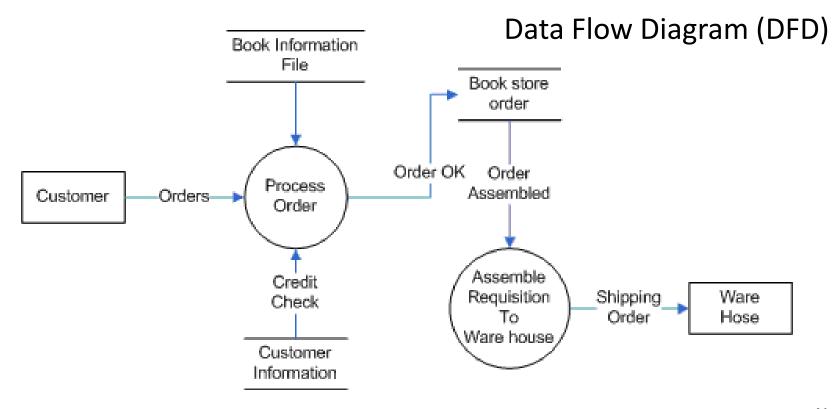
- 1. Аналіз предметної області / Domain analysis
- Бізнес-процес структурований набір дій, які використовують матеріали і / або інформацію для виробництва продукції або послуг, що мають цінність для споживача
- Business process is a structured sequence of activities that takes materials and/or information and produces products or services valuable for a customer

1. Аналіз предметної області / Domain analysis

Поставка продукції / Product supply

- 1 Формування замовлення / Order creation 1.1 ...
- 2 Узгодження з постачальником / Supplier approval
- 3 Доставка продукції / Product delivery
- 4 Прийом продукції / Product reception

1. Аналіз предметної області / Domain analysis

2. Розробка системи бізнес-правил / Business rules system development

Формалізовані результати обстеження предметної області

Formalized results of domain analysis

Визначають структуру інформаційних об'єктів БД Define the structure of DB informational objects

2. Розробка системи бізнес-правил / Business rules system development

- Факти / Facts
- Обмеження / Restrictions
- Активатори операцій / Operation triggers
- Висновки / Conclusions

2. Розробка системи бізнес-правил / Business rules system development

Факт / Fact

Кожен постачальник характеризується назвою та адресою. Для унікальної ідентифікації постачальників використовується код.

Each supplier is described by the name and address. Unique code is used to identify suppliers.

2. Розробка системи бізнес-правил / Business rules system development

Обмеження / Restriction

Постачальник як суб'єкт підприємницької діяльності може бути або юридичною, або фізичною особою

Supplier as a business entity can be either a legal entity or an individual entrepreneur

2. Розробка системи бізнес-правил / Business rules system development

Активатор операції / Operation trigger

- Введення даних про постачальника як про фіз. особу заборонено, якщо вже зберігаються дані про нього як про юр. особу
- Entering information about the supplier as an individual entrepreneur is prohibited if data about it as a legal entity is already stored

2. Розробка системи бізнес-правил / Business rules system development

Висновок / Conclusion

Якщо постачальник не відправив замовлення протягом 5 календарних днів з моменту отримання замовлення, замовлення вважається невиконаним

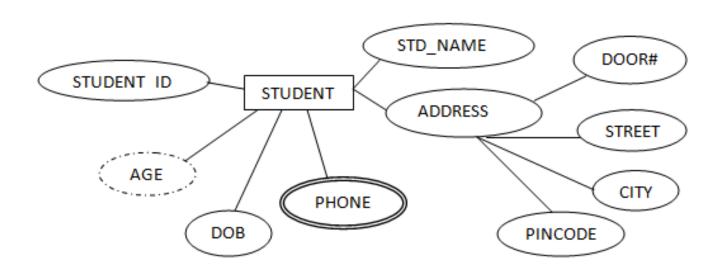
If supplier has not sent an order within 5 calendar days from the moment of receiving the order, the order is considered as unfulfilled

3. Розробка моделей даних / Data models development

- Концептуальна МД / Conceptual DM
- Логічна МД / Logical DM
- Фізична МД / Physical DM

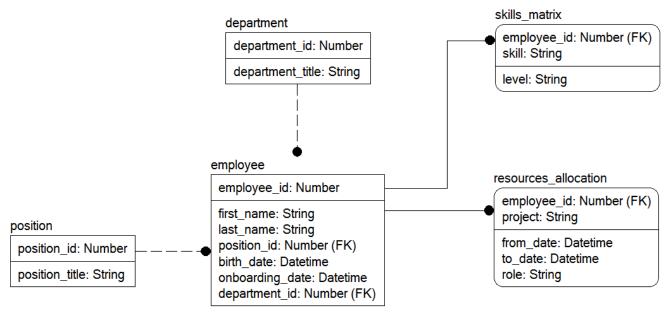
- 3. Розробка моделей даних / Data models development
- Концептуальна МД / Conceptual DM

ER модель

- 3. Розробка моделей даних / Data models development
- Логічна МД / Logical DM

IDEF1X модель

- 3. Розробка моделей даних / Data models development
- Фізична МД / Physical DM

Повинна враховувати особливості конкретної СУБД

It should be designed according to features of the chosen DBMS

- 3. Розробка моделей даних / Data models development
- Фізична МД / Physical DM

IDEF1X модель skills matrix department employee_id: Long Integer (FK) department id: Long Integer skill: Text(20) department title: Text(20) level: Text(20) employee resources allocation employee id: Long Integer employee id: Long Integer (FK) first name: Text(20) project: Text(20) position last name: Text(20) from date: Date/Time position id: Long Integer (FK) position id: Long Integer to date: Date/Time birth date: Date/Time position title: Text(20) role: Text(20) onboarding_date: Date/Time department id: Long Integer (FK)

4. Реалізація бази даних / Database implementation

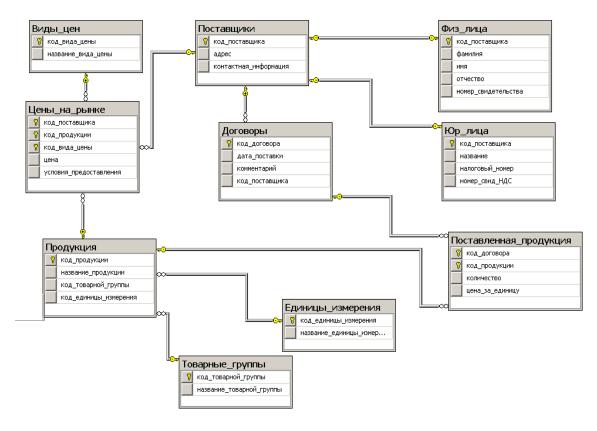
Детальний табличное опис кожної реляційної таблиці та представлення БД

Detail tabular description of each relational table and view of a DB

4. Реалізація бази даних / Database implementation

	Ключ	Ім'я поля	Тип даних	Розмір поля	Опис
PK	FK	НомерДоговора	Чисельний	Ціле	номер договору
	FK	КодПродукции	Чисельний	Ціле	код продукції
·		Количество	Чисельний	Ціле	кількість одиниць продукції
		ЦенаЗаЕдиницу	Чисельний	Одинарне з плаваючою крапкою	ціна за одиницю продукції

4. Реалізація бази даних / Database implementation

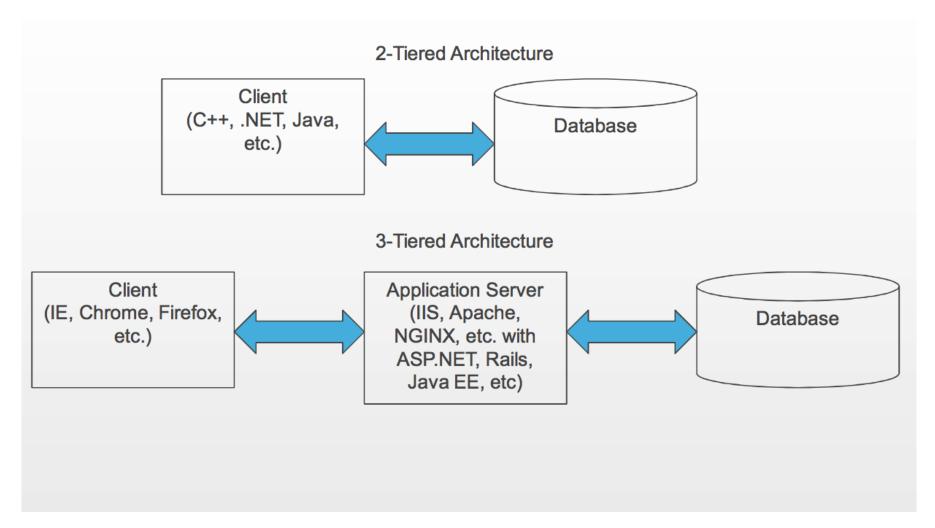
... ще трохи про клієнт-серверну архітектуру

... a little more about the client-server architecture

- Традиційна архітектура (2-х рівнева)
- Traditional architecture (2 tier)

- Клієнт програма представлення даних і реалізація бізнес-логіки
- Client a software used to represent data and implement business logic

- Сервер програма управління даними і самі дані
- Server a software used to manage data and data itself

Трирівнева архітектура 3-Tiered architecture

- Рівень представлення представлення даних
- Presentation layer data representation
- Рівень застосування бізнес-логіка
- Application layer business logic
- Рівень бази даних управління даними і самі дані
- Database layer data management and data

Рівень представлення / Presentation layer:

Рівень застосування / Application layer:

```
class ContractService
{
    private $repository;

    public function __construct(ContractRepositoryInterface $repository)
    {
        $this->repository = $repository;
    }

    public function getAllContracts()
    {
        return $this->repository->getContractList();
    }
}
```

Рівень бази даних / Database layer:

```
public function getContractList()
{
    $conn = MySQLConnectionUtil::getConnection();
    $contracts = array();

$query = 'SELECT number, agreed, supplier.name, title, note
    FROM contract INNER JOIN supplier ON contract.supplier = supplier.id';
    $result = mysqli_query($conn, $query);
```

number	agreed	supplier	title	note
1	1999-09-01	2	Contract 1	Invoice 34from 8/30/99
2	1999-09-10	2	Contract 2	Invoice 08-78 from 8/28/99
3	1999-09-10	4	Contract 3	Invoice 08-78 from8/28/99
4	1999-09-23	4	Contract 4	Order 56from 8/28/99
5	1999-09-24	3	Contract 5	Invoice 74from 9/11/99
6	1999-10-01	2	Contract 6	Invoice 9-12from 9/28/99
7	1999-10-02	3	Contract 7	Invoice 85from 9/21/99

CREATE DATABASE <db_name>;

CREATE DATABASE supply;

- При створенні БД можна вказати потрібне кодування і / або правило порівняння символьних значень
- When creating a DB it is possible to configure the character set and/or collation rule for char values

SHOW CHARACTER SET; SHOW COLLATION;

Команди для перегляду списків використовуваних в MySQL кодувань і правил порівняння символьних значень

Commands used to view lists of used in MySQL character sets and collation rules

riaDB [(no	one>1> SHOW CHARACTER SET;	+	++	
Charset	Description	! Default collation	Maxlen	
sjis hebrew tis620 euckr koi8u gb2312 greek cp1250 gbk latin5 armscii8 utf8 ucs2 cp866 keybcs2 macce macroman cp852 latin7 utf8mb4 cp1251 utf161e cp1256 cp1257 utf32 binary	¦ KOI8-R Relcom Russian	big5_chinese_ci dec8_swedish_ci dec8_swedish_ci cp850_general_ci hp8_english_ci koi8r_general_ci latin1_swedish_ci latin2_general_ci swe7_swedish_ci ascii_general_ci ascii_general_ci ujis_japanese_ci tis620_thai_ci tis620_thai_ci euckr_korean_ci koi8u_general_ci gb2312_chinese_ci gb2312_chinese_ci greek_general_ci cp1250_general_ci tuff8_general_ci armscii8_general_ci armscii8_general_ci ucs2_general_ci ucs2_general_ci utf8_general_ci utf8_general_ci utf8_general_ci utf8_general_ci utf8_general_ci tuf6_general_ci utf8mb4_general_ci utf16_general_ci cp1256_general_ci cp1256_general_ci utf16_general_ci cp1257_general_ci cp1257_general_ci utf32_general_ci utf32_general_ci utf32_general_ci utf32_general_ci utf32_general_ci utf32_general_ci cp1257_general_ci cp1257_general_ci	211111113211211211321111111414411441123	

CAL.	my	sql -u ro	oot -p			_ 🗆 ×
MariaDB [(none)]> SHOW COLLAT)	(ON;					^
Collation	Charset	Id	Default	Compiled	Sortlen	
big5_chinese_ci	big5		Yes	Yes	1	
big5_bin dec8_swedish_ci	big5 dec8		Yes	Yes Yes	$\bar{1}$	
¦ dec8_bin ¦ cp850_general_ci	dec8 cp850		Yes	Yes Yes	1 1	
¦ cp850_bin ¦ hp8_english_ci	cp850 hp8		Yes	l Yes l Yes	$egin{array}{cccccccccccccccccccccccccccccccccccc$	
¦ hp8_bin ¦ koi8r_general_ci	¦ hp8 ¦ koi8r	1 72 1 7	¦ ¦Yes	l Yes l Yes	1 1	
¦ koi8r_bin ¦ latin1_german1_ci	¦ koi8r ¦ latin1	1 74 1 5	! !	l Yes l Yes	! 1	
latin1_swedish_ci latin1_danish_ci	¦ latin1 ¦ latin1		Yes	l Yes l Yes	! 1 ! ! 1 !	
latin1_german2_ci latin1_bin	latin1 latin1	31 47		l Yes l Yes	2 1	
latin1_general_ci latin1_general_cs	latin1 latin1	48 49		l Yes l Yes	1 1	
latin1_spanish_ci latin2_czech_cs	latin1	94		Yes Yes	1 1	
latin2_general_ci latin2_hungarian_ci	latin2		Yes	l Yes l Yes	1 1	
latin2_nungarian_ci latin2_croatian_ci latin2_bin	latin2 latin2 latin2	27		l Yes l Yes	1	
swe7_swedish_ci	l swe7	1 10	Yes	! Yes	1	
swe7_bin ascii_general_ci	swe7 ascii		Yes	Yes Yes	1	
ascii_bin ujis_japanese_ci	ascii ujis		Yes	Yes Yes	1 1	
ujis_bin sjis_japanese_ci	ujis sjis	91	Yes	Yes Yes	1 1	
¦ sjis_bin ¦ hebrew_general_ci	sjis hebrew	88 16	Yes	Yes Yes	1 1	
¦ hebrew_bin ¦ tis620_thai_ci	¦ hebrew ¦ tis620		¦ ¦Yes	l Yes l Yes	1 1 1	
¦ tis620_bin ¦ euckr_korean_ci	¦ tis620 ¦ euckr	1 89 1 19	! ! Yes	l Yes l Yes	1 1 1	
¦ euckr_bin ¦ koi8u_general_ci	¦ euckr ¦ koi8u	1 85 1 22	! ! Yes	l Yes l Yes	1 1 1	
koi8u_bin	koi8u	75		Yes	1	

Якщо потрібно завантажити дані, що знаходяться в кодуванні СР-1251 ...

If it is required to upload data in CP-1251 character set ...

CREATE DATABASE <db_name>
CHARACTER SET cp1251 COLLATE
cp1251_general_ci;

- _ci = "case insensitive" при порівнянні та сортуванні не враховується регістр
- _cs = "case sensitive" регістр враховується
- _bin = "binary" порівняння і сортування по числовим кодам символів

utf8mb4 рекомендується використовувати замість utf8 з MySQL 5.5.3

utf8mb4 is recommended to use instead of utf8 starting with MySQL 5.5.3

- Юнікод стандарт кодування, подання та обробки текстів, що включає в себе знаки майже всіх письмових мов світу
- UTF-8 кодування, що дозволяє компактно зберігати і передавати символи Юнікоду
- Unicode is a standard for the consistent encoding, representation, and handling of text represented in most of the world's writing systems
- UTF-8 is a character set for compact storing and transferring Unicode characters

ALTER DATABASE <db_name>
CHARACTER SET <character_set_name>
COLLATE <collation_name>;

Зміна кодування і / або правила порівняння для БД торкнеться тільки новостворюваних таблиць

Changes of character set and/or collation rule will affect only the new created tables

CREATE DATABASE supply
CHARACTER SET utf8mb4
COLLATE utf8mb4_unicode_ci;

Для коректного відображення юнікода: Use it to represent unicode correctly:

SET NAMES utf8mb4 COLLATE utf8mb4_unicode_ci;

Для видалення БД використовується команда

DROP DATABASE <db_name>;

This statement is used to remove existing DB

Рекомендується створити резервну копію БД перед видаленням

It is recommended to backup the DB before delete operation

2.2 Створення і використання БД / Creating and using DB

- information_schema
- mysql
- test

```
mysql -u root -p

MariaDB [(none)]> SHOW DATABASES;

Database

delivery
information_schema
itdb
medical_card
mysql
performance_schema
phpmyadmin
rec_supply
supply
supply
supply
supply
11 rows in set (0.01 sec)
```

2.2 Створення і використання БД / Creating and using DB

information_schema

Інформаційна БД про всі інші БД і їх структуру Informational DB about other DBs and their structure

mysql

Службова БД, зберігає відомості про користувачів, права доступу і т.д.

Service DB that stores information about users, access privileges etc.

test

Порожня БД для експериментів / Empty DB for experiments

```
CREATE TABLE 
<field name 1> <field type 1> [<field properties 1>],
<field name 2> <field type 2> [<field properties 2>],
[<keys and indexes information>]
[<optional properties>];
```

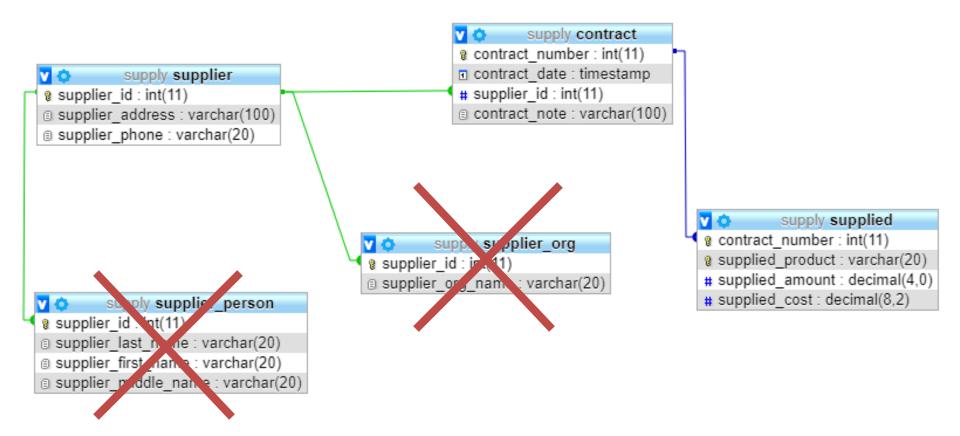
Багато з параметрів задавати не обов'язково A lot of parameters are optional

Необхідні параметри / Required parameters:

- ім'я таблиці / table name;
- імена і типи стовпців / columns names and types.

Інші параметри використовуються при необхідності

The rest of parameters are used if necessary

Таблиці бази даних / Database tables:

- supplier
- <u>supplier_person</u>
- supplier_org
- contract
- supplied

```
CREATE TABLE supplier (
supplier_id int NOT NULL,
supplier_address varchar(100) NOT NULL,
supplier_phone varchar(20) NOT NULL,
PRIMARY KEY (supplier_id)
) ENGINE=InnoDB;
```

2.3 Створення таблиць і робота зі структурою БД / Creating tables and working with the DB structure supplier_id int NOT NULL supplier_id SERIAL

SERIAL = BIGINT UNSIGNED NOT NULL AUTO_INCREMENT UNIQUE

BIGINT — великі цілі / big integers
UNSIGNED — позитивні числа / positive numbers

NOT NULL UNIQUE — автоматично контролюється наявність невизначених і повторюваних значень / automatically controlled presence of null and duplicate values

AUTO_INCREMENT — в стовпець автоматично вноситься черговий порядковий номер, якщо значення не вказано / the next number is automatically entered into the column, if no value is specified

NULL — константа, яка вказує на відсутність значення / constant shows the absence of value

supplier_address varchar(100) NOT NULL, supplier_phone varchar(20) NOT NULL,

VARCHAR

оскільки ці стовпці будуть містити символьні значення

since these columns will contain character values

2.3 Створення таблиць і робота зі структурою БД / Creating tables and working with the DB structure

PRIMARY KEY (supplier_id)

Вказує на те, що стовпець supplier_id буде первинним ключем таблиці

Indicates that the supplier_id column will be a primary key of the table

PRIMARY KEY (<col_1>, <col_2>)

ENGINE InnoDB

Опціональний параметр задає тип таблиці Optional parameter defines the table type

InnoDB забезпечує посилкову цілісність між таблицями

InnoDB provides referential integrity between the tables

2.3 Створення таблиць і робота зі структурою БД / Creating tables and working with the DB structure ENGINE InnoDB **CHARACTER SET utf8mb4**;

Визначає кодування для даних в таблиці Defines character set for data in the table

Кодування за замовчуванням призначається для всіх стовпців таблиці

The default character set is defined for all table columns

CREATE TABLE contract (

```
contract_number int NOT NULL AUTO_INCREMENT,
contract_date timestamp NOT NULL,
supplier_id int NOT NULL,
contract_note varchar(100),
PRIMARY KEY (contract_number),
FOREIGN KEY (supplier_id) REFERENCES
supplier(supplier_id)
```

) ENGINE=InnoDB;

contract_note varchar(100)

contract_note TEXT

TEXT зручно використовувати замість VARCHAR, якщо стовпець міститиме довгі значення

TEXT is convenient to use instead of VARCHAR of the column will contain long values

VARCHAR – 65 535 bytes / table

TEXT — не можна використовувати як FK / can not be used as the FK

2.3 Створення таблиць і робота зі структурою БД / Creating tables and working with the DB structure contract_date timestamp NOT NULL

TIMESTAMP

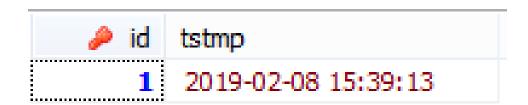
"YYYY-MM-DD HH:MM:SS"

4-байтное ціле = к-ть секунд, що пройшли з півночі 1 січня 1970

amount of seconds passed since the midnight of January 1st 1970

NOT NULL за замовчуванням / by default NOW () — поточне значення / current value

```
CREATE TABLE test (
id SERIAL,
tstmp TIMESTAMP
) ENGINE INNODB;
```


INSERT INTO test (id) VALUES (1);

tstmp TIMESTAMP **DEFAULT CURRENT_TIMESTAMP**

задається тільки при додаванні рядка (без властивості – задається і при зміні)

specified only when a record is inserted (without property it is specified also when a record is updated)

FOREIGN KEY (supplier_id) REFERENCES supplier(supplier_id)

Стовпець supplier_id містить номера постачальників з таблиці supplier

The column supplier_id contains numbers of suppliers from the table supplier

У разі використання SERIAL для supplier_id ... In case if the type of supplier_id is SERIAL ... supplier_id BIGINT UNSIGNED

2.3 Створення таблиць і робота зі структурою БД / Creating tables and working with the DB structure FOREIGN KEY (supplier_id) REFERENCES supplier(supplier_id)

У supplier_id можуть міститися тільки значення з supplier_id таблиці supplier або значення NULL supplier_id might contain only values from supplier_id of the table supplier and NULL values

supplier_id BIGINT NOT NULL

- Додатково можна вказати правила посилкової цілісності
- In addition you can specify the referential integrity rules

FOREIGN KEY (supplier_id) REFERENCES supplier(supplier_id) **ON DELETE RESTRICT**

не можна видалити запис про постачальника, якщо з ним був укладений договір

you can not remove the record about supplier if it is referenced in a contract

- Додатково можна вказати правила посилкової цілісності
- In addition you can specify the referential integrity rules

FOREIGN KEY (supplier_id) REFERENCES supplier(supplier_id) **ON UPDATE CASCADE**

при зміні номера постачальника в таблиці supplier відповідні зміни вносяться в таблицю contract

when changing the number of supplier in the table supplier it affects the table contract as well

CREATE TABLE supplied (

```
contract_number int NOT NULL,
supplied_product varchar(20) NOT NULL,
supplied_amount decimal(4,0) NOT NULL,
supplied_cost decimal(8,2) NOT NULL,
PRIMARY KEY (contract_number, supplied_product),
FOREIGN KEY (contract_number) REFERENCES
contract(contract_number)
```

) ENGINE=InnoDB;

2.3 Створення таблиць і робота зі структурою БД / Creating tables and working with the DB structure supplied_amount decimal(4,0) NOT NULL, supplied_cost decimal(8,2) NOT NULL,

DECIMAL

для зберігання грошових сум і інших значень, для яких важливо уникати помилок округлення

used to store currencies and other values when it is important to avoid rounding mistakes

- 8 максимальна кількість цифр у значенні стовпця / max number of digits in the column value
- 2 максимальна кількість цифр після десяткового роздільника / max number of digits after the comma
- 6 (6 = 8 2) в цілій частині / integer part

! УВАГА!

Звернути увагу на послідовність створення таблиць. Таблиці supplier і contract повинні бути створені раніше, ніж зовнішні ключі, що посилаються на них.

! WARNING!

It is important to follow the sequence of tables creation. Tables supplier and contract should be created earlier than corresponding foreign keys.

2.3 Створення таблиць і робота зі структурою БД / Creating tables and working with the DB structure [TEMPORARY] TABLE [IF NOT EXISTS] (...);

TEMPORARY

створення таблиці, яка існує тільки в поточному сеансі роботи з БД

creates the table that exists only in the current session

IF NOT EXISTS

таблиця буде створена, якщо ще немає таблиці з вказаним ім'ям

the table will be created if there is no table with the specified name

2.3 Створення таблиць і робота зі структурою БД / Creating tables and working with the DB structure CREATE [TEMPORARY] TABLE [IF NOT EXISTS] LIKE <existing table name>

Створення таблиці з такою ж структурою, як у існуючої таблиці

Creating the table with the same structure the existing table has

• Індексація стовпчика / Column indexing INDEX, KEY

стовпці не обов'язково містять унікальні значення

columns are not necessary contain unique values

UNIQUE

стовпці повинні містити унікальні значення columns should contain unique values

• Індексація стовпчика / Column indexing

FULLTEXT

повнотекстові індекси для стовпців типу TEXT, CHAR, VARCHAR

full text indexes based on columns of types TEXT, CHAR, and VARCHAR

! Тільки для таблиць типу MylSAM tables only!

- Індекси основний спосіб прискорення роботи БД
- Using indexes is the main way to improve the database performance
- Для стовпця створюється копія, постійно підтримувана в відсортованому стані
- Indexed column is copied and maintained in sorted state constantly

PRIMARY KEY, KEY, UNIQUE, INDEX

CREATE INDEX <name> ON (<field>);

DESCRIBE ;

Дозволяє отримати детальну інформацію про структуру таблиці

Provides the detailed information about the table structure

COLUMNS (6×4)					
Field	Type	Null	Key	Default	Extra
contract_number	int(11)	NO	PRI	(NULL)	auto_increment
contract_date	timestamp	NO		CURRENT_TIMESTAMP	on update CURRENT_TIMESTAMP
supplier_id	int(11)	NO	MUL	(NULL)	
contract_note	varchar(100)	YES		(NULL)	

Типи даних для стовпців / Column data types

- Числові / Numeric
- Строкові / String
- Календарні / Calendar
- NULL позначає відсутність інформації / identifies absence of information

Числові типи / Numeric types

- Точні типи / Exact types
 INTEGER та його варіації / and its variations
 DECIMAL
- Приблизні типи / Approximate types
 FLOAT
 DOUBLE

DECIMAL (M, D)

- М число символів для відображення всього числа / number of digits that represent total number
- D число символів для відображення дробової частини / number of digits in its fractional part

price DECIMAL (5, 2)

UNSIGNED

стовпець містить тільки позитивні числа або нулі a column stores only positive numbers or zero values

ZEROFILL

число буде відображатися з провідними нулями a number will be shown with leading zero digits

Текстові типи і рядки / Text and string types

- CHAR зберігання рядків фіксованої довжини / stores strings of the fixed length
- VARCHAR зберігання рядків змінної довжини / stores strings of the variable length
- TEXT, BLOB зберігання великих фрагментів тексту / stores large fragments of text
- ENUM, SET зберігання значень із заданого списку / stores values from a pre-defined list

CHAR(M)

незалежно від довжини рядка, використовує для її зберігання всіх М символів

does not depend on the string length, uses all M chars to store it

VARCHAR (M)

використовує кількість символів, яка дорівнює довжині рядка + 1 байт

uses the number of chars which is equal to the string length + 1 byte

- CHAR обробляється ефективніше VARCHAR
- CHAR is more efficient that VARCHAR

- Не можна змішувати в таблиці стовпці CHAR і VARCHAR
- Do not mix CHAR and VARCHAR columns in a table

CHAR => VARCHAR

TEXT

поддерживает полнотекстовый поиск supports full-text search

TEXT	BLOB
Враховується кодування Character set is taken into account	He враховується кодування Character set is not taken into account
Для зберігання великих обсягів тексту Used to store large amounts of text	Для зберігання великих двійкових об'єктів Used to store large binary objects

ENUM

містить одне значення із зазначеної множини contains a single value from the pre-defined set **SET**

може містити будь-який або всі елементи заданої множини одночасно

might contain any or all elements from the predefined set at the same time

status ENUM ('valid', 'invalid') DEFAULT 'invalid'

Календарні типи даних / Calendar data types

DATE (YYYY-MM-DD)

TIME (HH:MM:SS)

DATETIME (YYYY-MM-DD HH:MM:SS)

TIMESTAMP

YEAR (YYYY)

В якості роздільників можуть виступати будь-які символи, відмінні від цифри

Any symbols might be used as separators, except digits

- Обробка числових даних відбувається швидше строкових
- Numeric data is processed faster that string data

- Продуктивність можна збільшити за рахунок подання рядків у вигляді чисел
- Performance might be improved by representing string values as numeric values

- Якщо є можливість, слід вибирати типи даних, що займають менше місця
- Choose data types that require less storage space if it is possible
- Типи фіксованої довжини обробляються швидше типів змінної довжини
- Data types with fixed length are processed faster than data types with variable length
- Інакше необхідно використовувати **OPTIMIZE TABLE** для дефрагментації таблиці
- Otherwise use OPTIMIZE TABLE to defragment the table

- [CONSTRAINT < key_name>] PRIMARY KEY (<columns_list>)
- INDEX [<index_name>] (<columns_list>)
- [CONSTRAINT <index_name>] UNIQUE [index_name] (<columns_list>)

TEXT, BLOB

вказати кількість символів на початку значення, за якими буде проведено індексування

specify the number of symbols at the beginning of a value that will be used for indexing

2.3 Створення таблиць і робота зі структурою БД / Creating tables and working with the DB structure

FULLTEXT [<index_name>] (<columns_list>)

прискорений пошук за значеннями символьних стовпців

fast search over values of character columns

CHAR, VARCHAR, TEXT

можна створити тільки в таблицях типу MylSAM can be created only in MylSAM tables

```
[CONSTRAINT <fk_name>] FOREIGN KEY
  [<index_name>] (<columns_list>)
  REFERENCES KEY [<parent_table_name>]
  (<pk_columns_list>) [<integrity_rules>]
```

тільки для таблиць з типом InnoDB (і дочірня і батьківська повинні мати тип **InnoDB**)

only for InnoDB tables (both child and parent tables should be **InnoDB** tables)

- для числових стовпців повинен збігатися розмір і знак
- sizes and signs should match for numeric columns
- для символьних стовпців повинне співпадати кодування і правило порівняння значень
- character sets and collations should match for character columns
- стовпчики з типом TEXT і BLOB не можуть входити в зовнішній ключ
- TEXT and BLOB columns can not be included into a foreign key

Опціональні властивості таблиці / Optional table properties

- ENGINE <table_type>
- AUTO_INCREMENT <start_value>
- CHARACTER SET <charset_name>
- COLLATE < comparison_rule >

ALTER TABLE

використовується для модифікації раніше створеної таблиці

used to modify previously created table

```
ALTER TABLE <table_name>
ADD <column_name> <column_type>
    [<column_properties>]

[FIRST | AFTER preceding_column_name>];
```

FIRST, AFTER

дозволяють вказати місце доданого стовпця allow to specify the place of the added column

- FIRST стовпець може стати першим / a column could be the first
- AFTER може слідувати за вказаними стовпцем / could follow the specified preceding column
- Стає останнім, якщо місце не вказано / It would be the last column if the place is not specified

ALTER TABLE <table_name> ADD [CONSTRAINT <key_name>] PRIMARY KEY (<columns_list>);

стовпці, які будуть входити в первинний ключ, повинні вже існувати в таблиці

columns included into the PK, should already exist in a table

ALTER TABLE supplier ADD PRIMARY KEY (supplier_id)

 Додавання зовнішнього ключа / Add a foreign key

```
ALTER TABLE <table_name> ADD [CONSTRAINT <fk_name>] FOREIGN KEY [<index_name>] (<columns_list>) REFERENCES KEY [<parent_table_name>] (<pk_columns_list>) [<integrity_rules>]
```

Додавання індекса / Add index
 ALTER TABLE <table_name> ADD INDEX
 [<index_name>] (<columns_list>);

- 2.3 Створення таблиць і робота зі структурою БД / Creating tables and working with the DB structure
- Додавання унікального індексу / Add unique index
- ALTER TABLE <table_name> ADD [CONSTRAINT <constraint_name>] UNIQUE (<columns_list>);
- Додавання повнотекстового індексу / Add full text index
- **ALTER TABLE** <table_name> **ADD FULLTEXT** [<index_name>] (<columns_list>);

• Зміна опису стовпчика / Change column description

```
ALTER TABLE <table_name> CHANGE <old_name> <new_name> <new_type> [<column_properties>] [FIRST | AFTER preceding_column_name>];
```

• Зміна опису стовпчика без перейменування / Change column description without rename

Значення за замовчуванням / Default values

• Встановити значення за замовчуванням / Set the default value

ALTER TABLE <table_name> **ALTER** <column_name> **SET DEFAULT** <default_value>;

• Видалити значення за замовчуванням / Delete the default value

ALTER TABLE <table_name> **ALTER** <column_name> **DROP DEFAULT**;

Видалення стовпця / Delete column ALTER TABLE <table_name> DROP <column_name>;

- стовпець вилучено з усіх індексів / column is deleted from all indexes
- первинний і зовнішні ключі потрібно видалити перш, ніж видаляти включені до них стовпці / PK and FK should be removed before included columns would be removed
- порожній індекс видаляється автоматично / empty index is removed automatically

2.3 Створення таблиць і робота зі структурою БД / Creating tables and working with the DB structure

ALTER TABLE DROP PRIMARY KEY;

ALTER TABLE <table_name> **DROP FOREIGN KEY** <fk_name>;

ім'я зовнішнього ключа, якщо не було вказано, генерується автоматично

if the FK name was not specified it would be generated automatically

ALTER TABLE <table_name> **DROP INDEX** <index_name>;

SHOW CREATE TABLE <table_name>;

- 2.3 Створення таблиць і робота зі структурою БД / Creating tables and working with the DB structure
- Перейменування таблиці / Rename table

• Зміна кодування і правила порівняння / Change the character set and collation

- 2.3 Створення таблиць і робота зі структурою БД / Creating tables and working with the DB structure
- Перетворити в нову систему кодування icнуючi стовпчики / Convert existing columns to the new character set
- ALTER TABLE <table_name> CONVERT TO
 CHARACTER SET <charset_name> [COLLATE
 <collation_name>];

Видалення таблиці / Delete a table
 DROP TABLE <table_name>;

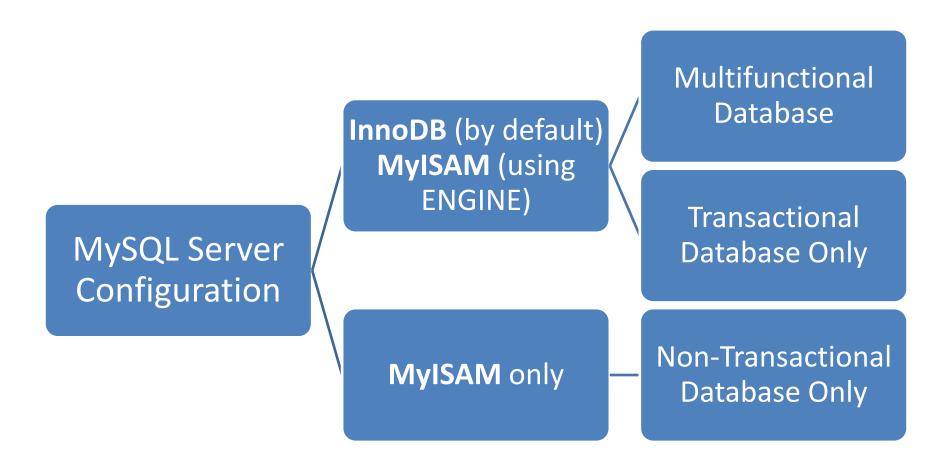
Основні операції з таблицями Basic operations on tables

- CREATE TABLE
- ALTER TABLE
- DROP TABLE
- SHOW TABLES
- DESCRIBE
- SHOW CREATE TABLE

ENGINE <table_type>

Основні типи таблиць / Main table types

- InnoDB підтримує транзакції, зовнішні ключі, каскадне видалення і блокування на рівні рядків / supports transactions, cascade delete, and row-based locks
- MylSAM дуже швидка робота, підтримує повнотекстову індексацію / extremely high performance, supports full text indexing

- BDB (Berkeley DB) нереляційний механізм, зберігає пари «ключ-значення» / non-relational mechanism used to store "key-value" pairs
- MEMORY таблиці цілком зберігаються в оперативній пам'яті / tables are completely stored in RAM
- MERGE об'єднання декількох таблиць MyISAM з однією структурою / merge several MyISAM tables with the similar structure

- NDB Cluster розподіл таблиць між декількома комп'ютерами / distribution of tables across multiple computers
- ARCHIVE зберігання великого обсягу даних в стислому форматі, підтримка тільки SELECT і INSERT / stores huge amount of data using a compressed format, supports only SELECT and INSERT
- CSV текстовый файл / text file
- FEDERATED дані в таблицях зберігаються на іншому комп'ютері в мережі / tables data is stored in another computer in a network

3 Робота з даними за допомогою SQL 3 Data manipulation using SQL

- 3.1 Вставка, видалення і оновлення даних / Insert, delete, and update data
- Додавання в таблицю одного або декількох рядків / Add one or multiple records into a table

```
INSERT INTO <table_name>
[(<columns_list)]
VALUES
(<values_list_1>),
(<values_list_2>),
...
(<values_list_N>);
```

Основні параметри команди INSERT / Basic parameters of the INSERT statement

- ім'я таблиці / table name
- список імен стовпців / list of columns names
 - якщо стовпець не включений в список, при додаванні рядка буде встановлено значення за замовчуванням
 - if column is not included into a list, a default value will be set after record insert
- значення, що додаються в таблицю / values inserted into a table

Формат значень, що додаються / Inserted values format

- набір значень для одного рядка записується в дужки / a values set for a single row is provided in parentheses
- набір значень, що додаються, повинен відповідати списку стовпців / a values set should correspond to a list of columns
- якщо список стовпців не вказано списку всіх стовпців таблиці / if a list of columns is not specified, it should correspond to a list of all table's columns (DESCRIBE)

- значення всередині набору і самі набори відокремлюються комами / values inside a set, as well as sets are separated using commas
- символьні значення і значення дати / часу наводяться в одинарних лапках / character values and date / time values are shown using single quotes
- для числових значень лапки не обов'язкові / quotes are not necessary for numeric values
- десятковим роздільником для чисел з дробовою частиною служить точка / dot symbol is used as a separator for numeric values with fractional parts

- 3.1 Вставка, видалення і оновлення даних / Insert, delete, and update data
- час і дати вводяться в форматах / time and dates should be formatted as
- "YYYY-MM-DD", "HH:MM:SS"
- щоб ввести невизначене значення, необхідно використовувати ключове слово **NULL** / the keyword **NULL** should be used to insert unidentified value
- замість значення можна вказати ключове слово **DEFAULT** / the keyword **DEFAULT** should be used instead of a value

INSERT INTO supplier (supplier id, supplier address, supplier phone) VALUES (1, 'Kharkiv, Nauky av., 55, apt. 108', 'phone: 32-18-44'), (2, 'Kyiv, Peremohy av., 154, apt. 3', "), (3, 'Kharkiv, Pushkinska str., 77', 'phone: 33-33-44, fax: 22-12-33'), (4, 'Odesa, Derebasivska str., 75', ''), (5, 'Poltava, Soborna str., 15, apt. 43', '');

USE supply;
SELECT * FROM supplier;

supplier (3×5)					
supplier_id	supplier_address	supplier_phone			
1	Kharkiv, Nauky av., 55, apt. 108	phone: 32-18-44			
2	Kyiv, Peremohy av., 154, apt. 3				
3	Kharkiv, Pushkinska str., 77	phone: 33-33-44, fax			
4	Odesa, Derebasivska str., 75				
5	Poltava, Soborna str., 15, apt. 43				

Результат команди INSERT в разі наявності некоректних значень залежить від режиму взаємодії клієнтського додатка з сервером MySQL

A result of execution of INSERT statement with incorrect values depends on a mode according to which a client application is interacting with a MySQL server

• Перевірити поточний режим взаємодії / Check current interaction mode

SHOW VARIABLES LIKE 'sql_mode';

Відсутність у змінній sql_mode ключових слів STRICT_TRANS_TABLES и STRICT_ALL_TABLES = **нестрогий** режим

If the variable sql_mode does not contain keywords

STRICT_TRANS_TABLES and STRICT_ALL_TABLES = non strict

mode

У **нестрогому** режимі вставляється некоректне значення перетвориться в допустимий

In a **non strict** mode inserted incorrect value is transformed into allowed value

• неправильна дата замінюється нульовою / incorrect date is replaced by a zero-date

0000-00-00 00:00:00

• зайві символи в символьному значенні відкидаються / redundant symbols of a character value are discarded "abc" => CHAR (2) => "ab"

- 3.1 Вставка, видалення і оновлення даних / Insert, delete, and update data
- внесення в числовий стовпець символьного значення / inserting a character value into a numeric column

• для NOT NULL стовпця не вказано значення і не задано значення за замовчуванням / both inserted and default values are not specified for a NOT NULL table

Тип даних стовпця Column data type	Значення, що додається	Inserted value
Числовий Numeric	0 черговий порядковий номер	0 next ordinal value
Дата та час Date and time	нульова дата і час поточна дата і час	zero date and time current date and time
Символьний Character	пустая строка	empty string
Перелік ENUM	перший з елементів списку	first element from a list of values

При роботі в **нестрогому** режимі операція додавання завершується успішно і генерується попередження

When working in a **non strict** mode, insert operation is finished successfully and a warning is generated

SHOW WARNINGS;

Спроба додати повторюване значення в стовпець первинного ключа або унікального індексу викликає помилку в будь-якому з режимів

An attempt to insert duplicate value into a primary key column or unique index causes an error in all modes

Те ж стосується FK / The same is also for FK (InnoDB)

sql_mode STRICT_TRANS_TABLES
STRICT ALL TABLES

сервер працює в **строгому** режимі / server works in a **strict** mode InnoDB — режими еквівалентні / modes are equal

- операція INSERT повністю скасовується / INSERT operation is completely cancelled
- видається повідомлення про помилку / error message is displayed

Числа з дробової частиною округлюються до цілого в будьякому режимі без помилок і попереджень

Decimal values are transformed into integers without errors and warnings in both modes

Строгий режим / Strict mode

- необхідно задавати значення для стовпців без властивості DEFAULT / it is required to define values for columns without the DEFAULT property
- TIMESTAMP, ENUM, AUTO_INCREMENT в разі відсутності значень, використовуються ті ж значення, що і в нестрогому режимі / if a value is not specified, the same values are used as in a non strict mode

Змінити режим взаємодії клієнта з сервером / Change client-server interaction mode

```
SET SQL_MODE = '<mode>';
```

• Встановити нестрогий режим / Set a non strict mode

```
SET SQL_MODE = ";
```

• Встановити строгий режим / Set a strict mode SET SQL_MODE = 'STRICT_TRANS_TABLES'; SET SQL MODE = 'STRICT ALL TABLES;

SET SQL_MODE

- змінює режим взаємодії з сервером тільки для поточного з'єднання / changes server interaction mode only for a current connection
- не впливає на взаємодію сервера з іншими клієнтами / do not affect other sessions
- зберігається до моменту відключення від cepsepa / persists until disconnected from server

SET GLOBAL SQL_MODE

- застосовується для всіх знову підключаються до сервера клієнтів / applies to all new clients connected to a server
- раніше підключені клієнти продовжують працювати в колишньому режимі / previously connected clients continue to work in their modes
- зберігається до перезапуску сервера MySQL / remains until a MySQL server is restarted

UPDATE

```
встановити нові значення в одній або декількох
  рядках / set new values for one or several rows
UPDATE 
SET < column name 1> = < value 1>,
<column name N> = <value N>
[WHERE < condition>]
[ORDER BY <column name> [ASC | DESC]]
[LIMIT < rows number>]
```

UPDATE supplied

SET supplied_cost = supplied_cost * 0.95

WHERE contract_number = 4 AND supplied_product = 'Printer';

SELECT * FROM supplied WHERE contract_number = 4
AND supplied_product = 'Printer';

supplied (4×1)			
contract_number	supplied_product	supplied_amount	supplied_cost
4	Printer	41	332.50

Основные параметры / Main parameters

- ім'я таблиці / table name
- список стовпців і нових значень / a list of columns and new values
- **SET** <column_name_1> = <value_1>, ..., <column_name_N> = <value_N>
- можна використовувати колишні значення в рядку / it is possible to use previous values of a record
- умова відбору / filtering condition

WHERE < condition>

- в умовах відбору можна використовувати вкладений запит / a nested query can be used in a filtering condition
- порядок застосування змін до рядків таблиці / order of applying changes to table rows

ORDER BY <column_name> [ASC | DESC]

• гранична кількість змінюваних рядків / set a limit number of changing records

LIMIT <rows_number>

REPLACE

додавання або заміщення рядків таблиці / inserts or updated table records

```
REPLACE INTO <table_name>
[(<columns_list>)]

VALUES
(<values_list_1>),
(<values_list_2>),
...
(<values_list_N>);
```

REPLACE == INSERT

- значення первинного ключа або унікального індексу не збігається ні з одним з вже існуючих значень
- the value of the primary key or unique index does not match any of the existing values
- в іншому випадку, перед додаванням нового рядка колишній рядок видаляється
- otherwise, the previous row is deleted before adding a new row

REPLACE INTO supplied VALUES (4, 'Printer', 41, 332.50);

- не можна задавати нові значення, що обчислюються з використанням колишніх значень / you can not set new values using previous values
- інакше буде підставлене значення за замовчуванням / otherwise, a default value will be set

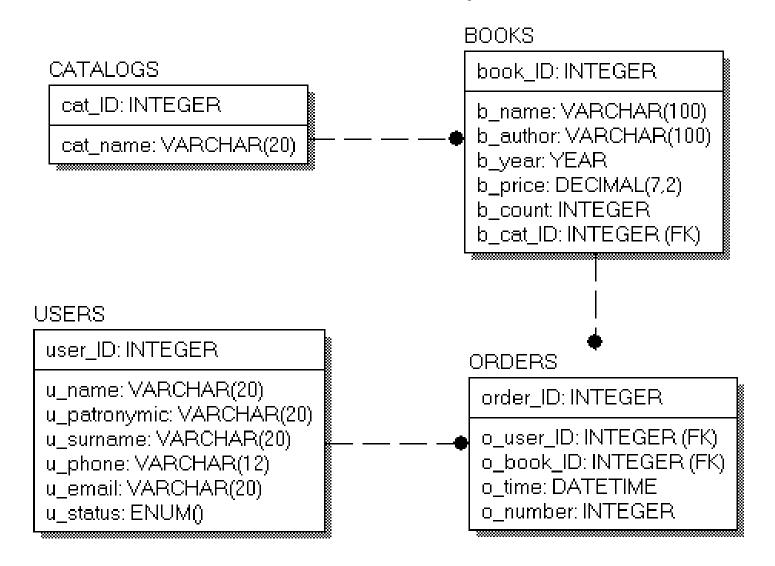
DELETE

Видалення рядків таблиці / Remove table records

```
DELETE FROM 
[WHERE <condition>]
[ORDER BY <column_name> [ASC | DESC]]
[LIMIT <rows_number>];
```

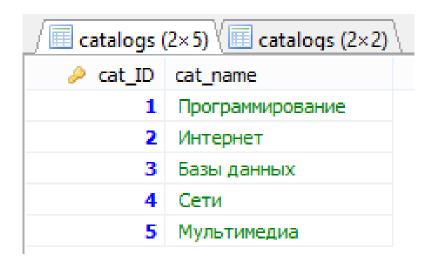
DELETE FROM supplied WHERE contract_number = 5;

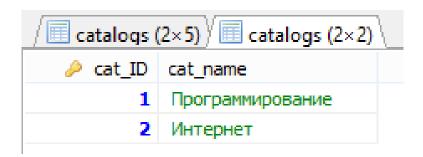
- 3.1 Вставка, видалення і оновлення даних / Insert, delete, and update data
- Операції вставки, видалення і зміни рядків таблиці
- Operations used to insert, delete, and modify table rows
- INSERT
- UPDATE
- REPLACE
- DELETE


```
DROP DATABASE IF EXISTS book:
                                     CREATE TABLE books (
                                              book ID int(6) NOT NULL
                                     AUTO_INCREMENT,
CREATE DATABASE book
                                              b name varchar(100) NOT NULL,
CHARACTER SET utf8
                                              b author varchar(100) NOT NULL,
COLLATE utf8 general ci;
                                              b year year NOT NULL,
                                              b price decimal(7,2) NULL default
USE book;
                                     '0.00',
                                              b count int(6) NULL default '0',
CREATE TABLE catalogs (
                                              b cat ID int(6) NOT NULL default '0',
   cat ID int(6) NOT NULL
                                              PRIMARY KEY (book_ID),
AUTO INCREMENT,
                                              FOREIGN KEY (b cat ID) REFERENCES
                                     catalogs (cat_ID) ON DELETE
   cat name varchar(20) NOT NULL,
   PRIMARY KEY (cat_ID)
                                     CASCADE ON UPDATE CASCADE
                                     ) ENGINE=InnoDB;
) ENGINE=InnoDB;
```

```
CREATE TABLE orders (
CREATE TABLE users (
                                                order_ID int(6) NOT NULL
   user ID int(6) NOT NULL
                                       AUTO INCREMENT,
AUTO INCREMENT,
                                                o user ID int NOT NULL,
   u name varchar(20) NOT NULL,
                                                o book ID int NOT NULL,
   u patronymic varchar(20) NOT NULL,
                                                o time datetime NOT NULL default
                                       '0000-00-00 00:00:00',
   u surname varchar(20) NOT NULL,
                                                o number int(6) NOT NULL default '0',
   u phone varchar(12) NULL,
                                                PRIMARY KEY (order ID),
   u email varchar(20) NULL,
                                                FOREIGN KEY (o book ID)
   u status ENUM
                                                REFERENCES books(book ID) ON
('active','passive','lock','gold')
                                       DELETE CASCADE ON UPDATE CASCADE,
default 'passive',
                                                FOREIGN KEY (o user ID)
                                                REFERENCES users (user ID) ON
   PRIMARY KEY (user ID)
                                       DELETE CASCADE ON UPDATE CASCADE
) ENGINE=InnoDB;
                                       ) ENGINE=InnoDB;
```

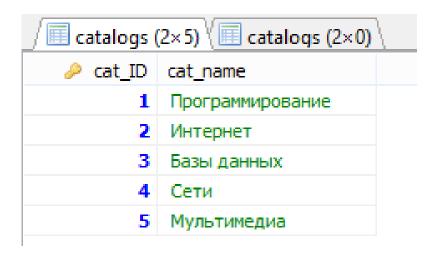

SELECT * FROM catalogs;

DELETE FROM catalogs WHERE cat_ID > 2;

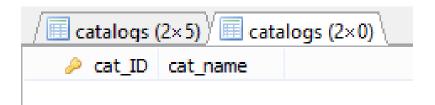
SELECT * FROM catalogs;

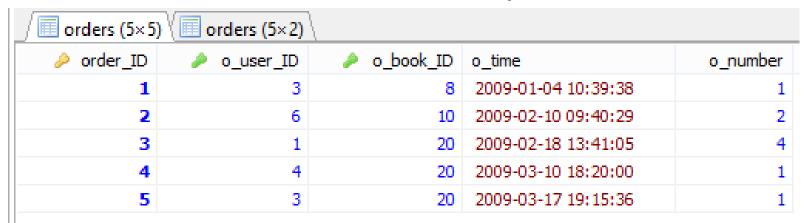

SELECT * FROM catalogs;

DELETE FROM catalogs;

SELECT * FROM catalogs;

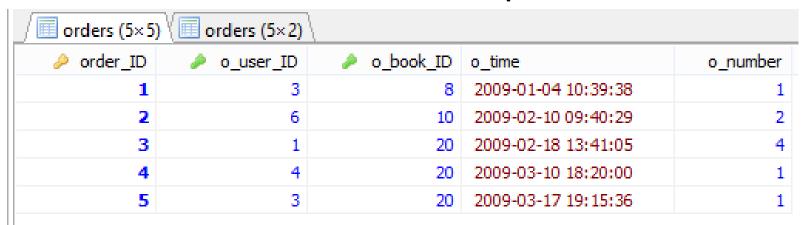

SELECT * FROM orders;

DELETE FROM orders LIMIT 3;

SELECT * FROM orders;

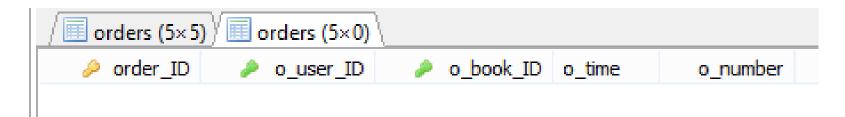
orders (5×5)	orders (5×2)	\		
order_ID	<pre>o_user_ID</pre>	o_book_ID	o_time	o_number
4	4	20	2009-03-10 18:20:00	1
5	3	20	2009-03-17 19:15:36	1

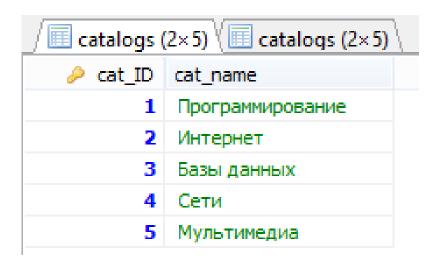

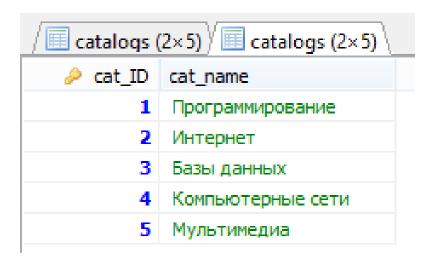
SELECT * FROM orders;

TRUNCATE TABLE orders;

SELECT * FROM orders;

SELECT * FROM catalogs;

UPDATE catalogs SET cat_name = 'Компьютерные сети' WHERE cat_name = 'Сети';

SELECT * FROM catalogs;

√ books (7×3	80) (books (7×30)					
book_ID	b_name	b_author	b_year	b_price	b_count	<pre>b_cat_ID</pre>
1	JavaScript в кармане	Рева О.Н.	2008	42.00	10	1
2	Visual FoxPro 9.0	Клепинин В.Б.	2007	660.00	2	1
3	С++ Как он есть	Тимофеев В.В.	2009	218.00	4	1
4	Создание приложений с помощью С#	Фаронов В.В.	2008	169.00	1	1
5	Delphi. Народные советы	Шкрыль А.А.	2007	243.00	6	1
6	Delphi. Полное руководство	Сухарев М.	2008	500.00	6	1
7	Профессиональное программирование на РНР	Шлосснейгл Дж.	2006	309.00	5	1
8	Совершенный код	Макконнелл С.	2007	771.00	1	1
9	Практика программирования	Керниган Б.	2004	214.00	12	1

SELECT * FROM books; UPDATE books SET b_price = b_price * 0.95; SELECT * FROM books;

books (7×3	(0) books (7×30)					
book_ID	b_name	b_author	b_year	b_price	b_count	<pre>b_cat_ID</pre>
1	JavaScript в кармане	Рева О.Н.	2008	39.90	10	1
2	Visual FoxPro 9.0	Клепинин В.Б.	2007	627.00	2	1
3	С++ Как он есть	Тимофеев В.В.	2009	207.10	4	1
4	Создание приложений с помощью С#	Фаронов В.В.	2008	160.55	1	1
5	Delphi. Народные советы	Шкрыль А.А.	2007	230.85	6	1
6	Delphi. Полное руководство	Сухарев М.	2008	475.00	6	1
7	Профессиональное программирование на РНР	Шлосснейгл Дж.	2006	293.55	5	1
8	Совершенный код	Макконнелл С.	2007	732.45	1	1
9	Практика программирования	Керниган Б.	2004	203.30	12	1

books (7×3	80) (IIII books (7×30) \					
book_ID	b_name	b_author	b_year	b_price	b_count	b_cat_ID
1	JavaScript в кармане	Рева О.Н.	2008	42.00	10	1
2	Visual FoxPro 9.0	Клепинин В.Б.	2007	660.00	2	1
3	С++ Как он есть	Тимофеев В.В.	2009	218.00	4	1
4	Создание приложений с помощью С#	Фаронов В.В.	2008	169.00	1	1
5	Delphi. Народные советы	Шкрыль А.А.	2007	243.00	6	1
6	Delphi. Полное руководство	Сухарев М.	2008	500.00	6	1
7	Профессиональное программирование на РНР	Шлосснейгл Дж.	2006	309.00	5	1
8	Совершенный код	Макконнелл С.	2007	771.00	1	1
9	Практика программирования	Керниган Б.	2004	214.00	12	1

SELECT * FROM books;
UPDATE books SET b_price = b_price * 0.95, b_count = b_count - 1;
SELECT * FROM books;

books (7×3	30) books (7×30)					
book_ID	b_name	b_author	b_year	b_price	b_count	<pre>b_cat_ID</pre>
1	JavaScript в кармане	Рева О.Н.	2008	39.90	9	1
2	Visual FoxPro 9.0	Клепинин В.Б.	2007	627.00	1	1
3	С++ Как он есть	Тимофеев В.В.	2009	207.10	3	1
4	Создание приложений с помощью С#	Фаронов В.В.	2008	160.55	0	1
5	Delphi. Народные советы	Шкрыль А.А.	2007	230.85	5	1
6	Delphi. Полное руководство	Сухарев М.	2008	475.00	5	1
7	Профессиональное программирование на РНР	Шлосснейгл Дж.	2006	293.55	4	1
8	Совершенный код	Макконнелл С.	2007	732.45	0	1
9	Практика программирования	Керниган Б.	2004	203.30	11	1

SELECT

команда для отримання даних з таблиць бази даних

the command used to retrieve data from database tables

• вивести всі дані таблиці / display all table data **SELECT** * **FROM** <table_name>;

 можна вказати список стовпців таблиці / it is possible to specify a list of table columns

SELECT <column_name_1>, ..., <column_name_N> **FROM** <table_name>;

SELECT * FROM supplier;

SELECT supplier_id, supplier_address, supplier_phone FROM

supplier;

√ supplier (3×5) (
supplier_id	supplier_address	supplier_phone
1	Kharkiv, Nauky av., 55, apt. 108	phone: 32-18-44
2	Kyiv, Peremohy av., 154, apt. 3	
3	Kharkiv, Pushkinska str., 77	phone: 33-33-44, fax
4	Odesa, Derebasivska str., 75	
5	Poltava, Soborna str., 15, apt. 43	

 можна отримувати значення, обчислені за допомогою виразів / it is possible to get calculated values

SELECT supplied_product, supplied_amount, supplied_cost / 27 FROM supplied;

supplied (3×17)						
supplied_product	supplied_amount	supplied_cost / 27				
Audio Player	25	25.925926				
TV	10	48.148148				
Video Player	12	27.777778				
Audio Player	5	16.666667				
Stereo System	11	18.518519				
Video Player	8	16.666667				
Audio Player	11	20.370370				
Monitor	85	20.370370				
TV	52	33.333333				

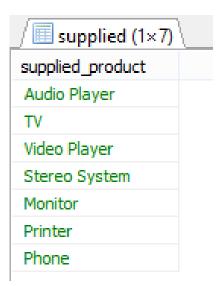
 можна обчислювати значення без звернення до таблиці / it is possible to calculate values without accessing any table
 SELECT 2 * 2;

• **DISTINCT** — виключити повторювані рядки / exclude repeating records

SELECT supplied_product | SELECT DISCTINCT supplied_product

FROM supplied;

• виведені рядки можна впорядкувати по одному з стовпців / selected records can be sorted by one of the columns

ORDER BY <column_name> [ASC | DESC]

SELECT supplied_product, supplied_amount, supplied_cost

FROM supplied

ORDER BY

supplied_amount DESC, supplied cost;

supplied (3×17)						
supplied_product	supplied_amount	supplied_cost				
TV	14	860.00				
Video Player	12	750.00				
Stereo System	11	500.00				
Audio Player	11	550.00				
TV	10	1,300.00				
TV	10	2,999.00				
Video Player	8	450.00				
Audio Player	5	450.00				
Phone	5	5,999.00				

• замість імен стовпців можна використовувати їх порядкові номери / ordinal numbers of columns can be used instead of their names

SELECT supplied_product,

supplied_amount, supplied_cost FROM supplied ORDER BY 2 DESC, 3;

supplied (3×17)		
supplied_product	supplied_amount	supplied_cost
TV	14	860.00
Video Player	12	750.00
Stereo System	11	500.00
Audio Player	11	550.00
TV	10	1,300.00
TV	10	2,999.00
Video Player	8	450.00
Audio Player	5	450.00
Phone	5	5,999.00

• об'єднання таблиць / join tables

SELECT <columns_list> FROM <tables_list>
WHERE <condition>;

SELECT contract_note, supplied_product, supplied_amount, supplied_cost FROM supplied, contract

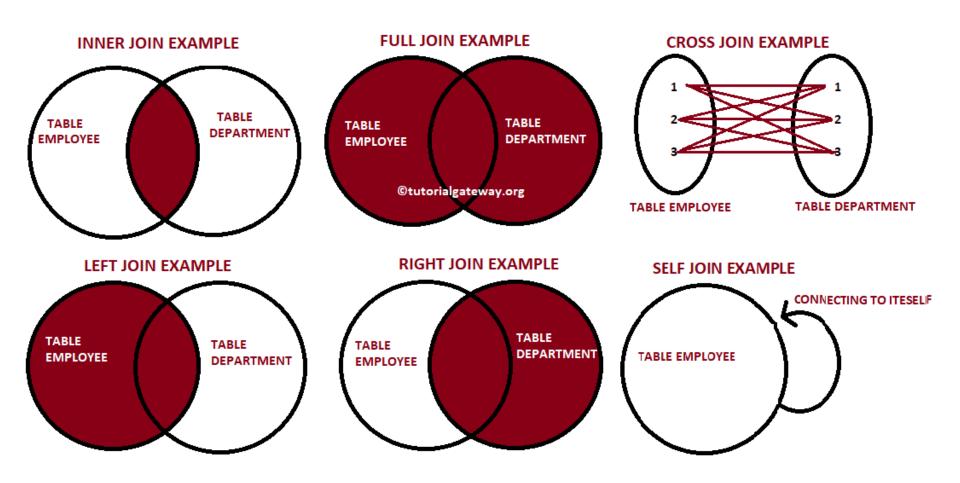
WHERE contract_number = supplied.contract_number;

Result #1 (4×17)			
contract_note	supplied_product	supplied_amount	supplied_cost
Order 34 on 30.08.2018	Audio Player	25	700.00
Order 34 on 30.08.2018	TV	10	1,300.00
Order 34 on 30.08.2018	Video Player	12	750.00
Invoice 08-78 on 28.08.2018	Audio Player	5	450.00
Invoice 08-78 on 28.08.2018	Stereo System	11	500.00
Invoice 08-78 on 28.08.2018	Video Player	8	450.00
Order 56 on 28.08.2018	Audio Player	11	550.00
Order 56 on 28.08.2018	Monitor	85	550.00
Order 56 on 28.08.2018	TV	52	900.00

• об'єднання таблиць за допомогою USING / join tables with USING **SELECT** <columns_list> **FROM** <table1> **JOIN** <table2> **JOIN** ... **USING** (<table1_id>, <table2_id>, ...);

SELECT contract_note, supplied_product, supplied_amount, supplied_cost FROM supplied INNER JOIN contract USING (contract number);

Result #1 (4×17)			
contract_note	supplied_product	supplied_amount	supplied_cost
Order 34 on 30.08.2018	Audio Player	25	700.00
Order 34 on 30.08.2018	TV	10	1,300.00
Order 34 on 30.08.2018	Video Player	12	750.00
Invoice 08-78 on 28.08.2018	Audio Player	5	450.00
Invoice 08-78 on 28.08.2018	Stereo System	11	500.00
Invoice 08-78 on 28.08.2018	Video Player	8	450.00
Order 56 on 28.08.2018	Audio Player	11	550.00
Order 56 on 28.08.2018	Monitor	85	550.00
Order 56 on 28.08.2018	TV	52	900.00

• таблицю можна об'єднати саму з собою / a table might be join with itself

SELECT L.supplied_product,

R.supplied_product

FROM supplied **L**, supplied **R**

WHERE

L.supplied_cost =

R.supplied_cost

supplied (2×21)	
supplied_product	supplied_product
Audio Player	Audio Player
TV	TV
Video Player	Video Player
Audio Player	Audio Player
Video Player	Audio Player
Stereo System	Stereo System
Audio Player	Video Player
Video Player	Video Player
Audio Player	Audio Player

Додаткова умова відбору, щоб позбутися від повторень

Additional filtering condition to avoid repeating values

SELECT L.supplied_product,

R.supplied_product

FROM supplied L, supplied R

WHERE

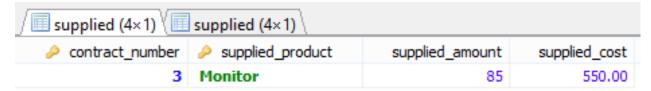
Supplied (2×4)
 Supplied_product
 Video Player
 Audio Player
 Audio Player
 Monitor
 Audio Player
 Audio Player
 Audio Player
 Audio Player
 Monitor

L.supplied_cost = R.supplied_cost AND L.supplied_product <> R.supplied_product

• результат одного запиту можна використовувати в іншому запиті / a query result can be used in another query

SELECT * FROM supplied

WHERE supplied_amount = (SELECT MAX(supplied_amount) FROM supplied)

SELECT * FROM supplied

ORDER BY supplied_amount DESC

LIMIT 1

supplied (4×1)	supplied (4×1)		
contract_number	supplied_product	supplied_amount	supplied_cost
3	Monitor	85	550.00

 результати декількох запитів можна об'єднати / results of several queries can be combined

SELECT * FROM supplied

WHERE supplied_amount = (SELECT MAX(supplied_amount) FROM supplied)

UNION

SELECT * FROM supplied

WHERE supplied_amount = (SELECT MIN(supplied_amount) FROM supplied)

√Result #1 (4×3) \			
contract_number	supplied_product	supplied_amount	supplied_cost
3	Monitor	85	550.00
2	Audio Player	5	450.00
7	Phone	5	5,999.00

• результат запиту можна зберегти в файл / a query result can be saved to a file

SELECT * FROM supplied INTO OUTFILE 'D:/supplied.txt'

	supplied.t	xt - Note	oad - 🗆 🗅	<
File Edit	Format View Help			
1	Audio Player	25	700.00	^
1	TV 10	1300.00		
1	Video Player	1		
2	750.00			
2	Audio Player	5	450.00	
2	Stereo System	11	500.00	
2	Video Player	8	450.00	

3.3 Умови вибірки / Conditions

WHERE

вибір записів, які відповідають певним критеріям пошуку

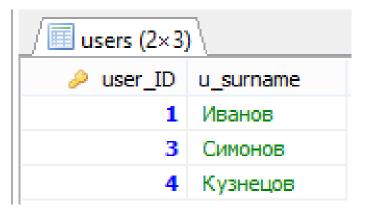
select records that satisfy specific search criterias

ok.users: 6 rows total (approximately)			Next 📗			
user_ID	u_name	u_patronymic	u_surname	u_phone	u_email	u_status
1	Александр	Валерьевич	Иванов	58-98-78	ivanov@email.ru	active
2	Сергей	Иванович	Лосев	90-57-77	losev@email.ru	passive
3	Игорь	Николаевич	Симонов	95-66-61	simonov@email.ru	active
4	Максим	Петрович	Кузнецов	(NULL)	kuznetsov@email.ru	active
5	Анатолий	Юрьевич	Петров	(NULL)	(NULL)	lock
6	Александр	Александрович	Корнеев	89-78-36	korneev@email.ru	gold

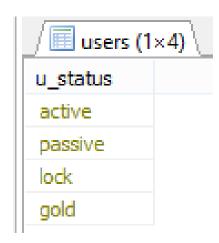
3.3 Умови вибірки / Conditions

SELECT user_ID, u_surname FROM users

WHERE u_status = 'active';

SELECT DISTINCT u_status FROM users;

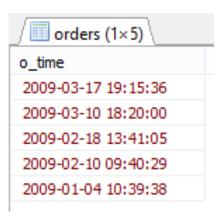

3.4 Сортування / Sorting

SELECT * FROM orders ORDER BY o_user_ID;

orders (5×5)				
order_ID	<pre>o_user_ID</pre>	o_book_ID	o_time	o_number
3	1	20	2009-02-18 13:41:05	4
1	3	8	2009-01-04 10:39:38	1
5	3	20	2009-03-17 19:15:36	1
4	4	20	2009-03-10 18:20:00	1
2	6	10	2009-02-10 09:40:29	2

SELECT o_time FROM orders ORDER BY o_time DESC;

3.4 Сортування / Sorting

- результат вибірки записи в порядку зберігання в БД / select result – records in an order according to which they are stored in a DB
- можна сортувати за кількома стовпцями / it is possible to sort by multiple columns
- за замовчуванням сортування виконується в прямому порядку / records are sorted in an ascending order by default (ASC)
- можна впорядкувати рядки в зворотному порядку / it is possible to sort records in a descending order (DESC)

3.5 Обмеження вибірки / Limit

LIMIT

використовується для реалізації посторінкової навігації is used to implement navigation by pages (pagination)

SELECT book_ID, b_count FROM books

ORDER BY b_count DESC

LIMIT 5;

books (2×5)		
<pre>book_ID</pre>	b_count	
28	20	
25	20	
26	15	
29	12	
9	12	

3.5 Обмеження вибірки / Limit

LIMIT offset, count

offset — позиція, починаючи з якої необхідно повернути результат / the offset of the first row to be returned

count – число видобутих записів / the maximum number of rows to be returned

SELECT book_ID, b_count FROM books
ORDER BY b_count DESC
LIMIT 5, 5;

√ books (2×5) \		
book_ID	b_count	
1	10	
27	10	
24	8	
30	8	
19	6	

3.5 Обмеження вибірки / Limit

books (3×3	30)	
book_ID	b_name	b_price
1	JavaScript в кармане	42.00
2	Visual FoxPro 9.0	660.00
3	С++Как он есть	218.00
4	Создание приложений с помощью С#	169.00
5	Delphi. Народные советы	243.00
6	Delphi. Полное руководство	500.00
7	Профессиональное программирование на РНР	309.00
8	Совершенный код	771.00
9	Практика программирования	214.00
10	Принципы маршрутизации в Internet	428.00
11	Поиск в Internet	107.00
12	Web-конструирование	177.00
13	Самоучитель Интернет	121.00
14	Популярные интернет-браузеры	82.00
15	Общение в Интернете	85.00
16	Базы данных	326.00
17	Базы данных. Разработка приложений	189.00
18	Раскрытие тайн SQL	200.00
19	Практикум по Access	87.00
20	Компьютерные сети	630.00

SELECT book ID, b_name, b_price FROM books LIMIT 0, 5 SELECT book_ID, b_name, b_price FROM books LIMIT 5, 5 SELECT book ID, b_name, b_price FROM books LIMIT 10, 5 SELECT book ID, b_name, b_price FROM books LIMIT 15, 5

GROUP BY

дозволяє групувати видобуті рядки allows to group selected records

- використовується разом з функціями, застосовуваними до груп рядків / it is used with functions applied to groups of records
- агрегатні функції обчислюють одне значення для кожної групи, створюваної конструкцією GROUP BY / aggregate functions calculate a single value for each group created by using the GROUP BY statement

- функції дозволяють дізнатися число рядків в групі, підрахувати середнє значення, отримати суму значень стовпців / functions allow to define a number of records in a group, calculate the average value, get the sum of values for columns
- результуюче значення обчислюється для значень,
 що не є NULL / a result value is calculated for values do not equal to NULL
- функції можна використовувати в запитах без груповання / functions might be used in queries without GROUP BY option

SELECT COUNT(DISTINCT b_cat_ID) FROM books;

```
Result #1 (1×1) \
COUNT(DISTINCT b_cat_ID)

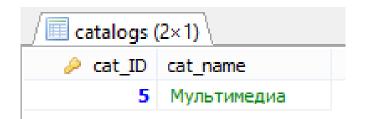
5
```

SELECT COUNT(DISTINCT b_cat_ID) AS total FROM books;

```
Result #1 (1×1) \
total
```

SELECT * FROM catalogs WHERE cat_ID = MAX(cat_ID);
???

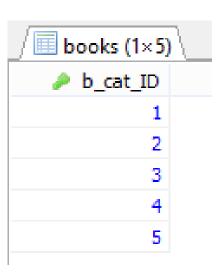
SELECT * FROM catalogs ORDER BY cat_ID DESC LIMIT 1;

SELECT b_cat_ID FROM books

GROUP BY b_cat_ID ORDER BY b_cat_ID;

SELECT DISTINCT b_cat_ID FROM books;

SELECT b_cat_ID, COUNT(b_cat_ID) FROM books

WHERE b_cat_ID > 2

GROUP BY b_cat_ID

ORDER BY b_cat_ID;

√ books (2×3)	\
<pre>b_cat_ID</pre>	COUNT(b_cat_ID)
3	4
4	5
5	6

SELECT b_cat_ID, COUNT(b_cat_ID) AS total FROM books

GROUP BY b_cat_ID

HAVING total > 5

ORDER BY b cat ID;

√ books (2×3)	1
<pre>b_cat_ID</pre>	total
1	9
2	6
5	6

SELECT b_cat_ID, COUNT(b_cat_ID) FROM books

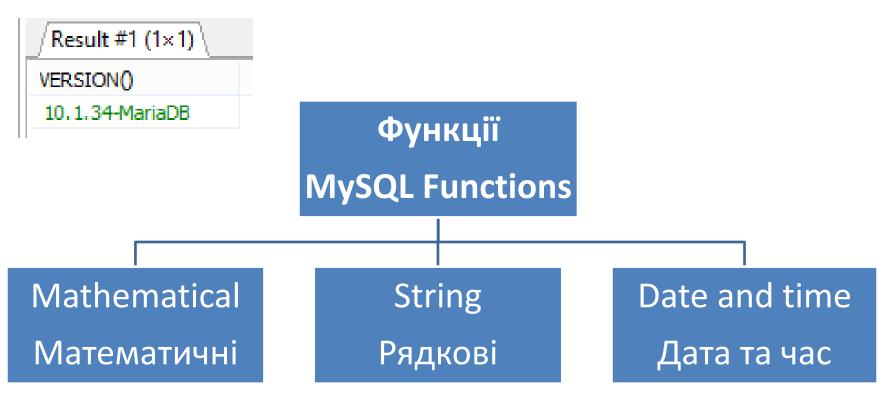
GROUP BY b_cat_ID
HAVING b_cat_ID > 2
ORDER BY b_cat_ID;

√ books (2×3)	\
<pre>b_cat_ID</pre>	COUNT(b_cat_ID)
3	4
4	5
5	6

- WHERE вибірка із застосуванням умови і потім груповання результату / selects with a condition and then groups a result
- **HAVING** груповання результату і потім вибірка із застосуванням умови / groups a result and then selects with a condition

- Вбудовані функції MySQL використовуються для вирішення специфічних завдань, що виникають при вибірці даних
- In-built MySQL functions are used to solve specific problems occurred while selecting data
- функція має унікальне ім'я / each function has a unique name
- функція може мати кілька аргументів / each function might have multiple arguments
- круглі дужки вказуються і при відсутності аргументів / parentheses should be set even if arguments are absent

SELECT **VERSION**();

Математичні функції / Mathematical functions

Функция Function	Описание Description
ABS(X)	Возвращает абсолютное значение аргумента X Returns an absolute value of the argument X
ACOS(X)	Возвращает арккосинус аргумента X или NULL, если значение X не находится в диапазоне от -1 до 1 Returns an arccosine of the argument X or NULL, if the value X does not belong to the range from -1 to 1
ASIN(X)	Возвращает арксинус аргумента X или NULL, если значение X не находится в диапазоне от -1 до 1 Returns an arcsine of the argument X or NULL, if the value X does not belong to the range from -1 to 1

Функция Function	Описание Description
ATAN(X)	Возвращает арктангенс аргумента X Returns an arctangent of the argument X
CEIL(X)	Принимает дробный аргумент X и возвращает первое целое число, находящееся справа от аргумента Returns a first left integer number on the right of the fractional argument X
COS(X)	Вычисляет косинус угла X, заданного в радианах Calculates a cosine of the angle X, set in radians
COT(X)	Вычисляет котангенс угла X, заданного в радианах Calculates a cotangent of the angle X, set in radians
DEGREES(X)	Преобразует значение угла X из радиан в градусы Transforms the angle X value from radians to degrees

Функция Function	Описание Description
EXP(X)	Вычисляет значение exp(x) Calculates the value exp(x)
FLOOR(X)	Принимает дробный аргумент X и возвращает первое целое число, находящееся слева от аргумента Returns a first left integer number on the left of the fractional argument X
LN(X)	Вычисляет натуральный логарифм числа X Calculates the logarithm of X
LOG2(X)	Вычисляет логарифм числа X по основанию 2 Calculates the logarithm of X for base 2
LOG10(X)	Вычисляет десятичный логарифм числа X Calculates the decimal logarithm of X

Функция Function	Описание Description
MOD(M, N)	Возвращает остаток от деления целого числа М на целое число N Returns the remainder of dividing an integer M by an integer N
PI()	Используется без аргументов. Возвращает число π Used without arguments. Returns the number π
POW(X, Y)	Возвращает значение числа X, возведенного в степень Y Returns the value of the number X raised to the power Y
RADIANS(X)	Возвращает значение угла X, преобразованное из градусов в радианы Returns the angle X converted from degrees to radians
RAND(X)	Возвращает случайное значение с плавающей точкой в диапазоне от 0.0 до 1.0 Returns a random floating point value from 0.0 to 1.0.

Функция Function	Описание Description
ROUND(X)	Возвращает округленное до ближайшего целого значение числа X Returns the rounded to the nearest integer value of the number X
SIGN(X)	Возвращает -1, 0 или 1, если X отрицательно, равно нулю или положительно Returns -1, 0 or 1, if X is negative, is zero or positive
SIN(X)	Вычисляет синус угла X, заданного в радианах Calculates the sine of the angle X, given in radians.
SQRT(X)	Вычисляет квадратный корень числа X Calculates the square root of X
TAN(X)	Вычисляет тангенс угла X, заданного в радианах Calculates the tangent of angle X, given in radians
TRUNCATE(X, D)	Возвращает число X с дробной частью, D знаков после запятой Returns the number X with a fractional part having D decimal points

Рядкові функції / String functions

Функция Function	Описание Description
ASCII(str)	Возвращает значение ASCII-кода первого символа строки str Returns the ASCII code value of the first character of the string str
BIN(N)	Принимает десятичное число N и возвращает его двоичное представление Takes a decimal number N and returns its binary representation
BIT_LENGTH(str)	Принимает строку str и возвращает ее длину в битах Takes the string str and returns its length in bits
CHAR(N1, N2,)	Принимает последовательность из ASCII-кодов и возвращает строку, построенную путем объединения соответствующих им символов Takes a sequence of ASCII codes and returns a string constructed by combining the corresponding characters

Функция Function	Описание Description
CHAR_LENGTH (str)	Принимает строку str и возвращает число символов в строке Takes the string str and returns the number of characters in the string
CHARSET(str)	Возвращает имя кодировки, в которой представлена строка Returns the name of the encoding in which the string is represented
COLLATION(str)	Возвращает порядок сортировки, установленный для кодировки аргумента str Returns the collation rule set for the encoding of the argument str
CONCAT(str1, str2,)	Возвращает строку, созданную путем объединения всех аргументов, количество которых не ограничено Returns a string created by combining all of the arguments, the number of which is unlimited
CONCAT_WS(s eparator, str1, str2,)	Также объединяет аргументы str1, str2 и т.д., помещая между ними разделитель separator Also combines the arguments str1, str2, etc., placing between them separator

Функция Function	Описание Description
CONV(N, from_base, to_base)	Преобразует число N из одной системы счисления from_base в другую to_base Converts the number N from one number system from_base to another to_base
ELT(N, str1, str2,)	Возвращает N-ю строку из списка аргументов str1, str2, Returns the N-th string from the list of arguments str1, str2,
FIELD(str, str1, str2,)	Находит строку str в списке str1, str2,и возвращает номер строки в этом списке Finds the string str in the list str1, str2, and returns the line number in this list
FIND_IN_SET(str, str_list)	Ищет вхождение строки str в список str_list и возвращает номер строки в этом списке Searches for str in the str_list list and returns the line number in the list

Функция Function	Описание Description
HEX(N_or_S)	Возвращает значение аргумента в виде шестнадцатеричного числа. Returns the value of the argument as a hexadecimal number.
INSERT(str, pos, len, new_str)	Возвращает строку str, в которой подстрока, начинающаяся с позиции pos и имеющая длину len символов, заменена подстрокой new_str Returns the string str, in which the substring beginning at position pos and having the length len characters is replaced by the substring new_str
INSERT(str, pos, len, new_str)	Возвращает строку str, в которой подстрока, начинающаяся с позиции pos и имеющая длину len символов, заменена подстро-кой new_str Returns the string str, in which the substring beginning at position pos and having the length len characters is replaced by the substring new_str
INSTR(str, substr)	Возвращает позицию первого вхождения подстроки substr в строку str Returns the position of the first occurrence of the substring substr in the string str

Функция Function	Описание Description
LEFT(str, len)	Возвращает len крайних левых символов строки str Returns len of the leftmost characters of the string str
LENGTH(str)	Возвращает длину строки str Returns the length of the string str
tr, str [,pos])	Возвращает позицию первого вхождения подстроки substr в строку str Returns the position of the first occurrence of the substring substr in the string str
LOWER(str)	Возвращает строку str, записанную строчными символами Returns the string str, written in lower case characters
LPAD(str, len, padstr)	Возвращает строку str, дополненную слева строкой padstr до длины len символов Returns the string str, padstr padded to the left to the length of len characters

Функция Function	Описание Description
LTRIM(str)	Возвращает строку str, в которой удалены все начальные пробелы Returns the string str, in which all leading spaces are removed
MID(str, pos [,len]	Возвращает подстроку строки str, которая начинается с позиции pos и имеет длину len символов Returns a substring of the string str, which starts at position pos and has length len characters
OCT(N)	Принимает десятичное число N и возвращает его в восьмеричной системе счисления Takes a decimal number N and returns it in octal number system
ORD(str)	Возвращает значение ASCII-кода первого символа строки str Returns the ASCII code value of the first character of the string str
REPEAT(str, count)	Возвращает строку, полученную из count повторений строки str Returns a string str repeated count times

Функция Function	Описание Description
REPLACE(str, from_str, to_str)	Возвращает строку str, в которой все подстроки from_str заменены to_str Returns the string str, in which all the substrings from_str are replaced by to_str
REVERSE(str)	Возвращает строку str, записанную в обратном порядке Returns the string str, written in reverse order
RIGHT(str, len)	Возвращает len крайних правых символов строки str Returns len of the rightmost characters of the str string
RPAD(str, len, padstr)	Возвращает строку str, дополненную справа строкой padstr до длины len символов Returns the string str, padded to the right with the string padstr to len characters length
RTRIM(str)	Возвращает строку str, в которой удалены все конечные пробелы Returns the string str, in which all trailing spaces are removed

Функция Function	Описание Description
SPACE(N)	Возвращает строку, состоящую из N пробелов, или пустую строку, если N имеет отрицательное значение Returns a string consisting of N spaces, or an empty string if N is negative
SUBSTRING_ INDEX(str, delim, N)	Возвращает подстроку строки str Returns a substring of the string str Eсли N > 0 (N < 0), то функция возвращает всю часть строки, расположенную слева (справа) от N-го вхождения подстроки delim If N> 0 (N < 0), then the function returns the whole part of the string located to the left (right) of the N-th occurrence of the substring delim
TRIM([[BOTH LEADING TRAILING] [remstr] FROM] str)	Удаляет из строки str расположенные в начале (в конце) символы, указанные в строке remstr Removes from the str line the characters at the beginning (at the end) specified in the remstr line

Функция Function	Описание Description
UNHEX(str)	Является обратной функции HEX() и интерпретирует каждую пару символов строки str как шестнадцатеричный код, который необходимо преобразовать в символ It is the inverse of the HEX() function and it interprets every pair of str characters as hex code that needs to be converted to a character.
UPPER(str)	Переводит все символы строки str в верхний регистр Converts all str characters to uppercase

Функції дати та часу / Date and time functions

Функция Function	Описание Description
ADDDATE(date, INTERVAL expr type)	Возвращает дату date, к которой прибавлен временной интервал, определяемый вторым параметром Returns the <i>date</i> to which the time interval is added, defined by the second parameter ADDDATE('2019-03-14', INTERVAL 7 DAY)
ADDTIME(expr1, expr2)	Возвращает результат сложения двух временных значений Returns the result of adding two time values
CURDATE()	Возвращает текущую дату в формате 'YYYY-MM-DD' Returns the current date in the format 'YYYY-MM-DD'
CURTIME()	Возвращает текущее время суток в формате 'hh:mm:ss' Returns the current time of day in the format 'hh:mm:ss'

Функция Function	Описание Description
DATE(dateti me)	Извлекает из значения datetime дату, отсекая часы, минуты и секунды Extract date from datetime, cutting off hours, minutes and seconds
DATEDIFF(be gin, end)	Вычисляет разницу в днях между датами begin и end Calculates the difference in days between the begin and end dates
DATE_FORM AT(date, format)	Форматирует время date в соответствии со строкой format Formats date time according to the format string
DAY(date)	Возвращает порядковый номер дня в месяце (от 1 до 31) Returns the ordinal number of a day in a month (from 1 to 31)
DAYNAME(d ate)	Возвращает день недели в виде полного английского названия Returns the day of the week as a full English name
DAYOFWEEK (date)	Возвращает порядковый номер дня недели Returns the ordinal number of day of the week

Функция Function	Описание Description
DAYOFYEAR(date)	Возвращает порядковый номер дня в году (от 1 до 366) Returns the ordinal number of a day in a year (from 1 to 366)
EXTRACT(typ e FROM datetime)	Принимает дату и время суток и возвращает часть, определяемую параметром type Takes the date and time and returns the part defined by the type param.
FROM_DAYS(N)	Принимает число дней N, прошедших с нулевого года, и возвращает дату в формате 'YYYY-MM-DD' Takes the number of days N that have passed since the zero year, and returns the date in the format 'YYYY-MM-DD'
HOUR(dateti me)	Извлекает из значения datetime часы (от 0 до 23) Extracts an hour value from a datetime value (0 to 23)
LAST_DAY(da tetime)	Возвращает дату — последний день текущего месяца Returns the date - the last day of the current month

Функция Function	Описание Description
MAKEDATE(ye ar, dayofyear)	Принимает год year и номер дня в году dayofyear и возвращает дату в формате 'YYYY-MM-DD' Takes the <i>year</i> and the day number in the year <i>dayofyear</i> and returns the date in the format 'YYYY-MM-DD'
MAKETIME(ho ur, minute, second)	Принимает час hour, минуты minute и секунды second и возвращает время суток в формате 'hh:mm:ss' Accepts hour <i>hour</i> , minutes <i>minute</i> and second <i>second</i> and returns the time of day in the format 'hh: mm: ss'
MINUTE(dateti me)	Извлекает из значения datetime минуты (от 0 до 59) Retrieves minutes from datetime (from 0 to 59)
MONTH(dateti me)	Возвращает числовое значение месяца года (от 1 до 12) Returns the numeric value of the month of the year (from 1 to 12)
MONTHNAME (datetime)	Возвращает название месяца в виде полного английского названия Returns the name of the month in the form of a full English name

Функция Function	Описание Description
NOW()	Возвращает текущую дату и время в формате 'YYYY-MM-DD hh:mm:ss' Returns the current date and time in the format 'YYYY-MM-DD hh:mm:ss'
PERIOD_ADD(period, N)	Добавляет N месяцев к значению даты period Adds N months to the date <i>period</i>
PERIOD_DIFF(period1, period2)	Вычисляет разницу в месяцах между двумя датами, представленными в числовом формате YYYYMMDD или YYMM Calculates the difference in months between two dates, represented in the numeric format YYYYMMDD or YYMM
QUARTER(date time)	Возвращает значение квартала года (от 1 до 4) Returns the quarter value of a year (from 1 to 4)
SECOND(dateti me)	Извлекает из значения datetime секунды (от 0 до 59) Extracts from datetime seconds (from 0 to 59)

Функция Function	Описание Description			
SUBDATE(date, INTERVAL expr type)	Возвращает дату date, из которой вычитается временной интервал Returns the date from which the time interval is subtracted			
SUBTIME(date time, time)	Вычитает из величины datetime время time Subtracts the time from the value of datetime			
TIME(datetime)	Извлекает из значения datetime время суток Retrieves time of a day from the daytime value			
TIMEDIFF(expr 1, expr2)	Возвращает разницу между временными значениями expr1 и expr2 Returns the difference between the values of expr1 and expr2			
TIMESTAMP(d ate, time)	Принимает в качестве аргумента дату date и время time и возвращает полный вариант в формате 'YYYY-MM-DD hh:mm:ss' Takes as an argument the date <i>date</i> and time <i>time</i> , and returns the full version in the format 'YYYY-MM-DD hh: mm: ss'			

Функция Function	Описание Description
TIMESTAMPADD(interval, int_expr, datetime_expr)	Прибавляет к дате и времени суток datetime_expr временной интервал int_expr, единицы измерения которого задаются параметром interval Adds to the date and time of day datetime_expr the time interval int_expr, the units of measurement of which are specified by the interval parameter
TIMESTAMPDIFF(interval, datetime_expr1, datetime_expr2)	Возвращает разницу между двумя датами datetime_expr1 и datetime_expr1. Единицы измерения интервала задаются параметром interval Returns the difference between two dates, datetime_expr1 and datetime_expr1. Interval units are specified by the interval parameter
TO_DAYS(date)	Принимает дату date и возвращает число дней N, прошедших с нулевого года Accepts the date date and returns the number of days N since the year zero

Функция Function	Описание Description
WEEK(date)	Возвращает номер недели в году (от 0 до 53) для даты date. Предполагается, что неделя начинается с воскресенья Returns the week number of the year (0 to 53) for the <i>date</i> . The week is supposed to start on Sunday
WEEKDAY(date)	Возвращает номер дня недели (0 — для понедельника, 1 — для вторника, 6 — для воскресенья) для даты date Returns the day of the week number (0 for Monday, 1 for Tuesday, 6 for Sunday) for the <i>date</i>
YEAR(datetime)	Возвращает год из значения datetime Returns the year from the datetime value
YEARWEEK(date)	Возвращает число в формате YYYYWW, представляющее год и номер недели (от 0 до 53) в году и соответствующее дате date Returns a number in YYYYWW format representing the year and week number (from 0 to 53) in the year which corresponds to the <i>date</i>

SELECT contract_contract_number, contract.contract_date, supplied.supplied_product, supplied.supplied_cost, supplier.*

FROM (supplier INNER JOIN contract ON supplier.supplier_id = contract.supplier_id) INNER JOIN supplied ON contract.contract_number = supplied.contract_number

WHERE **MONTH**(contract.contract_date) = 9 AND **YEAR**(contract.contract_date) = 2018;

contract_number	contract_date	supplied_product	supplied_cost	supplier_id	supplier_address	supplier_phone
1	2018-09-01 00:00:00	Audio Player	700.00	1	Kharkiv, Nauky av., 55, apt. 108	phone: 32-18-44
1	2018-09-01 00:00:00	New Product	100.00	1	Kharkiv, Nauky av., 55, apt. 108	phone: 32-18-44
1	2018-09-01 00:00:00	TV	1,300.00	1	Kharkiv, Nauky av., 55, apt. 108	phone: 32-18-44
1	2018-09-01 00:00:00	Video Player	750.00	1	Kharkiv, Nauky av., 55, apt. 108	phone: 32-18-44
4	2018-09-2400:00:00	Audio Player	320.00	2	Kyiv, Peremohy av., 154, apt. 3	
4	2018-09-2400:00:00	Printer	332.50	2	Kyiv, Peremohy av., 154, apt. 3	
4	2018-09-24 00:00:00	TV	990.00	2	Kyiv, Peremohy av., 154, apt. 3	

SELECT contract.contract_number, contract.contract_date, contract.supplier_id, **SUM**(supplied.supplied_amount * supplied.supplied_cost) AS `Sum`

FROM contract INNER JOIN supplied ON contract.contract_number = supplied.contract_number

GROUP BY contract.contract_number, contract.contract_date, contract.supplier_id

ORDER BY contract.contract_number;

contract_number	contract_date	supplier_id	Sum
1	2018-09-01 00:00:00	1	41,000.00
2	2019-03-21 15:18:46	1	11,350.00
3	2018-09-23 00:00:00	3	99,600.00
4	2018-09-24 00:00:00	2	76,112.50
5	2018-10-02 00:00:00	2	45,630.00
7	2018-12-27 13:30:04	1	59,985.00

supplier_id	supplier_address	Supplier
1	Kharkiv, Nauky av., 55, apt. 108	Petrov P. P.
2	Kyiv, Peremohy av., 154, apt. 3	Interfruit Ltd.
3	Kharkiv, Pushkinska str., 77	Ivanov I. I.
4	Odesa, Derebasivska str., 75	Transservice LLC
5	Poltava, Soborna str., 15, apt. 43	Sydorov S. S.

```
SELECT supplied_product, SUM(IF(MONTH(contract_date) = 1, supplied_amount, 0)) AS `Jan`,
        SUM(IF(MONTH(contract_date) = 2, supplied_amount, 0)) AS `Feb`,
        SUM(IF(MONTH(contract_date) = 3, supplied_amount, 0)) AS `Mar`,
        SUM(IF(MONTH(contract_date) = 4, supplied_amount, 0)) AS `Apr`,
        ...
        SUM(IF(MONTH(contract_date) = 10, supplied_amount, 0)) AS `Oct`,
        SUM(IF(MONTH(contract_date) = 11, supplied_amount, 0)) AS `Nov`,
        SUM(IF(MONTH(contract_date) = 12, supplied_amount, 0)) AS `Dec`
```

FROM contract, supplied

WHERE contract_number = supplied.contract_number AND YEAR(contract_date) = 2018 GROUP BY supplied product ORDER BY supplied product;

supplied_product	Jan	Feb	Mar	Apr	May	Jun	Jul	Aug	Sep	Oct	Nov	Dec
Audio Player	0	0	0	0	0	0	0	0	58	33	0	(
Monitor	0	0	0	0	0	0	0	0	85	0	0	(
New Product	0	0	0	0	0	0	0	0	15	0	0	
Phone	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Printer	0	0	0	0	0	0	0	0	41	0	0	(
TV	0	0	0	0	0	0	0	0	118	14	0	1
Video Player	0	0	0	0	0	0	0	0	12	17	0	1

SELECT supplied.contract_number, supplied.supplied_product, supplied.supplied_amount, supplied.supplied_cost, contract.contract_date,

MONTHNAME(contract.contract_date) AS `Month`,

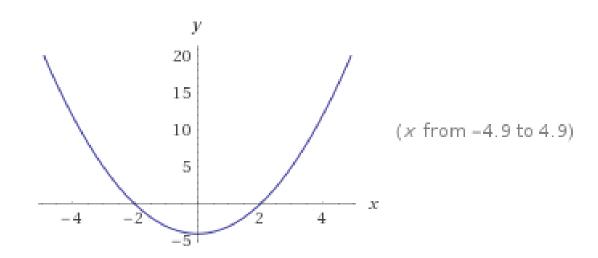
YEAR(contract.contract_date) AS `Year`

FROM supplied, contract

WHERE contract.contract_number = supplied.contract_number;

contract_number	supplied_product	supplied_amount	supplied_cost	contract_date	Month	Year
1	Audio Player	25	700.00	2018-09-01 00:00:00	September	2,018
1	New Product	15	100.00	2018-09-01 00:00:00	September	2,018
1	TV	10	1,300.00	2018-09-01 00:00:00	September	2,018
1	Video Player	12	750.00	2018-09-01 00:00:00	September	2,018
2	Audio Player	5	450.00	2019-03-21 15:18:46	March	2,019
2	Stereo System	11	500.00	2019-03-21 15:18:46	March	2,019
2	Video Player	8	450.00	2019-03-21 15:18:46	March	2,019
3	Audio Player	11	550.00	2018-09-23 00:00:00	September	2,018

$$y = f(x) = x^2 - 4$$

CREATE FUNCTION <name> (<args>) **RETURNS** <type> [NOT] **DETERMINISTIC**

BEGIN

<body>

END

RETURNS

- визначає тип даних, які повертає функція
- RETURNS defines a data type of returning value

[NOT] **DETERMINISTIC**

- визначає, чи буде функція <u>детермінованою</u> чи ні
- defines whether the function is <u>deterministic</u> or not

DELIMITER \$\$

CREATE FUNCTION my_parabola(x DOUBLE) RETURNS
DOUBLE DETERMINISTIC

BEGIN

RETURN x * x - 4;

END \$\$

DELIMITER;

DELIMITER

```
використовується для зміни роздільник операцій (закінчення операції) в MySQL
```

```
стандартний роздільник – ;
```

is used to change operations separator (operations end character) in MySQL

Standard operations separator is;

```
DELIMITER //
```

• • •

DELIMITER;

SELECT b_name, b_author, b_year, b_price, my_parabola(b_price)

FROM books;

b_name	b_author	b_year	b_price	my_parabola(b_price)
JavaScript в кармане	Рева О.Н.	2008	42.00	1,760
Visual FoxPro 9.0	Клепинин В.Б.	2007	660.00	435,596
С++ Как он есть	Тимофеев В.В.	2009	218.00	47,520
Создание приложений с помощью С#	Фаронов В.В.	2008	169.00	28,55
Delphi. Народные советы	Шкрыль А.А.	2007	243.00	59,04
Delphi. Полное руководство	Сухарев М.	2008	500.00	249,996
Профессиональное программирование на РНР	Шлосснейгл Дж.	2006	309.00	95,477
Совершенный код	Макконнелл С.	2007	771.00	594,437
Практика программирования	Керниган Б.	2004	214.00	45,792

DELIMITER \$\$

CREATE FUNCTION LAST_ORDERED_BOOK() RETURNS INT NOT DETERMINISTIC

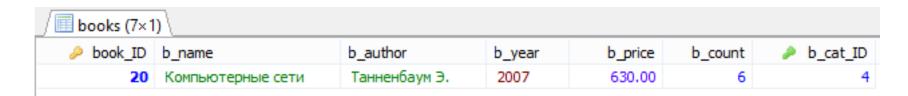
BEGIN

```
DECLARE last_order INT DEFAULT -1;
SELECT o_book_ID INTO last_order FROM orders ORDER BY order_ID DESC LIMIT 1;
RETURN last_order;
```

END \$\$

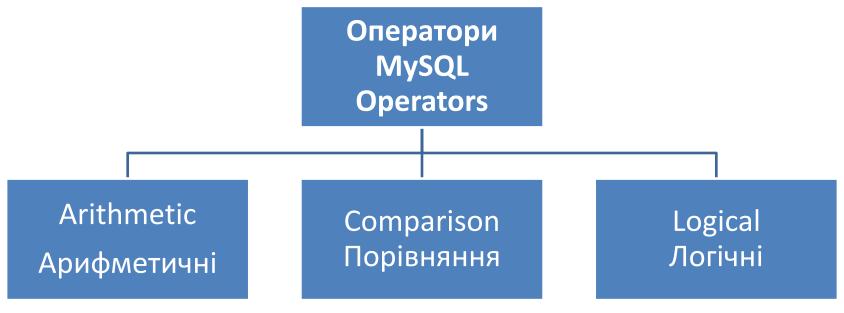
DELIMITER; SELECT * FROM books

WHERE book_ID = *LAST_ORDERED_BOOK*();

Оператор – конструкція мови, яка виконує перетворення даних (операндів).

Operator is a language construction used to transform data (operands).

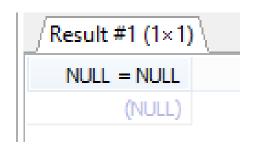
Арифметичні оператори / Arithmetic operators:

```
• (+) додавання / addition
```

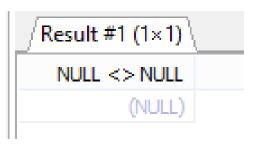
- (-) віднімання / subtraction
- (*) множення / multiplication
- (**/**) поділ / division
- **DIV** цілочисельне ділення / integer division

Поділ на 0 дає безпечний результат NULL Division by zero produces a safe result NULL

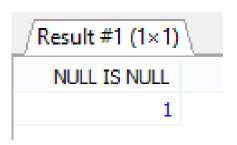
SELECT NULL = NULL;

SELECT NULL <> NULL;

SELECT NULL IS NULL;

Оператори порівняння / Comparison operators:

Оператор Operator	Описание Description
=	Возвращает 1, если операнды равны, и 0, если не равны Returns 1, if operands are equal, and 0, if they are not equal
<=>	То же самое, но не возвращает NULL It is similar to the previous operator, but it does not return NULL
<>	Возвращает 1, если операнды не равны, и 0, если равны Returns 1, if operands are not equal, and 0, if they are equal
<	Возвращает 1, если левый операнд меньше правого Returns 1, if the left operand is left than right operand
<=	Возвращает 1, если левый операнд меньше правого или они равны Returns 1, if the left operand is left than right operand or they are equal

Оператор Operator	Описание Description
>	Возвращает 1, если левый операнд больше правого Returns 1, if the left operand is greater than right operand
>=	Возвращает 1, если левый операнд больше правого или они равны Returns 1, if the left operand is greater than right operand or they are equal
n BETWEEN min AND max	Возвращает 1, если проверяемое значение n находится между min и max Returns 1, if the value n is between min and max
IS NULL IS NOT NULL	Проверяет, является ли значение значением NULL или нет Checks, whether a value is NULL or not
n IN (set)	Возвращает 1, если проверяемое значение n входит в множество Returns 1, if the value n is included into a set

Логічні оператори / Logical operators:

Оператор Operator	Описание Description
n AND m	true AND true = true, false AND any = false
n OR m	true OR any = true, false OR false = false
NOT n	NOT true = false, NOT false = true
n XOR m	true XOR true = false, true XOR false = true, false XOR true = true, false XOR false = false

- ненульове значення, відмінне від NULL, інтерпретується як «істина»
- non-zero and non-NULL value is interpreted as "true"

- Часто результати запиту необхідно використовувати в наступних запитах
- Often the query results are required in subsequent queries
- Для цього отримані даних необхідно зберегти у тимчасових структурах
- Therefore, retrieved data should be stored in temporary structures
- Це завдання вирішується за допомогою змінних SQL і тимчасових таблиць
- This problem is solved by using SQL variables and temporary tables

- Оголошення змінної починається з символу @, за яким слідує ім'я змінної
- Variable definition starts with the @ symbol followed by the name of a variable
- Значення змінним присвоюються за допомогою оператора SELECT з використанням оператора присвоювання: =
- Values are assigned to the variables by using the SELECT operator with the assignment operator: =
- Наприклад / For example
 SELECT @total := COUNT(*) FROM books;

SELECT @total := COUNT(*) FROM books;
SELECT @total;

- Оголошується змінна @total, якій присвоюється число записів в таблиці books
- The variable @total is declared, the number of records in the table books is assigned to this variable
- Потім дана змінна використовується в подальшому запиті в рамках поточного сеансу
- Then this variable is used in the sequential query within the same session
- Змінні діють тільки в рамках сеансу
- Variables are available only within a session

```
Result #1 (1×1) \sqrt{\text{Result #2 (1×1)}}

@total := COUNT(*)

30

Result #1 (1×1) \sqrt{\text{Result #2 (1×1)}}

@total

30
```

SET @last = CURDATE() - INTERVAL 7 DAY;

SELECT CURDATE(), @last;

• Змінні також можуть оголошуватися за допомогою оператора SET

/Result #1 (2×1)			
CURDATE()	@last		
2019-03-19	2019-03-12		

- Variables also might be declared using the SET operator
- При цьому може бути використаний звичайний знак рівності = в якості оператора присвоєння
- The usual equals sign = can be used as the assignment operator
- Оператор SET зручний тим, що він не повертає результат привласнення значення змінної
- The SET operator is convenient because it does not return the result of variable assignment

3.10 Тимчасові таблиці / Temporary tables

- Змінна SQL дозволяє зберегти тільки одне проміжне значення
- The SQL variable allows to store only a single intermediate value

- Коли необхідно зберегти результуючу таблицю, вдаються до тимчасових таблиць
- Temporary tables are used to store the result table
- CREATE TEMPORARY TABLE

3.10 Тимчасові таблиці / Temporary tables

```
CREATE TEMPORARY TABLE cart (

c_user_ID INT NOT NULL,

c_book_ID INT NOT NULL,

c_number INT NOT NULL,

PRIMARY KEY (c_user_ID, c_book_ID)

1 ENGINE=InnoDB;

INSERT INTO cart (c_user_ID, c_book_ID, c_number) VALUES

(2, 3, 10), (2, 4, 5), (2, 5, 1);

SELECT * FROM cart;
```

Тимчасова таблиця автоматично видаляється після закінчення сеансу і може бути використана тільки протягом даного з'єднання

Temporary tables are automatically removed when the session is over, they might be used only within a current session

- Виведення списку покупців і числа здійснених ними покупок, покупців впорядкувати за спаданням числа замовлень
- Print the list of customers and numbers of their purchases, sort customers by a number of orders in a descending order

SELECT users.u_surname, users.u_name, users.u_patronymic,
COUNT(orders.order_ID) AS total
FROM users INNER JOIN orders ON users.user_ID = orders.o_user_ID
GROUP BY users.user_ID
ORDER BY total DESC;

√					
u_surname	u_name	u_patronymic	total		
Симонов	Игорь	Николаевич	2		
Корнеев	Александр	Александрович	1		
Кузнецов	Максим	Петрович	1		
Иванов	Александр	Валерьевич	1		

- Вивести повний список покупців, включаючи тих, які не зробили жодної покупки
- Print the complete list of customers, including those who did not make any orders

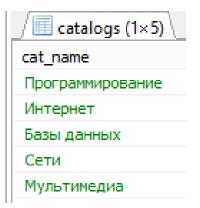
SELECT users.u_surname, users.u_name, users.u_patronymic,
COUNT(orders.order_ID) AS total
FROM users LEFT JOIN orders ON users.user_ID = orders.o_user_ID
GROUP BY users.user_ID
ORDER BY total DESC;

users (4	×6) \		
u_surname	u_name	u_patronymic	total
Симонов	Игорь	Николаевич	2
Кузнецов	Максим	Петрович	1
Корнеев	Александр	Александрович	1
Иванов	Александр	Валерьевич	1
Петров	Анатолий	Юрьевич	0
Лосев	Сергей	Иванович	0

• Вибрати рядки з таблиці catalogs, у яких первинний ключ збігається з одним зі значень, що повертаються вкладеним запитом

 Select records from the table catalog, which primary key matches one of the values returned by the nested query

SELECT cat_name FROM catalogs
WHERE cat_ID **IN** (SELECT b_cat_ID
FROM books GROUP BY b_cat_ID);

- Вивести імена і прізвища покупців, які вчинили хоча б одну покупку
- Print names and surnames of customers that made at least one order

SELECT u_name, u_surname FROM users
WHERE user_ID = **ANY**(SELECT o_user_ID
FROM orders);

users (2×4)		
u_name	u_surname	
Александр	Иванов	
Игорь	Симонов	
Максим	Кузнецов	
Александр	Корнеев	

 Вивести всі товарні позиції, ціна яких перевищує середню ціну кожного з каталогів

Print all products which price is greater than average price of each category

SELECT b_name, b_price FROM books
WHERE b_price > **ALL**(SELECT AVG(b_price)
FROM books GROUP BY b_cat_ID);

books (2×7)			
b_name	b_price		
Visual FoxPro 9.0	660.00		
Delphi. Полное руководство	500.00		
Совершенный код	771.00		
Принципы маршрутизации в Internet	428.00		
Компьютерные сети	630.00		
Сети. Поиск неисправностей	434.00		
Безопасность сетей	462.00		

- Вивести імена і прізвища покупців, які вчинили хоча б одну покупку
- Print names and surnames of customers that made at least one order

SELECT u_name, u_surname FROM users
WHERE **EXISTS** (SELECT * FROM orders
WHERE orders.o_user_ID = users.user_ID);

J users (2×4)		
u_name	u_surname	
Александр	Иванов	
Игорь	Симонов	
Максим	Кузнецов	
Александр	Корнеев	

4 Реалізація бізнес-логіки 4 Business logic implementation

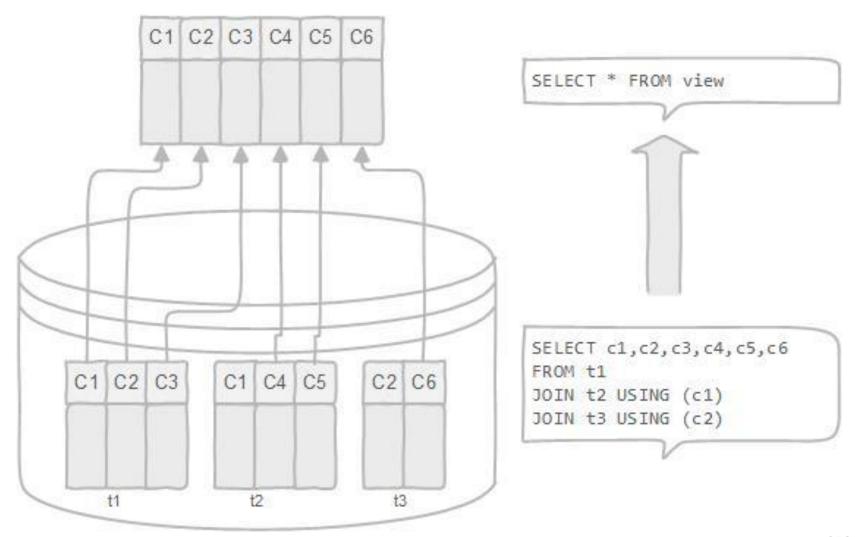
Уявлення — віртуальна / логічна таблиця, яка базується на SQL запиті SELECT.

A database **view** is a virtual table or logical table which is defined as a SQL SELECT query.

Оскільки уявлення, також як і таблиця бази даних, містить рядки і стовпці, до нього можуть бути виконані **запити**.

Because a database view is similar to a database table, which consists of rows and columns, so you can **query** data against it.

- Більшість СУБД, включаючи MySQL, дозволяють **оновлювати** дані в базових таблицях через подання з деякими обмеженнями.
- Most database management systems, including MySQL, allow you to **update** data in the underlying tables through the database view with some prerequisites.
- Уявлення є **динамічними**, оскільки вони не пов'язані з фізичною схемою даних. СУБД зберігає уявлення як SQL SELECT запити. Коли дані таблиць змінюються, уявлення також **відображають** ці зміни.
- A database view is **dynamic** because it is not related to the physical schema. The database system stores views as a SQL SELECT statement with joins. When the data of the tables changes, the view **reflects** that changes as well.

Переваги / Advantages

- Уявлення дозволяє спростити складні запити: уявлення визначається оператором SQL, який зв'язується з декількома базовими таблицями.
- A database view allows you to simplify complex queries: a database view is defined by an SQL statement that associates with many underlying tables.

Уявлення можна використовувати, щоб приховати складність базових таблиць для кінцевих користувачів і зовнішніх додатків. За допомогою уявлень досить використовувати тільки прості оператори SQL замість складних з безліччю об'єднань.

You can use database view to hide the complexity of underlying tables to the end-users and external applications. Through a database view, you only have to use simple SQL statements instead of complex ones with many joins.

SELECT * FROM **supplier_info**;

√Result #1 (3×5)		
supplier_id	supplier_address	Info
1	Kharkiv, Nauky av., 55, apt. 108	Petrov Pavlo Petrovych
2	Kyiv, Peremohy av., 154, apt. 3	Interfruit Ltd.
3	Kharkiv, Pushkinska str., 77	Ivanov Illia Illych
4	Odesa, Derebasivska str., 75	Transservice LLC
5	Poltava, Soborna str., 15, apt. 43	Sydorov Serhii Stepanovych

- Уявлення бази даних допомагає обмежити доступ до даних для певних користувачів. Можливо, ви не захочете, щоб підмножина конфіденційних даних могло запитуватися усіма користувачами. Ви можете використовувати представлення бази даних, щоб надавати тільки загальнодоступні дані певної групи користувачів.
- A database view helps limit data access to specific users. You
 may not want a subset of sensitive data can be queryable by
 all users. You can use a database view to expose only nonsensitive data to a specific group of users.

user_ID	u_name	u_patronymic	u_surname	u_phone	u_email	u_status
1	Александр	Валерьевич	Иванов	58-98-78	ivanov@email.ru	active
2	Сергей	Иванович	Лосев	90-57-77	losev@email.ru	passive
3	Игорь	Николаевич	Симонов	95-66-61	simonov@email.ru	active
4	Максим	Петрович	Кузнецов	(NULL)	kuznetsov@email.ru	active
5	Анатолий	Юрьевич	Петров	(NULL)	(NULL)	lock
6	Александр	Александрович	Корнеев	89-78-36	korneev@email.ru	gold

SELECT CONCAT_WS('', u_name, u_patronymic, u_surname), u_status FROM users;

√ users (2×6) \	
CONCAT_WS('', u_name, u_patronymic, u_surname)	u_status
Александр Валерьевич Иванов	active
Сергей Иванович Лосев	passive
Игорь Николаевич Симонов	active
Максим Петрович Кузнецов	active
Анатолий Юрьевич Петров	lock
Александр Александрович Корнеев	gold

- Уявлення забезпечують додатковий рівень безпеки. Безпека є важливою частиною будь-якої СУБД. Уявлення забезпечують додатковий захист для СУБД. Можна створювати не оновлювані уявлення, щоб надавати дані тільки для читання конкретним користувачам. Користувачі можуть тільки отримувати дані в режимі read-only, але не можуть їх оновлювати.
- A database view provides **extra security layer**. Security is a vital part of any relational database management system. The database view offers additional protection for a database management system. The database view allows you to create the read-only view to expose read-only data to specific users. Users can only retrieve data in read-only view but cannot update it.

- Уявлення, на відміну від таблиць бази даних, можуть містити **обчислювані стовпці**.
- A database view enables computed columns. A database table should not have calculated columns however a database view should.

SELECT *, supplied_amount * supplied_cost FROM supplied;

supplied (5×17)				
contract_number	supplied_product	supplied_amount	supplied_cost	supplied_amount * supplied_cost
1	Audio Player	25	700.00	17,500.00
1	TV	10	1,300.00	13,000.00
1	Video Player	12	750.00	9,000.00
2	Audio Player	5	450.00	2,250.00
2	Stereo System	11	500.00	5,500.00
2	Video Player	8	450.00	3,600.00
3	Audio Player	11	550.00	6,050.00
3	Monitor	85	550.00	46,750.00
3	TV	52	900.00	46,800.00

- Подання бази даних забезпечує зворотну сумісність. Припустимо, є база даних, яку використовують програми. Виникає необхідність зміни структури бази даних, щоб виконати нові бізнес-вимоги. Деякі таблиці видаляються і створюються нові таблиці, при цьому небажано, щоб такі зміни впливали на інші додатки. В цьому випадку можна створити уявлення з тією ж структурою, що і застарілі таблиці, які були видалені.
- A database view enables **backward compatibility**. Suppose you have a central database, which many applications are using it. One day, you decide to redesign the database to adapt to the new business requirements. You remove some tables and create new tables, and you don't want the changes to affect other applications. In this scenario, you can create database views with the same schema as the legacy tables that you will remove.

Недоліки / Disadvantages

- Продуктивність: запит даних з уявлення може бути повільним, особливо якщо уявлення створюється на основі інших уявлень.
- Performance: querying data from a database view can be slow especially if the view is created based on other views.

- Залежність таблиць: уявлення створюється на основі базових таблиць бази даних. Всякий раз, коли структуру цих таблиць, з якими пов'язане уявлення, змінюється, також потрібно змінити уявлення.
- Tables dependency: you create a view based on underlying tables of the database. Whenever you change the structure of these tables that view associated with, you have to change the view as well.

CREATE VIEW

Використовується для створення нового уявлення у базі даних MySQL

Is used to create a new view in MySQL database

```
CREATE [OR REPLACE] [ALGORITHM = {MERGE | TEMPTABLE |
    UNDEFINED}]
```

VIEW view_name [(column_list)]

AS select-statement

[WITH [CASCADED | LOCAL] CHECK OPTION];

OR REPLACE

в разі існування уявлення з таким ім'ям старе буде видалено, а нове створено

is used to replace the existing view with the same name, the old view will be removed and the new one will be created

Всередині бази даних уявлення і таблиці спільно використовують один і той же простір імен, тому уявлення і таблиця не можуть мати однакові імена. Крім того, ім'я уявлення має відповідати правилам іменування таблиці.

Within a database, views and tables share the same namespace, therefore, a view and a table cannot have the same name. In addition, the name of a view must follow the table's naming rules.

ALGORITHM

визначає алгоритм, який використовується при зверненні до подання

defines the algorithm used when a view is addressed

MERGE

MySQL додає в використовуваний оператор відповідні частини з визначення уявлення і виконує результуючий оператор

MySQL adds corresponding parts from the view definition into the used operator and then executes the result operator

TEMPTABLE

MySQL заносить вміст уявлення в тимчасову таблицю, над якою потім виконується оператор звернений до уявлення

MySQL inserts a content of the view into the temporary table and then executes the operator applied to the view

Подання, створене за допомогою оператора TEMPTABLE, не може бути оновлюваним

A view created with the TEMPTABLE operator cannot be updatable

UNDEFINED

MySQL сам вибирає який алгоритм використовувати при зверненні до уявлення

MySQL chooses itself which algorithm should be used when a view is addressed

Використовується за замовчуванням, якщо конструкція

[ALGORITHM = {UNDEFINED | MERGE | TEMPTABLE}]

відсутня

Is used by default if the **ALGORITHM** clause is not specified when view created

MERGE

рядки подання повинні повністю відповідати рядкам базової таблиці

view rows must fully match the rows of the base table

CREATE VIEW v_total AS
SELECT supplied_product,
 supplied_amount * supplied_cost AS total
FROM supplied

SELECT * FROM v_total;

supplied_product	total
udio Player	17,500.00
TV	13,000.00
Video Player	9,000.00
Audio Player	2,250.00
Stereo System	5,500.00
Video Player	3,600.00
Audio Player	6,050.00
Monitor	46,750.00

Кожен рядок відповідає рядку з таблиці supplied, використовується алгоритм MERGE

Each row corresponds to each row from the supplied table, the MERGE algorithm is used

- ім'я уявлення замінюється на ім'я таблиці
- the name of view is replaced with the name of table
- список полів замінюється на визначення полів з уявлення
- the list of fields is replaced with the fields definition from the view

MERGE не може бути використаний / cannot be used:

• агрегатні функції / aggregate functions

AVG, COUNT, MAX, MIN, SUM

- підзапити у SELECT або WHERE / nested queries in SELECT or WHERE clauses
- DISTINCT
- GROUP BY
- HAVING
- UNION, UNION ALL

CREATE VIEW v_max AS

SELECT supplied_product, COUNT(*) AS num

FROM supplied

GROUP BY supplied_product;

supplied_product	num
Audio Player	5
Monitor	1
Phone	1
Printer	1
Stereo System	1
TV	5
Video Player	3

SELECT supplied_product, MAX(num) FROM v_max;

	-
supplied_product	MAX(num)
Audio Player	5

SELECT supplied_product, MAX(COUNT(*))
FROM supplied
GROUP BY supplied_product;

SQL Error (1111): Invalid use of group function

SELECT supplied_product, MAX(num) FROM v_max;

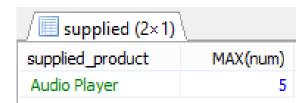

DROP TABLE IF EXISTS tmp_table;

CREATE TEMPORARY TABLE tmp_table
SELECT supplied_product, COUNT(*) AS num
FROM supplied
GROUP BY supplied_product;

SELECT supplied_product, MAX(num) FROM v_max;

DROP TABLE tmp_table;

WITH [CASCADED | LOCAL]CHECK OPTION

все нові чи відредаговані рядки перевіряються на відповідність визначенню уявлення

all inserted or updated records are checked to be compatible with the view definition

перевіряється відповідність нового рядка умові WHERE у визначенні уявлення

compatibility of a new record to the WHERE clause of the view definition is checked

CASCADED, LOCAL

- визначають глибину перевірки для уявлень, заснованих на інших уявленнях
- define the depth of validation for views based on another views
- LOCAL перевірка умови WHERE тільки у визначенні подання / checks the WHERE clause of the view definition
- CASCADED (default) перевірка для всіх уявлень, на яких засновано дане уявлення / checks all views on which the current view is based

CREATE VIEW v_upd_supplied AS
SELECT * FROM supplied
WHERE supplied.supplied_amount > 10
WITH CHECK OPTION;

INSERT INTO v_upd_supplied VALUES(1, 'New Product', 5, 100);

SQL Error (1369): CHECK OPTION failed 'supply.v_upd_supplied'

INSERT INTO v_upd_supplied VALUES(1, 'New Product', 15, 100);

v_upd_supplied (4×13)				
contract_number	supplied_product	supplied_amount	supplied_cost	
1	Audio Player	25	700.00	
1	New Product	15	100.00	
1	Video Player	12	750.00	
2	Stereo System	11	500.00	

SELECT *
FROM supplied;

contract_number	supplied_product	supplied_amount	supplied_cost
1	Audio Player	25	700.00
1	New Product	15	100.00

Оновлення уявлень, заснованих на декількох таблицях

Update of views based on multiple tables

- INSERT працює тільки при додаванні даних в одну реальну таблицю / works if data is inserted into a single physical table
- **UPDATE** аналогічно / the same
- **DELETE** не підтримується / is not supported
- INNER JOIN використовується для об'єднання таблиць / is used to join the tables

- **Вертикальні** уявлення для обмеження доступу користувачів до стовпців таблиці
- **Горизонтальні** уявлення для обмеження доступу користувачів до рядків таблиці
- **Vertical** views are used to restrict users' access to the table's columns
- **Horizontal** views are used to restrict users' access to the table's rows

```
mysql> CREATE VIEW manager1
-> AS SELECT * FROM books
-> WHERE b_catID IN (SELECT catID
-> FROM catalogs
-> WHERE cat_name = 'Интернет' OR cat_name = 'Сети')
-> ORDER BY b_name;
Query OK, O rows affected (0.01 sec)
```

nysql>	1 manager1;	
b_name	b_price	b_count
Web-конструирование Анализ и диагностика компьютерных сетей Безопасность сетей Компьютерные сети Общение в Интернете Принципы маршрутизации в Internet Поиск в Internet Популярные интернет-браузеры Локальные вычислительные сети Сети. Поиск неисправностей Самоучитель Интернет	177.00 344.00 462.00 630.00 85.00 428.00 107.00 82.00 42.00 434.00	6 3 5 6 5 4 2 6 8 4
		

11 rows in set (0.05 sec)

```
DROP VIEW [IF EXISTS] view_name [, view_name] ...;
```

дозволяє видалити одне або кілька уявлень used to remove one or multiple views

```
mysql> DROP VIEW cat, list_user, price;
Query OK, 0 rows affected (0.03 sec)

mysql> SHOW TABLES;
+-----+
! Tables_in_book !
+-----+
! books !
! catalogs !
! orders !
! users !
4 rows in set (0.00 sec)
```

list_user

дозволяє відображати прізвище та ініціали покупців, приховуючи інші поля

allows to display the last name and initials of customers, whereas other fields are hidden

price

дозволяє отримати загальну вартість книг в кожному каталозі allows to retrieve the total cost of books in each catalog

Подання можна використовувати в одному запиті SELECT поряд з таблицею

A view might be used in the same SELECT query with a table

4.1 Створення і використання уявлень / Creating and using views

Запити до уявленням можуть містити функції груповання, також як і запити до звичайних таблиць

Views might be queried using aggregation functions just like the ordinary database tables

```
mysql> SELECT MIN(price), MAX(price), SUM(price) FROM price;
+------+
| MIN(price) | MAX(price) | SUM(price) |
+-----+
| 2908.00 | 15177.00 | 44111.00 |
+-----+
1 row in set (0.02 sec)
```

На практиці часто потрібно повторювати послідовність однакових запитів On practice it is often required to repeat a sequence of similar queries

Збережені процедури дозволяють об'єднати послідовності таких запитів і зберегти їх на сервері

Stored procedures allow to merge sequences of such queries and to store them on a server

Після цього клієнтам достатньо надіслати один запит на виконання збереженої процедури

Then clients only have to execute a single query in order to run a stored procedure

Переваги збережених процедур / Advantages of stored procedures:

- 1 Повторне використання коду / Code reuse
- після створення збереженої процедури її можна викликати з будь-яких застосувань і SQL запитів
- after a stored procedure is created it can be executed by any applications and SQL queries
- 2 Скорочення мережевого трафіку / Reduce a network traffic
- замість декількох запитів на сервер можна надіслати запит на виконання збереженої процедури і відразу отримати відповідь
- instead of running several queries a single query can be sent to a server in order to execute a stored procedure and take the complete answer

3 Безпека / Security

для виконання процедури користувач повинен володіти привілеєм a user should have a privilege in order to execute a stored procedure

- 4 Простота доступу / Ease of access
- збережені процедури дозволяють инкапсулировать складний код і оформити його у вигляді простого виклику
- stored procedures allow to encapsulate a complex code and run it by using a simple call
- 5 Виконання бізнес-логіки / Execution of business logic
- бізнес-логіка в вигляді збережених процедур не залежить від мови розробки програми
- business logic provided by stored procedures does not depend on application programming language

```
CREATE PROCEDURE procedure_name ( [ parameter [, ...] ] ) [ characteristic ... ] procedure_body
```

У дужках передається необов'язковий список параметрів, перерахованих через кому

The unnecessary list of parameters is passed in parentheses

Кожен параметр дозволяє передати в процедуру (з процедури) вхідні дані (результат роботи)

Each parameter allows to pass input data (or the result of execution) into procedure (or retrieve from a procedure)

[IN | OUT | INOUT] parameter_name type

IN

дані передаються всередину збереженої процедури data passed into a stored procedure

при виході з процедури нове значення для такого параметру не зберігається

a new value for such parameter will not be stored after the procedure is completed

OUT

дані передаються зі збереженої процедури data retrieved from a stored procedure

початкове значення такого параметра не береться до уваги всередині процедури

initial value of such parameter will not be used in a stored procedure

INOUT

береться до уваги всередині процедури, зберігає значення such parameter is used within a stored procedure and its value will be stored after the procedure is completed, as well

Список аргументів, укладених в круглі дужки, необхідно вказувати завжди

It is always required to provide a list of arguments within parentheses

Якщо аргументи відсутні, слід використовувати порожній список You should use the empty list if there are no arguments required

Якщо жоден з модифікаторів не вказано, вважається, що параметр оголошений з ключовим словом IN

If there is no modifier (parameter's type) provided, the parameter will be treated as if this parameter is provided with the modifier IN

Тілом процедури є складовою оператор BEGIN ... END, всередині якого можуть розташовуватися інші оператори

The composite operator BEGIN ... END is considered as the procedure's body in which another operators can be placed

[label:] BEGIN statements
END [label]

Оператор, що починається з необов'язкової мітки label (будь-яке унікальне ім'я) може закінчуватися виразом END label.

Operator that starts with the optional label *label* (any unique name) can be ended with the statement END *label*.

При роботі з збереженими процедурами символ крапки з комою в кінці запиту сприймається консольним клієнтом як сигнал до відправлення запиту на сервер

When working with stored procedures, the semicolon at the end of the query is considered by the console client as a signal to send a query to the server

```
Тому слід перевизначити роздільник запитів— наприклад, замість крапки з комою використовувати послідовність //
```

Therefore, you should override the query separator – for example, instead of a semicolon, use the sequence //

Щоб викликати збережену процедуру, необхідно застосувати оператор CALL, після якого предається ім'я процедури і її параметри в круглих дужках

To call a stored procedure, use the CALL statement, followed by the name of the procedure and its parameters in parentheses

Query OK, 0 rows affected (0.00 sec)

Рекомендується уникати використання назв збережених процедур, які збігаються з іменами вбудованих функцій MySQL

It is recommended to avoid using names of stored procedures that match the names of MySQL built-in functions

У тілі процедури, що можна використовувати багаторядковий коментар, який починається з послідовності / * і закінчується послідовністю * / In the body of the stored procedure, you can use a multi-line comment that starts with the sequence / * and ends with the sequence * /

Процедура привласнює користувацькій змінній @x нове значення
The procedure assigns the user variable @x a new value

```
mysql> CREATE PROCEDURE set_x(IN value INT)
-> BEGIN
-> SET @x = value;
-> END//
Query OK, 0 rows affected (0.00 sec)

mysql>
mysql> CALL set_x(123456)//
Query OK, 0 rows affected (0.00 sec)
```

Через параметр value процедурі передається числове значення 123456, яке вона привласнює користувацькій змінній @ х

Through the value parameter, the procedure takes a numeric value 123456, which it assigns to the user variable @x

Користувацька змінна @x є глобальною, вона доступна як всередині процедури set_x (), так і поза нею

The @x user variable is global, it is available both inside the set_x() stored procedure and outside of it

Параметри збереженої процедури є локальними

Parameters of the stored procedure are local

Процедура numcatalogs () має один цілочисельний параметр total, в якому зберігається число записів в таблиці catalogs

The *numcatalogs*() stored procedure has one integer parameter *total*, which stores the number of entries in the *catalogs* table

Процедура catalogname () повертає по первинному ключу catID назву каталогу cat_name
The stored procedure *catalogname*() returns the catalog name *cat_name* by the primary key *catID*

row in set (0.00 sec)

Збережені процедури дозволяють реалізувати складну логіку за допомогою операторів розгалуження і циклів

Stored procedures allow to implement complex logic using branching statements and loops

IF – оператор розгалуження / branching statement

CASE – множинний вибір / multiple choice

WHILE — оператор циклу / loop statement

LEAVE — достроковий вихід з циклу / early exit from the cycle (= break)

ITERATE — дострокове завершення ітерації / early exit from the iteration (= continue)

REPEAT – оператор циклу / loop statement

```
[ ELSEIF condition THEN statement ] ...
[ ELSE statement ]
END IF;
```

- Логічні вирази можна комбінувати за допомогою операторів && (И), а також | | (ИЛИ)
- Logical expressions can be combined with the help of the operators && (AND), as well as | | (OR)
- Якщо в блоках IF, ELSEIF і ELSE два або більше операторів, необхідно використовувати складовий оператор BEGIN ... END
- If there are two or more statements in the IF, ELSEIF and ELSE blocks, you must use the composite BEGIN ... END statement

CASE expression

WHEN value THEN statement

[WHEN value THEN statement] ...

[**ELSE** statement]

END CASE;

Вираз порівнюється зі значеннями

Як тільки знайдено відповідність, виконується відповідний оператор або ELSE, якщо відповідники не знайдені

The expression is compared with the values

Once a match is found, the corresponding statement or ELSE (if no match is found) is executed

[label:] WHILE condition DO
 statements
END WHILE [label];

Оператори виконуються в циклі, поки істинна умова Operators are executed in a loop while the condition is true

Якщо в циклі виконується більше одного оператора, не обов'язково укладати їх в блок BEGIN ... END, оскільки цю функцію виконує сам оператор WHILE

If more than one statement is executed in a loop, it is not necessary to enclose them in a BEGIN ... END block, since this role is played by the WHILE statement itself

```
[ label: ] REPEAT
    statements
UNTIL condition END REPEAT [ label ];
```

Умова перевіряється не на початку, а в кінці оператора циклу
The condition is not checked at the beginning, but at the end of the cycle
operator

Слід зазначити, що цикл виконується, поки умова помилкова It should be noted that the loop is executed while the condition is false

```
[ label : ] LOOP
statements
END LOOP [ label ];
```

```
DELIMITER //
CREATE PROCEDURE sp contract ops(IN op CHAR(1), IN c num INT, IN c date TIMESTAMP,
                                    IN s id INT, IN c note VARCHAR(100))
BEGIN
   IF op = 'i' THEN
      INSERT INTO contract(contract date, supplier id, contract note)
        VALUES(CURRENT TIMESTAMP(), s id, c note);
   ELSEIF op = 'u' THEN
      UPDATE contract SET contract_date = c_date,
                           supplier id = s id,
                           contract note = c note
      WHERE contract number = c num;
   ELSE
     DELETE FROM contract WHERE contract number = c num;
   END IF:
END //
CALL sp_contract_ops('i', 0, '2018-12-16', 2, 'contract inserted');
CALL sp contract ops('u', 6, '2018-12-31', 2, 'contract updated');
CALL sp_contract_ops('d', 6, '2018-12-31', 0, '');
```

```
drop table if exists m2 products;
create table m2 products (
  product id int not null,
  product name varchar(50) not null,
  product price decimal(8,2) not null,
  primary key (product id)
);
insert into m2 products (product id, product name, product price) values
(1, 'iPhone X',
                  999).
(2, 'Samsung S10', 1099),
(3, 'Honor 8X', 299),
                                 test.m2 products: 5 rows total (approximately)
(4, 'Huawei P Smart', 199),
(5, 'Xiaomi Mi8', 399);
```

product_id	product_name	product_price
1	iPhone X	999.00
2	Samsung S10	1,099.00
3	Honor 8X	299.00
4	Huawei P Smart	199.00
5	Xiaomi Mi8	399.00

```
delimiter $$
create or replace procedure m2 cart ops(in op id char(1), in p id int, in p amount int)
begin
   create temporary table if not exists m2 cart (
      product id int not null,
      product_amount int not null,
      primary key (product_id)
   );
   if op_id = 'a' then
      begin
         declare p count int:
         select count(*) into p_count from m2_cart where product_id = p_id;
         if p count < 1 then
            insert into m2 cart (product id, product amount) values (p id, p amount);
         else
            update m2_cart set product_amount = product_amount + p_amount where product_id = p_id;
         end if;
         select concat('Product [', p_id, '] x [', p_amount, '] added to the cart!');
      end;
   end if;
   if op id = 'c' then
      begin
         select 'Check out';
         select m2_cart.product_id, product_name, product_amount, product_amount * product_price as total
            from m2_cart, m2_products
            where m2 cart.product id = m2 products.product id;
      end;
   end if;
                                                                                                     311
end $$
```

```
call m2_cart_ops('a', 1, 2);
call m2_cart_ops('a', 3, 1);
call m2_cart_ops('a', 3, 1);
call m2_cart_ops('a', 4, 4);
call m2_cart_ops('c', 0, 0);
```

```
Result #1 (1×1) Result #2 (1×1) Result #3 (1×1) Result concat(Product [', p_id, '] x [', p_amount, '] added to the...

Product [1] x [2] added to the cart!
```

```
Result #1 (1×1) Result #2 (1×1) Result #3 (1×
```

```
Result #1 (1×1) Result #2 (1×1) Result #3 (1×
```

Result #1 (1×1) Result #2 (1×1) Result #3 (1×1) Result #4 (1×1) Result #5 (4×3)					
product_id	product_name	product_amount	total		
1	iPhone X	2	1,998.00		
3	Honor 8X	1	299.00		
4	Huawei P Smart	4	796.00		

DROP PROCEDURE [IF EXISTS] procedure_name;

використовується для видалення збережених процедур is used to remove stored procedures

Якщо процедура, що видаляється, з таким ім'ям не існує, оператор повертає помилку, яку можна уникнути, якщо використовувати необов'язкове ключове слово IF EXISTS

If a deleted procedure with that name does not exist, the statement returns an error that can be suppressed by using the optional keyword IF EXISTS

Тригер – збережена процедура, прив'язана до події зміни вмісту конкретної таблиці

Trigger is a stored procedure associated with the event of the contents change of a specific table

Тригер можна прив'язати до трьох подій, пов'язаних зі зміною вмісту таблиці

The trigger can be tied to three events associated with changing the contents of the table

INSERT

DELETE

UPDATE

Наприклад, при оформленні нового замовлення, тобто при додаванні нового запису в таблицю orders, можна створити тригер, який автоматично віднімає число замовлених товарних позицій в таблиці books

For example, when placing a new order, that is, when adding a new entry to the *orders* table, you can create a trigger that automatically subtracts the number of ordered items in the *books* table

CREATE TRIGGER trigger_name trigger_time trigger_event
ON table_name FOR EACH ROW
BEGIN

statements

END;

Оператор створює тригер з ім'ям trigger_name, прив'язаний до таблиці table_name

The operator creates a trigger named trigger_name associated with the table table_name

Не допускається прив'язка тригера до тимчасової таблиці або уявлення

Binding a trigger to a temporary table or view is not allowed

Конструкція trigger_time вказує момент виконання тригера

The *trigger_time* construction specifies the time at which the trigger is executed

trigger_time

може приймати два значення / can take two values:

BEFORE

дії тригера виконуються до виконання операції зміни таблиці trigger actions are performed before performing a table change operation

AFTER

дії тригера виконуються після виконання операції зміни таблиці trigger actions are performed after the change table operation

Конструкція trigger_event показує, на яку подію повинен реагувати тригер, і може приймати три значення

The *trigger_event* construct indicates which event the trigger should respond to, and can take three values

INSERT, UPDATE, DELETE

Для таблиці table_name може бути створений тільки один тригер для кожного з подій trigger_event і моменту trigger_time

For table *table_name*, only one trigger can be created for each of the *trigger_event* event and *trigger_time* time

Таким чином, для кожної з таблиць може бути створено всього шість тригерів

Thus, for each of the tables, only six triggers can be created

BEGIN

statements

END;

Tiло тригера – оператор, який необхідно виконати при виникненні події trigger_event в таблиці table_name

A trigger body is an operator that must be executed when a *trigger_event* event occurs in a *table_name* table

Якщо потрібно виконати декілька операторів, то необхідно використовувати складовою оператор BEGIN ... END

If several statements are required, then the composite statement BEGIN ... END must be used

Усередині складеного оператора BEGIN ... END допускаються всі специфічні для збережених процедур оператори і конструкції:

Inside a BEGIN ... END composite statement, all operators and structures specific to stored procedures are allowed:

- інші складові оператори BEGIN ... END
- another composite operators BEGIN ... END
- оператори управління потоком (IF, CASE, WHILE, LOOP, REPEAT, LEAVE, ITERATE)
- control flow statements (IF, CASE, WHILE, LOOP, REPEAT, LEAVE, ITERATE)
- оголошення локальних змінних за допомогою оператора DECLARE і призначення їм значень за допомогою оператора SET
- local variable declarations using the DECLARE operator and assigning values to them using the SET operator

- Тригери складно використовувати, не маючи доступу до нових записів, які вставляються в таблицю, або старих записів, які оновлюються або видаляються
- Triggers are difficult to use without access to new records that are inserted into a table, or old records that are updated or deleted
- Для доступу до нових і старих записів використовуються префікси NEW і OLD відповідно
- To access new and old records, the prefixes NEW and OLD are used, respectively
- Якщо в таблиці оновлюється поле total, то отримати доступ до старого значенням можна по імені OLD.total, а до нового NEW.total
- If the *total* field is updated in the table, then the old value can be accessed by the name *OLD.total*, and the new value *NEW.total*

Розглянемо тригер, який буде включатися до вставки нових записів в таблицю orders і обмежує число товарів, що замовляються до 1 Let's consider a trigger that will be called before inserting new entries into the *orders* table and limits the number of items to be ordered to 1 mysql> CREATE TRIGGER restrict_count BEFORE INSERT ON orders -> FOR EACH ROW SET NEW.o number=1; Query OK, O rows affected (0.05 sec) mysql> INSERT INTO orders VALUES (NULL,1,2,NOW(),10)// Query OK, 1 row affected (0.01 sec) o number

row in set (0.00 sec)

Створимо тригер, який при оформленні нового замовлення (при додаванні нового запису в таблицю orders) буде збільшувати на 1 значення користувацької змінної @tot

Create a trigger that, when placing a new order (when adding a new entry to the *orders* table), will increase by 1 the value of the user variable @tot

```
mysql> delimiter //
mysql> CREATE TRIGGER sub_count AFTER INSERT ON orders
-> FOR EACH ROW
-> BEGIN
-> SET @tot =@tot+1;
-> END//
Query OK, @ rows affected (0.02 sec)

mysql> SELECT @tot //
+----+
| @tot |
+----+
| NULL |
+----+
| row in set (0.00 sec)
```

Для коректної роботи тригера необхідно, щоб користувацька змінна @tot мала значення, відмінне від NULL, оскільки операція складання з NULL також призводить до NULL

For the trigger to work correctly, the @tot user variable must have a value other than NULL, since the addition operation with NULL also results in NULL

Створимо тригер, який при додаванні нових покупців перетворює імена та по батькові покупців в ініціали

Create a trigger that when adding new customers converts the names and patronymic of customers into initials

```
mysql> CREATE TRIGGER restrict_user BEFORE INSERT ON users
    -> FOR EACH ROW
    -> SET NEW.u_name = LEFT(NEW.u_name,1);
    -> SET NEW.u_patronymic = LEFT(NEW.u_patronymic,1);
    -> END//
Query OK, O rows affected (0.06 sec)
mysql> INSERT INTO users VALUES (NULL, 'Светлана', 'Петровна', 'Титова', -> '83-89-00', NULL, 'active'>//
Query OK, 1 row affected (0.03 sec)
mysql> SELECT u_surname, u_name, u_patronymic FROM users
    -> WHERE userID = LAST_INSERT_ID()//
  u_surname | u_name | u_patronymic
  Титова
 row in set (0.00 sec)
                                                                              325
```

```
supplier_id: int(11)
supplier_address: varchar(100)
supplier_phone: varchar(20)

supplier_phone: varchar(20)

supplier_id: int(11)
supplier_org_name: varchar(20)

supplier_org_name: varchar(20)
supplier_id: int(11)
supplier_id: int(11)
supplier_id: int(11)
supplier_last_name: varchar(20)
supplier_first_name: varchar(20)
supplier_middle_name: varchar(20)
```

```
test delivered
 delivery id : int(11)
                                            test supplied
 supply id:int(11)
                                        supply id:int(11)
 product id : int(11)
                                        product id : int(11)
 # amount : int(11)
                                        # amount : int(11)
 # price : decimal(8,2)
                                        # price : decimal(8,2)
                                           create table supplied (
                                               supply id int not null,
                                               product id int not null,
create table delivered (
                                               amount int not null,
   delivery id int not null,
                                               price decimal(8,2) not null,
   supply id int not null,
                                               primary key (supply id, product id)
   product id int not null,
                                           ) engine=innodb:
   amount int not null,
   price decimal(8,2) not null,
   primary key (delivery id, supply id, product id)
) engine=innodb;
alter table delivered
add constraint foreign key (supply id, product id) references supplied(supply id, product id);
```

```
delimiter $$
create trigger tr dlvr amount before insert on delivered
for each row
begin
  DECLARE available int:
  SELECT amount INTO available FROM supplied
     WHERE supplied.supply id = NEW.supply id AND
        supplied.product id = NEW.product id;
  IF available < NEW.amount THEN
     SET @message = CONCAT('Product ', NEW.product_id, ' is out of stock! Only ',
         available, ' items available.');
     SIGNAL SOLSTATE '45001'
     SET MESSAGE_TEXT = @message;
  END IF;
end $$
insert into supplied (supply id, product id, amount, price)
values (1, 1, 15, 5), (1, 2, 50, 10), (1, 3, 25, 15);
insert into delivered (delivery id, supply id, product id, amount, price)
values (1, 1, 1, 25, 5);
```

SQL Error (1644): Product 1 is out of stock! Only 15 items available.

```
delimiter %%
create or replace trigger tr m2 emp dates before insert on employee
for each row
begin
   insert into t emp values (new.employee id, new.first name, new.last name,
       new.birth date, new.onboarding date);
   if new.onboarding date <= new.birth date then</pre>
       set @inv emp id = new.employee id;
   end if:
                     drop table if exists t emp;
end $$
                     create temporary table if not exists t emp like employee;
delimiter :
                     insert into employee values (2, 'Adam', 'Lee', '1990-01-01', '1989-01-01');
                     delete from employee where employee_id = @inv_emp_id;
                     select * from employee;
                     select * from t emp;
   employee (5×1) temp (5×1)
  employee_id first_name
                       last name
                                birth date
                                                 onboarding date
           1 John
                       Smith
                                1993-04-11 00:00:00
                                                 2016-01-12 00:00:00
   employee (5×1) temp (5×1)
  employee id first name
                       last name
                                birth date
                                                 onboarding date
           2 Adam
                       Lee
                                1990-01-01 00:00:00
                                                 1989-01-01 00:00:00
```

5 Цілісність даних, транзакції, права користувачів Data integrity, transactions, user privileges

```
FOREIGN KEY [name_key] (col1, ... ) REFERENCES tbl (tbl_col, ... )
[ON DELETE {CASCADE | SET NULL | NO ACTION | RESTRICT |
    SET DEFAULT}]
[ON UPDATE {CASCADE | SET NULL | NO ACTION | RESTRICT |
    SET DEFAULT}]
```

Конструкція дозволяє задати зовнішній ключ з необов'язковим ім'ям name_key на стовпцях, які задаються в круглих дужках (один або декілька)

The design allows you to specify a foreign key with the optional name name_key on the columns, which are specified in parentheses (one or more)

Ключове слово REFERENCES вказує таблицю tbl, на яку посилається зовнішній ключ, в круглих дужках вказуються імена стовпців

The keyword REFERENCES indicates the *tbl* table referenced by the foreign key, column names are indicated in parentheses

Необов'язкові конструкції ON DELETE і ON UPDATE дозволяють задати поведінку СУБД при видаленні і оновленні рядків з таблиці-предка

Optional constructions ON DELETE and ON UPDATE allow you to specify the behavior of the DBMS when deleting and updating rows from the parent table

Параметри, які йдуть за цими ключовими словами, мають таке значення
The parameters following these keywords have the following meanings

CASCADE

при видаленні або оновленні запису в батьківській таблиці, що містить первинний ключ, записи з посиланнями на це значення в таблицінащадку видаляються або оновлюються автоматично

when deleting or updating an entry in the parent table containing the primary key, entries with references to this value in the child table are deleted or updated automatically

SET NULL

при видаленні або оновленні запису в батьківській таблиці, що містить первинний ключ, в таблиці-нащадку значення зовнішнього ключа, що посилається на батьківську таблицю, встановлюються в NULL

when deleting or updating an entry in the parent table containing the primary key, in the child table, the foreign key values referring to the ancestor table are set to NULL

NO ACTION

при видаленні або оновленні записів, що містять первинний ключ, з таблицею-нащадком ніяких дій не проводиться

when deleting or updating records containing the primary key, no action is taken with the child table

RESTRICT

якщо в таблиці-нащадку є записи, що посилаються на первинний ключ батьківської таблиці, при видаленні або оновленні записів з таким первинним ключем повертається помилка

if there are records in the child table that refer to the primary key of the parent table, an error is returned when the records with this primary key are deleted or updated

SET DEFAULT

відповідно до стандарту SQL, при видаленні або оновленні первинного ключа в таблиці-нащадку для записів, що посилаються на нього, в поле зовнішнього ключа повинно встановлюватися значення за замовчуванням (в MySQL це ключове слово не обробляється)

according to the SQL standard, when deleting or updating the primary key in the child table, the default key value must be set for the records referring to it in the foreign key field (in MySQL this keyword is reserved but not processed)

335

```
ALTER TABLE contract
DROP FOREIGN KEY contract_ibfk_1;
ALTER TABLE contract
ADD CONSTRAINT contract_ibfk_1 FOREIGN KEY (supplier_id) REFERENCES supplier(supplier_id) ON DELETE NO ACTION ON UPDATE NO ACTION;
ALTER TABLE supplier_org
DROP FOREIGN KEY supplier org ibfk 1;
ALTER TABLE supplier org
ADD CONSTRAINT supplier org ibfk 1 FOREIGN KEY (supplier id) REFERENCES supplier (supplier id) ON DELETE NO ACTION ON UPDATE NO ACTION;
ALTER TABLE supplier person
DROP FOREIGN KEY supplier person ibfk 1:
ALTER TABLE supplier_person
ADD CONSTRAINT supplier person ibfk 1 FOREIGN KEY (supplier id) REFERENCES supplier(supplier id) ON DELETE NO ACTION ON UPDATE NO ACTION;
DELETE FROM supplier WHERE supplier_id = 4;
                                               mysal -u root -p
MariaDB [supply_1]> DELETE FROM supplier WHERE supplier_id = 4;
ERROR 1451 (23000): Cannot delete or update a parent row: a foreign key constraint fails (
`supply_1`.`supplier_org`, CONSTRAINT `supplier_org_ibfk_1` FOREIGN KEY (`supplier_id`) RE
UPDATE supplier SET supplier id = 7 WHERE supplier id = 5;
                                               mysal -u root -p
                   (23000): Cannot delete or update a parent row: a foreign key constraint fails
`supplier_person`, CONSTRAINT `supplier_person_ibfk_1` FOREIGN KEY (`supplier_
                   supplier' ('supplier_id') ON DELETE NO ACTION)
```

```
ALTER TABLE contract
DROP FOREIGN KEY contract_ibfk_1;
ALTER TABLE contract
ADD CONSTRAINT contract_ibfk_1 FOREIGN KEY (supplier_id) REFERENCES supplier(supplier_id) ON DELETE CASCADE ON UPDATE CASCADE;
ALTER TABLE supplier org
DROP FOREIGN KEY supplier org ibfk 1;
ALTER TABLE supplier_org
ADD CONSTRAINT supplier_org_ibfk_1 FOREIGN KEY (supplier_id) REFERENCES supplier(supplier_id) ON DELETE CASCADE ON UPDATE CASCADE;
ALTER TABLE supplier_person
DROP FOREIGN KEY supplier_person_ibfk_1;
ALTER TABLE supplier person
ADD CONSTRAINT supplier person ibfk 1 FOREIGN KEY (supplier id) REFERENCES supplier(supplier id) ON DELETE CASCADE ON UPDATE CASCADE;
UPDATE supplier SET supplier id = 8 WHERE supplier id = 2;
                                               mysql -u root -p
MariaDB [supply_1]> UPDATE supplier SET supplier_id = 8                       WHERE supplier_id = 2;
Query OK, 1 row affected (0.01 sec)
 Rows matched: 1 Changed: 1 Warnings: 0
 fariaDB [supply_1]> SELECT * FROM supplier;
  supplier_id | supplier_address
                                                              supplier_phone
                 ¦ Kharkiv, Nauky av., 55, apt. 108
¦ Kharkiv, Pushkinska str., 77
                                                               phone: 32-18-44
                                                               phone: 33-33-44, fax
                 Odesa, Derebasivska str., 75
                   Poltava, Soborna str., 15, apt. 43
              8 | Kyiv, Peremohy av., 154, apt. 3
  rows in set (0.00 sec)
DELETE FROM supplier WHERE supplier_id = 8;
                                               mysql -u root -p
 MariaDB [supply_1]> DELETE FROM supplier WHERE supplier_id = 8;
ERROR 1451 (23000): Cannot delete or update a parent row: a foreign key constraint fails
 supply_1'.'supplied', CONSTRAINT 'supplied_ibfk_1' FOREIGN KEY ('contract_number') REFERE
      `contract` (`contract_number`))
```

```
ALTER TABLE contract
DROP FOREIGN KEY contract_ibfk_1;

ALTER TABLE contract
MODIFY supplier_id INT NULL;

ALTER TABLE contract
ADD CONSTRAINT contract_ibfk_1 FOREIGN KEY (supplier_id) REFERENCES supplier(supplier_id) ON DELETE SET NULL ON UPDATE SET NULL;
```

UPDATE supplier SET supplier_id = 10 WHERE supplier id = 3;

```
mysal -u root -p
C:4.
MariaDB [supply_1]> UPDATE supplier SET supplier_id = 10 WHERE supplier_id = 3;
Query OK, 1 row affected (0.01 sec)
Rows matched: 1 Changed: 1 Warnings: 0
MariaDB [supply_1]> SELECT * FROM contract;
                                          supplier_id | contract_note
 contract_number | contract_date
                    2018-09-01 00:00:00
                                                     1 | Order 34 on 30.08.2018
                    2018-09-10 00:00:00
                                                         Invoice 08-78 on 28.08.2018
                                                        Order 56 on 28.08.2018
                    2018-09-24 00:00:00
                                                         Order 74 on 11.09.2018
                                                         Invoice M9-12 on 21.M9.2M18
                    2018-10-02 00:00:00
 rows in set (0.00 sec)
```

Зміни в БД часто вимагають виконання кількох запитів, наприклад при покупці в електронному магазині потрібно додати запис в таблицю замовлень і зменшити число товарних позицій на складі

Changes in the database often require several requests, for example, when buying from an electronic store, you need to add an entry to the order table and reduce the number of items in the warehouse

У промислових БД одна подія може зачіпати більше число таблиць і вимагати численних запитів

In enterprise databases, one event may affect a lot of tables and require multiple queries

- Якщо на етапі виконання одного із запитів відбувається збій, це може порушити цілісність БД (товар може бути проданий, а число товарних позицій на складі не оновлено)
- If at the stage of execution of one of the requests a failure occurs, it can break the integrity of the database (the goods can be sold and the number of items in the warehouse is not updated)
- Щоб зберегти цілісність БД, всі зміни повинні виконуватися як єдине ціле
- To preserve the integrity of the database, all changes must be made as a whole

Або всі зміни успішно виконуються, або, в разі збою, БД приймає стан, який був до початку змін

Either all changes are successfully executed, or, in the case of a failure, the database returns to a state that was before the start of changes

Це забезпечується засобами обробки транзакцій This is provided by transaction processing mechanism

Транзакція — послідовність операторів SQL, що виконуються як єдина операція, яка не переривається іншими клієнтами

Transaction is a sequence of SQL statements executed as a single operation that is not interrupted by other clients

- Поки відбувається робота з записами таблиці (оновлення або видалення), ніхто інший не може отримати доступ до цих записів, т. к. MySQL автоматично блокує доступ до них
- While working with table entries (update or delete), no one else can access these records, since MySQL automatically blocks access to them
- Таблиці ISAM, MyISAM і HEAP не підтримують транзакції, зараз їх підтримка здійснюється тільки в таблицях BDB і InnoDB
- ISAM, MyISAM and HEAP tables do not support transactions, currently they are only supported in BDB and InnoDB tables

Транзакції дозволяють об'єднувати оператори в групу і гарантувати, що всі оператори групи будуть виконані успішно

Transactions allow you to combine statements into a group and ensure that all statements of the group are executed successfully

Якщо частина транзакції виконується зі збоєм, результати виконання всіх операторів транзакції до місця збою скасовуються, приводячи БД до виду, в якому вона була до виконання транзакції

If a part of the transaction fails, the results of the execution of all transaction statements before the point of failure are canceled, leading the database to the form in which it was before the execution of the transaction

- За замовчуванням MySQL працює в режимі автоматичного завершення транзакцій, тобто як тільки виконується оператор поновлення даних, який модифікує таблицю, зміни тут же зберігаються на диску
- By default, MySQL operates in the mode of automatic completion of transactions, i.e., as soon as the data update statement that modifies the table is executed, the changes are immediately saved on disk
- Щоб об'єднати оператори в транзакцію, слід відключити цей режим: SET AUTOCOMMIT = 0;
- To combine operators into a transaction, you should disable this mode: SET AUTOCOMMIT = 0;

Після відключення режиму для завершення транзакції необхідно ввести оператор COMMIT, для відкату — ROLLBACK

After disabling the mode, you must enter the COMMIT statement to complete the transaction, and ROLLBACK for a rollback

Включити режим автоматичного завершення транзакцій для окремої послідовності операторів можна за допомогою оператора START TRANSACTION

You can enable the automatic completion of transactions for a separate sequence of statements using the START TRANSACTION operator

Для таблиць InnoDB є оператори SAVEPOINT і ROLLBACK TO SAVEPOINT, які дозволяють працювати з іменованими точками початку транзакції For InnoDB tables, there are SAVEPOINT and ROLLBACK TO SAVEPOINT statements that allow you to work with named transaction start points

```
mysql> START TRANSACTION;
Query OK, O rows affected (0.00 sec)
mysql> INSERT INTO catalogs UALUES(NULL,'Периферия');
Query OK, 1 row affected (0.00 sec)
mysql> SAVEPOINT point1;
Query OK, O rows affected (0.00 sec)
mysql> INSERT INTO catalogs VALUES(NULL,'Pазное');
Query OK, 1 row affected (0.00 sec)
mysgl> SELECT * FROM catalogs;
|| cat_ID | cat_name
       1 | Программирование
         : Интернет
           Базы данных
            Мультимедиа
         : Периферия
  rows in set (0.00 sec)
```

¦ ca	t_ID	cat_name	!
:	1	Программирование	
1	2	Интернет	!
1	3 1	Интернет Базы данных	:
1	4	Сети	!
1	5 1	Мультимедиа	!
1	12	Периферия	:
1	13	Разное	!
		set (0.00 sec)	•
		LBACK TO SAVEPOINT O rows affected (O	

Атомарність / Atomicity

- транзакція є атомарної одиницею обробки даних, отже вона або виконується повністю, або не виконується зовсім
- a transaction is an atomic unit of processing, that is, either it is performed in its entirety or not performed at all

Узгодженість / Consistency

- транзакція повинна перевести базу даних з одного узгодженого стану в інший узгоджений стан
- a transaction should take the database from one consistent state to another consistent state

Ізоляція / Isolation

- транзакція повинна бути виконана так, як якщо б вона була єдиною в системі, не повинно бути ніяких перешкод від інших одночасних транзакцій, які одночасно виконуються
- a transaction should be executed as if it is the only one in the system, there should not be any interference from the other concurrent transactions that are simultaneously running

Довговічність / Durability

- якщо зафіксована транзакція призводить до зміни, це зміна має бути довготривалою в базі даних і не губитися в разі будь-якого збою
- If a committed transaction brings about a change, that change should be durable in the database and not lost in case of any failure

При паралельному виконанні транзакцій можливі наступні проблеми
The following problems are possible when executing transactions in parallel

загублене оновлення / lost update

при одночасній зміні одного блоку даних різними транзакціями втрачаються всі зміни, крім останньої

when simultaneously changing one data block with different transactions, all changes are lost except the last

Transaction 1	Transaction 2
UPDATE	UPDATE
table	table
SET a = a + 20	SET a = a + 25
WHERE a = 1	WHERE a = 1

брудне читання / dirty read

читання даних, доданих або змінених транзакцією, яка згодом не підтвердиться (відкотиться)

reading data added or modified by a transaction that is not subsequently confirmed (rolled back)

Transaction 1	Transaction 2
UPDATE table SET a = a + 1 WHERE a= 1	
	SELECT a FROM table WHERE a = 1
ROLLBACK	

неповторюване читання / non-repeatable read

при повторному читанні в рамках однієї транзакції раніше прочитані дані виявляються зміненими

when re-reading in the same transaction, the previously read data is changed

Transaction 1	Transaction 2
	SELECT a FROM table WHERE a = 1
UPDATE table SET a = a + 1 WHERE a = 1	
COMMIT	
	SELECT a FROM table WHERE a = 1

фантомне читання / phantom read

Ситуація, коли при повторному читанні в рамках однієї транзакції одна і та ж вибірка дає різні множини рядків

The situation when, when re-reading in the same transaction, the same sample gives different sets of rows

Transaction 1	Transaction 2
	SELECT SUM(b) FROM table
INSERT INTO table (a, b) VALUES (15,20)	
COMMIT	
	SELECT SUM(b) FROM table

Рівень ізоляції транзакцій / Transaction isolation level

- ступінь, що забезпечується внутрішніми механізмами СУБД, захисту від усіх або деяких видів перерахованих вище неузгодженостей даних, що виникають при паралельному виконанні транзакцій
- the degree of protection provided by the internal mechanisms of the DBMS against all or some of the above listed inconsistencies of data arising during the parallel execution of transactions

READ UNCOMMITED

- Якщо кілька паралельних транзакцій намагаються змінювати один і той же рядок таблиці, то в остаточному варіанті рядок буде мати значення, визначене усім набором успішно виконаних транзакцій
- If several parallel transactions attempt to change the same row of the table, then in the final version the row will have the value defined by the entire set of successfully completed transactions

READ COMMITED

На цьому рівні забезпечується захист від «брудного» читання, тим не менш, в процесі роботи однієї транзакції інша може бути успішно завершена і зроблені нею зміни зафіксовані

At this level, protection against a "dirty" reading is provided, however, during the execution of one transaction, the other one can be successfully completed and the changes made by it are fixed

REPEATABLE READ

Рівень, при якому читаюча транзакція «не бачить» зміни даних, які були нею раніше прочитані. При цьому ніяка інша транзакція не може змінювати дані, що читаються поточної транзакцією, поки та не закінчена

The level at which the reading transaction "does not see" the changes in the data that it had previously read. However, no other transaction can change the data read by the current transaction until it is completed

354

SERIALIZABLE

Найвищий рівень ізольованості; транзакції повністю ізолюються одна від одної, кожна виконується послідовно, як ніби паралельних транзакцій не існує. Тільки на цьому рівні паралельні транзакції не схильні до ефекту «фантомного читання»

The highest level of isolation; transactions are completely isolated from each other, each performed sequentially, as if parallel transactions do not exist. Only at this level parallel transactions are not affected by "phantom reading"

Isolation level	Phantom reads	Non- repeatable read	Dirty read	Lost update
SERIALIZABLE	+	+	+	+
REPEATABLE READ	-	+	+	+
READ COMMITED	-	-	+	+
READ UNCOMMITED	-	-	-	+
NULL	-	-	-	-

SET [GLOBAL | SESSION] **TRANSACTION ISOLATION LEVEL** { READ UNCOMMITED | READ COMMITED | REPEATABLE READ | SERIALIZABLE }

- За замовчуванням рівень ізоляції встановлюється для подальшої (не початкової) транзакції
- By default, the isolation level is set for a subsequent (non-initial) transaction
- При використанні ключового слова GLOBAL дана команда встановлює рівень ізоляції за замовчуванням глобально для всіх нових з'єднань, створених від цього моменту
- When using the GLOBAL keyword, this command sets the default isolation level globally for all new connections created from this moment
- При використанні ключового слова SESSION встановлюється рівень ізоляції за замовчуванням для всіх майбутніх транзакцій, які виконуються в поточному з'єднанні
- Using the SESSION keyword sets the default isolation level for all future transactions performed on the current connection

```
SELECT supplied.contract number, supplied.supplied product, supplied.supplied cost, supplied.supplied amount,
   supplier.supplier address, contract.contract date
FROM supplied, contract, supplier
WHERE contract.contract number = supplied.contract number AND supplier.supplier id = contract.supplier id
AND contract.contract number = 1;
SET AUTOCOMMIT = 0;
START TRANSACTION;
INSERT INTO supplied VALUES (1, 'Vacuum cleaner', 22, 390);
SELECT supplied.contract_number, supplied_supplied_product, supplied_supplied_cost, supplied.supplied_amount,
   supplier.supplier address, contract.contract date
FROM supplied, contract, supplier
WHERE contract.contract number = supplied.contract number AND supplier.supplier id = contract.supplier id
AND contract.contract number = 1;
ROLLBACK;
SELECT supplied.contract number, supplied.supplied product, supplied.supplied cost, supplied.supplied amount,
   supplier.supplier address, contract.contract date
FROM supplied, contract, supplier
WHERE contract.contract number = supplied.contract number AND supplier.supplier id = contract.supplier id
AND contract.contract number = 1;
```

CA.	mysql -u root -p				
MariaDB [supply_1]> SELECT supplied.contract_number, supplied.supplied_product, supplied.supplied_cost, supplied.supplied_amount, -> supplier.supplier_address, contract.contract_date -> FROM supplied, contract, supplier -> WHERE contract.contract_number = supplied.contract_number AND supplier.supplier_id = contract.supplier_id -> AND contract.contract_number = 1;					
contract_number supplied_product	supplied_cost	supplied_amount	supplier_address	contract_date	
1 Audio Player 1 TU Vacuum cleaner 1 Video Player	700.00 1300.00 390.00 750.00	10 22	Kharkiv, Nauky av., 55, apt. 108 Kharkiv, Nauky av., 55, apt. 108 Kharkiv, Nauky av., 55, apt. 108 Kharkiv, Nauky av., 55, apt. 108	2018-09-01 00:00:00 2018-09-01 00:00:00	
+				*	

GSE.	mysql -u root -p				
MariaDB [supply_1]> ROLLBACK; Query OK, O rows affected (0.00 sec)					
MariaDB [supply_1]> MariaDB [supply_1]> SELECT supplied.contract_number, supplied.supplied_product, supplied.supplied_cost, supplied.supplied_amount, -> supplier.supplier_address, contract.contract_date -> FROM supplied, contract, supplier -> WHERE contract.contract_number = supplied.contract_number AND supplier.supplier_id = contract.supplier_id -> AND contract.contract_number = 1;					
contract_number	supplied_product	supplied_cost	supplied_amount	supplier_address	contract_date
1	Audio Player TV Video Player	700.00 1300.00 750.00	: 10	Kharkiv, Nauky av., 55, apt. 108 Kharkiv, Nauky av., 55, apt. 108 Kharkiv, Nauky av., 55, apt. 108	: 2018-09-01 00:00:00 :
3 rows in set (0.00	sec)				

```
create table m2 order (
   order id int not null,
   product id int not null,
   product amount int not null,
   primary key (order_id, product_id),
   foreign key (product id) references m2 products(product id)
);
set AUTOCOMMIT = 0;
start transaction:
insert into m2 order (order id, product id, product amount) values (1, 1, 1);
insert into m2 order (order id, product id, product amount) values (1, 3, 3);
insert into m2 order (order id, product id, product amount) values (1, 4, 2);
select * from m2 order;
                                m2 order (3×3) \ m2 order (3×0)
                                 🔑 order id
                                                            product amount
rollback;
                                              product id
                                         1
                                                        1
select * from m2 order;
                                                        3
                                         1
set AUTOCOMMIT = 1:
```

- СУБД MySQL є багатокористувацьким середовищем, тому для доступу до таблиць БД можуть бути створені різні облікові записи з різним рівнем привілеїв
- MySQL is a multi-user environment, so different accounts with different levels of privileges can be created to access the database tables
- Обліковому запису користувача можна надати привілеї на перегляд таблиці, додавання нових записів і оновлення вже існуючих
- The user's account can be granted privileges to view the table, add new entries, and update existing ones
- Адміністратору БД можна надати більш широкі повноваження (можливість створення таблиць, редагування та видалення вже існуючих)
- The DBA can be given greater authority (the ability to create tables, edit and delete existing ones)

Для гостя досить лише перегляду таблиць For a guest, just viewing the tables is enough

Розглянемо наступні питання / Let's consider the following questions:

- створення, редагування і видалення облікових записів користувачів
- create, edit and delete user accounts
- призначення і скасування привілеїв
- assignment and cancellation of privileges

- Обліковий запис є складовою і приймає форму 'username' @ 'host', де username ім'я користувача, а host найменування хоста, з якого користувач може звертатися до сервера
- The account has composite structure and takes the form of 'username' @ 'host', where *username* is the name of the user, and *host* is the name of the host from which the user can access the server
- Наприклад, записи 'root' @ '127.0.0.1' i 'wet' @ '62 .78.56.34 ' означають, що користувач з ім'ям root може звертатися з хоста, на якому розташований сервер, а wet тільки з хоста з IP-адресою 62.78 .56.34
- For example, the entries 'root' @ '127.0.0.1' and 'wet' @ '62.78.56.34' mean that the user with the name *root* can access from the host where the server is located, and *wet* only from the host with IP address 62.78.56.34

IP-адреса 127.0.0.1 завжди відноситься до локального хосту IP address 127.0.0.1 always refers to the local host

Якщо сервер і клієнт встановлені на одному хості, то сервер слухає з'єднання за цією адресою, а клієнт відправляє на нього SQL-запити If the server and client are installed on the same host, the server listens for connections to this address, and the client sends SQL queries to it

IP-адреса 127.0.0.1 має псевдонім localhost, тому облікові записи виду 'root' @ '127.0.0.1' можна записувати у вигляді 'root' @ 'localhost' The IP address 127.0.0.1 has an alias of *localhost*, so accounts like 'root' @ '127.0.0.1' can be written as 'root' @ 'localhost'

Число адрес, з яких необхідно забезпечити доступ користувачеві, може бути значним

The number of addresses from which user access should be provided can be significant

Для завдання діапазону в імені хоста використовується спеціальний символ "%"

The special character "%" is used to set the range in the host name

- Так, обліковий запис 'wet' @ '%' дозволяє користувачеві wet звертатися до сервера MySQL з будь-яких комп'ютерів мережі
- So, the 'wet' @ '%' account allows the *wet* user to access the MySQL server from any network computers

Усі облікові записи зберігаються в таблиці user системної бази даних з ім'ям mysql

All accounts are stored in the *user* table of the system database named *mysql*

```
mysql> SELECT Host, User, Password FROM mysql.user;
```

Host +	l User	Password
localhost production.mysql.com 127.0.0.1 localhost production.mysql.com	root root root	

CREATE USER 'username' @ 'host'
[IDENTIFIED BY [PASSWORD] 'password'];

Оператор створює новий обліковий запис з необов'язковим паролем The operator creates a new account with an optional password

Якщо пароль не вказано, в його якості виступає порожній рядок If the password is not specified, an empty string is used as the password

Розумно зберігати пароль у вигляді хеш-коду, отриманого в результаті незворотного шифрування

It is reasonable to store the password in the form of a hash code obtained from irreversible encryption

Щоб скористатися цим механізмом шифрування, необхідно помістити між ключовим словом IDENTIFIED BY і паролем ключове слово PASSWORD

To use this encryption mechanism, you should place the keyword PASSWORD between the IDENTIFIED BY keyword and the password

DROP USER 'username' @ 'host';

Даний оператор дозволяє видалити обліковий запис

This operator allows you to delete an account

Зміна імені користувача в обліковому записі здійснюється за допомогою оператора

Use the operator to change the username of the account

RENAME USER old_name **TO** new_name;

Розглянуті вище оператори дозволяють створювати, видаляти і редагувати облікові записи, але вони не дозволяють змінювати привілеї користувача — повідомляти MySQL, який користувач має право тільки на читання інформації, який на читання і редагування, а кому надані права змінювати структуру БД і створювати облікові записи

The above operators allow you to create, delete and edit accounts, but they do not allow changing user privileges – tell MySQL which user has the right to read information only, which one to read and edit, and who has the right to change the database structure and create accounts

- Для вирішення цих завдань призначені оператори **GRANT** (призначає привілеї) і **REVOKE** (видаляє привілеї)
- The **GRANT** (assigns privileges) and **REVOKE** (deletes privileges) statements are intended for solving these tasks
- Якщо облікового запису, який показаний в операторі **GRANT**, не існує, то він автоматично створюється
- If the account shown in the **GRANT** statement does not exist, it is automatically created
- Видалення всіх привілеїв за допомогою оператора **REVOKE** не приводить до автоматичного знищення облікового запису
- Removing all privileges using the **REVOKE** statement does not automatically destroy the account

У найпростішому випадку оператор **GRANT** виглядає наступним чином In the simplest case, the GRANT statement looks like this

```
mysql> GRANT ALL ON *.* TO 'wet'@'localhost' IDENTIFIED BY 'pass';
Query OK, O rows affected (0.17 sec)
```

Даний запит створює користувача з ім'ям wet і паролем pass, який може звертатися до сервера з локального хоста (localhost) і має всі права (ALL) для всіх баз даних (*. *)

This query creates a user with the name wet and a password pass, which can access the server from the local host (localhost) and has all rights (ALL) for all databases (*. *)

Якщо такий користувач існує, то його привілеї будуть змінені на ALL If such a user exists, his privileges will be changed to ALL

Ключове слово ON в операторі GRANT задає рівень привілеїв, які можуть бути задані на одному з чотирьох рівнів

The ON keyword in the GRANT statement sets the level of privileges that can be set at one of four levels

Для таблиць можна встановити тільки такі типи привілеїв:

SELECT, INSERT, UPDATE, DELETE, CREATE, DROP, GRANT OPTION, INDEX MALTER

Only the following types of privileges can be set for tables: **SELECT**, **INSERT**, **UPDATE**, **DELETE**, **CREATE**, **DROP**, **GRANT OPTION**, **INDEX** and **ALTER**

Це слід враховувати при використанні конструкції GRANT ALL, яка призначає привілеї на поточному рівні

This should be considered when using the GRANT ALL construct, which assigns privileges at the current level

Так, запит рівня бази даних GRANT ALL ON db. * не надає ніяких глобальних привілеїв

So the database level query GRANT ALL ON db. * does not provide any global privileges

Для скасування привілеїв використовується оператор **REVOKE** To cancel privileges, use the **REVOKE** operator

```
mysql> REVOKE DELETE, UPDATE ON *.* FROM 'wet'@'localhost';
Query OK, O rows affected (0.02 sec)
```

Оператор REVOKE скасовує привілеї, але не видаляє облікові записи Operator REVOKE revokes privileges, but does not delete accounts

Privilege	Description
ALL [PRIVILEGES]	Комбинация всех привилегий, за исключением привилегии GRANT OPTION, которая задается отдельно Combination of all privileges, except GRANT OPTION privilege, which is specified separately
ALTER	Позволяет редактировать таблицу с помощью оператора ALTER TABLE Allows you to edit a table using the ALTER TABLE statement
ALTER ROUTINE	Позволяет редактировать или удалять хранимую процедуру Allows you to edit or delete a stored procedure
CREATE	Позволяет создавать таблицу при помощи оператора CREATE TABLE Allows you to create a table using the operator CREATE TABLE
CREATE ROUTINE	Позволяет создавать хранимую процедуру Allows you to create a stored procedure

Privilege	Description
CREATE TEMPORARY TABLES	Позволяет создавать временные таблицы Allows you to create temporary tables
CREATE USER	Позволяет работать с учетными записями с помощью CREATE USER, DROP USER, RENAME USER и REVOKE ALL PRIVILEGES Allows you to work with accounts using CREATE USER, DROP USER, RENAME USER and REVOKE ALL PRIVILEGES
CREATE VIEW	Позволяет создавать представление с помощью оператора CREATE VIEW Allows you to create a view using the CREATE VIEW statement
DELETE	Позволяет удалять записи при помощи оператора DELETE Allows you to delete records using the operator DELETE
DROP	Позволяет удалять таблицы при помощи оператора DROP TABLE Allows you to delete tables using the DROP TABLE statement

Privilege	Description
EXECUTE	Позволяет выполнять хранимые процедуры Allows you to execute stored procedures
INDEX	Позволяет работать с индексами, в частности, использовать операторы CREATE INDEX и DROP INDEX Allows you to work with indexes, in particular, to use the operators CREATE INDEX and DROP INDEX
INSERT	Позволяет добавлять в таблицу новые записи оператором INSERT Allows you to add new entries to the table using the INSERT statement
LOCK TABLES	Позволяет осуществлять блокировки таблиц при помощи операторов LOCK TABLES и UNLOCK TABLES Allows locking tables using the LOCK TABLES and UNLOCK TABLES statements

Privilege	Description
SELECT	Позволяет осуществлять выборки таблиц оператором SELECT Allows table selection with a SELECT statement
SHOW DATABASES	Позволяет просматривать список всех таблиц на сервере при помощи оператора SHOW DATABASES Allows you to view a list of all tables on the server using the operator SHOW DATABASES
SHOW VIEW	Позволяет использовать оператор SHOW CREATE VIEW Allows the use of the SHOW CREATE VIEW statement
UPDATE	Позволяет обновлять содержимое таблиц оператором UPDATE Allows updating table contents with UPDATE statement
USAGE	Синоним для статуса «отсутствуют привилегии» Synonym for "missing privileges" status
GRANT OPTION	Позволяет управлять привилегиями других пользователей, без данной привилегии невозможно выполнить операторы GRANT И REVOKE Allows you to manage the privileges of other users, without this privilege it is impossible to execute GRANT and REVOKE statements

ON Keyword	Level
ON *.*	Глобальный уровень — пользователь с полномочиями на глобальном уровне может обращаться ко всем БД и таблицам, входящим в их состав Global level — a user with authority at the global level can access all databases and tables included in them
ON db.*	Уровень базы данных — привилегии распространяются на таблицы базы данных db Database Level - Privileges apply to <i>db</i> database tables
ON db.tbl	Уровень таблицы — привилегии распространяются на таблицу tbl базы данных db Table Level - Privileges apply to the <i>tbl</i> table of the <i>db</i> database
ON db.tbl	Уровень столбца — привилегии касаются отдельных столбцов в таблице tbl базы данных db. Список столбцов указывается в скобках через запятую после ключевых слов SELECT, INSERT, UPDATE Column Level — Privileges relate to individual columns in the <i>tbl</i> table of the <i>db</i> database. The list of columns is indicated in parentheses, separated by commas after the keywords SELECT, INSERT, UPDATE

6 Побудова ПЗ для роботи з БД 6 Database application design

JDBC (Java DataBase Connectivity)

стандартний прикладний інтерфейс мови Java для організації взаємодії між застосуванням і СУБД

standard API (Application Programming Interface) used to organize interaction between the application and DBMS

Взаємодія здійснюється за допомогою драйверів JDBC, що забезпечують реалізацію загальних інтерфейсів для конкретних СУБД і конкретних протоколів

Interaction is implemented using JDBC drivers that provide common interfaces for certain DBMS and protocols

JDBC drivers

- 1 Використовує інший інтерфейс взаємодії з СУБД, зокрема ODBC (JDBC-ODBC bridge)
 - Driver uses another API to interact with ODBC (JDBC-ODBC bridge) JDK: sun.jdbc.odbc.JdbcOdbcDriver
- 2 Працюючий через зовнішні (**native**) бібліотеки (клієнта СУБД) Driver uses external (**native**) libraries (through the DBMS client)
- 3 Працюючий з **мережевим** і незалежним від СУБД протоколом з проміжним Java-сервером Driver uses **network** and DBMS-independent protocol, interacts with intermediate Java-server
- 4 Мережевий драйвер, який працює **безпосередньо** з СУБД Network driver that works **directly** with the DBMS

JDBC надає інтерфейс для розробників, які використовують різні СУБД JDBC provides the interface for developers that use various DBMS

- За допомогою JDBC відсилаються SQL-запити тільки до реляційних баз даних, для яких існують драйвери, які знають спосіб спілкування з сервером баз даних
- JDBC is used to send SQL queries only to relational databases, for which drivers available to interact with the database server exist
- JDBC не відноситься безпосередньо до J2EE, але так як взаємодія з СУБД є невід'ємною частиною корпоративних додатків, часто розглядається в даному контексті
- JDBC does not belong to J2EE directly, but it is often considered as its part, since interaction with DBMS is integral part of enterprise applications

Послідовність дій / Sequence of actions

- 1 Завантаження класу драйвера бази даних Load the class of the database driver String driverName = "org.gjt.mm.mysql.Driver"; Class.forName(driverName);
- 2 Установка з'єднання з базою даних Create connection with the database
 - Connection cn = DriverManager.getConnection("jdbc:mysql://localhost/my_db", "root", "pass");
- 3 Створення об'єкта для передачі запитів Create object to send queries Statement st = cn.createStatement();

- Об'єкт класу **Statement** використовується для виконання SQL-запиту без його попередньої підготовки
- The object of the **Statement** class is used to execute a SQL query without prior preparation
- Можуть застосовуватися також об'єкти класів **PreparedStatement** і **CallableStatement** для виконання підготовлених запитів і збережених процедур
- Objects of the **PreparedStatement** and **CallableStatement** classes can also be used to execute prepared queries and stored procedures.
- 4 Виконання запиту / Query execution

 ResultSet rs = st.executeQuery("SELECT * FROM my_table");

Щоб додати, видалити або змінити інформацію в таблиці замість методу executeQuery() запит поміщається в метод executeUpdate()

To add, remove or modify information in the table instead of the executeQuery() method, the query is placed in the executeUpdate() method

5 Обробка результатів виконання запиту здійснюється методами інтерфейсу **ResultSet**

Processing the results of the query is performed by the methods of the interface **ResultSet**

При першому виклику методу **next()** покажчик переміщається на таблицю результатів вибірки в позицію першого рядка таблиці

The first time the **next()** method is called, the pointer is moved to the table of sample results at the position of the first line of the response table

6 Закриття з'єднання / Close the connection cn.close();

Додатково потрібно підключити бібліотеку, яка містить драйвер MySQL Additionally, you need to connect the library containing the MySQL driver mysql-connector-java-3.1.12.jar

Призначена для користувача база даних має ім'я db2 і одну таблицю users. The user database is named db2 and has one users table

Field Name	Data Type
name	String
phone	Numeric

```
□try {
          try {
              Class.forName("org.gjt.mm.mysql.Driver");
              Connection cn = null:
              try {
                  cn = DriverManager.getConnection("jdbc:mysgl://localhost/db2", "root", "pass");
                   Statement st = null:
10
                  try {
                      st = cn.createStatement();
11
12
                      ResultSet rs = null;
13
14
                       try {
                           rs = st.executeQuery("SELECT * FROM users");
15
16
17
                           while (rs.next()) {
18
                               System.out.println("Name:-> " + rs.getString(1) +
19
                                   " Phone:-> " + rs.getInt(2));
20
21
                       } finally {
22
                           if (rs != null) {
23
                               rs.close();
24
                           } else {
25
                               System.out.println("Error while reading from DB");
26
```

```
28
                     finally {
29
                       if (st != null) {
30
                           st.close();
31
                       } else {
32
                           System.out.println("Statement is not created");
33
34
35
               } finally {
36
                   if (cn != null) {
37
                       cn.close();
38
                   } else {
39
                       System.out.println("Connection is not created");
40
41
42
           } catch (ClassNotFoundException e) {
43
               System.out.println("Error while loading DB driver");
44
45
      } catch (SQLException e) {
46
      } catch (IOException e) {
47
48
```

Ще один спосіб з'єднання з базою даних можливий з використанням файлу ресурсів **database.properties**, в якому зберігаються, як правило, шлях до БД, логін і пароль доступу

Another way to connect to the database is possible using the resource file database.properties, which usually stores the database path, login and access password

```
url=jdbc:mysql://localhost/my_db?useUnicode=true&
    characterEncoding=Cp1251
driver=org.gjt.mm.mysql.Driver
user=root
password=pass
```

```
public Connection getConnection() throws SQLException {
 2
          ResourceBundle resource = ResourceBundle.getBundle("database");
 4
          String url = resource.getString("url");
          String driver = resource.getString("driver");
 6
          String user = resource.getString("user");
          String pass = resource.getString("password");
9
          try {
10
              Class.forName(driver).newInstance();
11
           } catch (ClassNotFoundException e) {
12
              throw new SQLException("Driver is not loaded!");
13
           } catch (InstantiationException e) {
14
              e.printStackTrace();
15
           } catch (IllegalAccessException e) {
16
              e.printStackTrace();
17
18
19
          return DriverManager.getConnection(url, user, pass);
20
```

```
(interface)
ResultSetMetaData rsMetaData = rs.getMetaData();
int getColumnCount()
String getColumnName(int column)
int getColumnType(int column)
DatabaseMetaData dbMetaData = cn.getMetaData();
                                                          (interface)
String getDatabaseProductName()
String getDatabaseProductVersion()
String getDriverName()
String getUserName()
String getURL()
```

Для подання запитів існують ще два типи об'єктів **PreparedStatement** і **CallableStatement**. Об'єкти першого типу використовуються при виконанні часто повторюваних запитів SQL. Такий оператор попередньо готується і зберігається в об'єкті, що прискорює обмін інформацією з базою даних. Другий інтерфейс використовується для виконання збережених процедур, створених засобами самої СУБД.

There are two other types of objects **PreparedStatement** and **CallableStatement** for representing queries. Objects of the first type are used when performing frequently repeated SQL queries. Such an operator is pre-prepared and stored in the object, which speeds up the exchange of information with the database. The second interface is used to execute stored procedures created by using the DBMS itself.

- Для підготовки SQL-запиту, в якому відсутні конкретні параметри, використовується метод prepareStatement (String sql) інтерфейсу Connection, який повертає об'єкт PreparedStatement
- To prepare an SQL query that does not contain specific parameters, use the **prepareStatement (String sql)** method of the **Connection** interface, which returns a **PreparedStatement** object
- Установка вхідних значень конкретних параметрів цього об'єкта проводиться за допомогою методів setString(), setInt() і подібних до них, після чого і здійснюється безпосереднє виконання запиту методами executeUpdate(), executeQuery()
- The input values of specific parameters of this object are set using the methods **setString()**, **setInt()** and similar ones, after which the query is executed directly by the methods **executeUpdate()**, **executeQuery()**

```
try {
    Class.forName("org.gjt.mm.mysgl.Driver");
    Connection cn = null:
    try {
        cn = DriverManager.getConnection("jdbc:mysgl://localhost/db3", "root", "");
        PreparedStatement ps = null;
        String sql = "INSERT INTO emp (id, name, surname, salary) VALUES (?,?,?,?)";
        ps = cn.prepareStatement(sql);
        Rec.insert(ps, 2505, "Mike", "Call", 620);
     finally {
        if (cn != null) {
            cn.close();
} catch (Exception e) {
    e.printStackTrace();
```

- Інтерфейс CallableStatement розширює можливості інтерфейсу
 PreparedStatement і забезпечує виконання збережених процедур
- The CallableStatement interface extends the capabilities of the PreparedStatement interface and ensures that stored procedures are executed
- Нехай в БД існує процедура, що зберігається **getempname**, яка за унікальним для кожного запису в таблиці **employee** числом SSN буде повертати відповідне йому ім'я
- Suppose there is a **getempname** stored procedure in the database, which, by the unique number of SSN for each record in the **employee** table, will return the corresponding name

Отримання імені працівника через виклик збереженої процедури Getting the name of employee through a stored procedure call

```
String SQL = "{call getempname (?,?)}";
CallableStatement cs = conn.prepareCall(SQL);
cs.setInt(1,822301);

// реєстрація вихідного параметра / output parameter registration
cs.registerOutParameter(2, java.sql.Types.VARCHAR);
cs.execute();
String empName = cs.getString(2);
System.out.println("Employee with SSN:" + ssn + " is " + empName);
```

Для фіксації результатів роботи SQL-операторів, логічно виконуваних в рамках деякої транзакції, використовується SQL-оператор **COMMIT**. В API JDBC ця операція виконується за замовчуванням після кожного виклику методів **executeQuery()** і **executeUpdate()**.

To fix the results of the work of SQL statements that are logically executed within a certain transaction, use the SQL **COMMIT** statement. In the JDBC API, this operation is performed by default after each call to the **executeQuery()** and **executeUpdate ()** methods.

Якщо ж необхідно згрупувати запити і тільки після цього виконати операцію **COMMIT**, спочатку викликається метод **setAutoCommit** (**boolean param**) інтерфейсу **Connection** з параметром **false**, в результаті виконання якого поточне з'єднання з БД переходить в режим неавтоматичного підтвердження операцій.

If it is necessary to group the queries and only after that perform the **COMMIT** operation, first the **Connection** interface's **setAutoCommit(boolean param)** method is called with the parameter **false**, as a result of which the current connection to the database goes into the non-automatic confirmation of operations.

Підтверджує виконання SQL-запитів метод **commit()** інтерфейсу **Connection**, в результаті дії якого всі зміни таблиці виконуються як одна логічна дія

The **commit()** method of the **Connection** interface confirms the execution of SQL queries, as a result of which all changes to the table are made as one logical action

Якщо ж транзакція не виконана, то методом rollback() скасовуються дії всіх запитів SQL, починаючи від останнього виклику commit()

If the transaction is not completed, then the **rollback()** method cancels the actions of all SQL queries, starting from the last **commit()** call

```
Connection cn = null;
     □try {
 4
           cn = getConnection();
 5
           cn.setAutoCommit(false);
 6
           Statement st = cn.createStatement();
 8
 9
           try {
               // execute updates
10
               // ...
11
12
13
               cn.commit();
14
           } catch (SQLException e) {
15
               cn.rollback();
16
17
               // print errors
18
               // ...
19
           } finally {
20
               if (cn != null) {
21
                   cn.close();
22
23
24
       } catch (SQLException e) {
25
          // print errors
26
           // ...
27
```

Рівні ізоляції транзакцій визначені у вигляді констант інтерфейсу **Connection** (по зростанню рівня обмеження):

Transaction isolation levels are defined as the constants of the **Connection** interface (by the level of isolation):

TRANSACTION_NONE
TRANSACTION_READ_UNCOMMITTED
TRANSACTION_READ_COMMITTED
TRANSACTION_REPEATABLE_READ
TRANSACTION_SERIALIZABLE

Метод boolean supportsTransactionIsolationLevel(int level) інтерфейсу

DatabaseMetaData визначає, чи підтримується заданий рівень ізоляції транзакцій

Method **boolean supportsTransactionIsolationLevel(int level)** of the interface **DatabaseMetaData** tells whether the transaction isolation level supported

Методи інтерфейсу **Connection** визначають доступ до рівня ізоляції Methods of the **Connection** interface provide access to the transaction isolation level

int getTransactionIsolation()

повертає поточний рівень ізоляції returns the current isolation level

void setTransactionIsolation(int level)

встановлює потрібний рівень sets the required isolation level

При великій кількості клієнтів, що працюють з додатком, до його бази даних виконується велика кількість запитів. Встановлення з'єднання з БД є дорогою (по необхідним ресурсам) операцією. Ефективним способом вирішення даної проблеми є організація **пулу** (pool) використовуваних з'єднань, які не зачиняються фізично, а зберігаються в черзі і надаються повторно для інших запитів.

With a large number of clients working with the application, a large number of queries are made to its database. Establishing a database connection is an expensive (by the required resources) operation. An effective way to solve this problem is to organize a **pool** of used connections that are not physically closed, but are stored in a queue and re-provided for other requests.

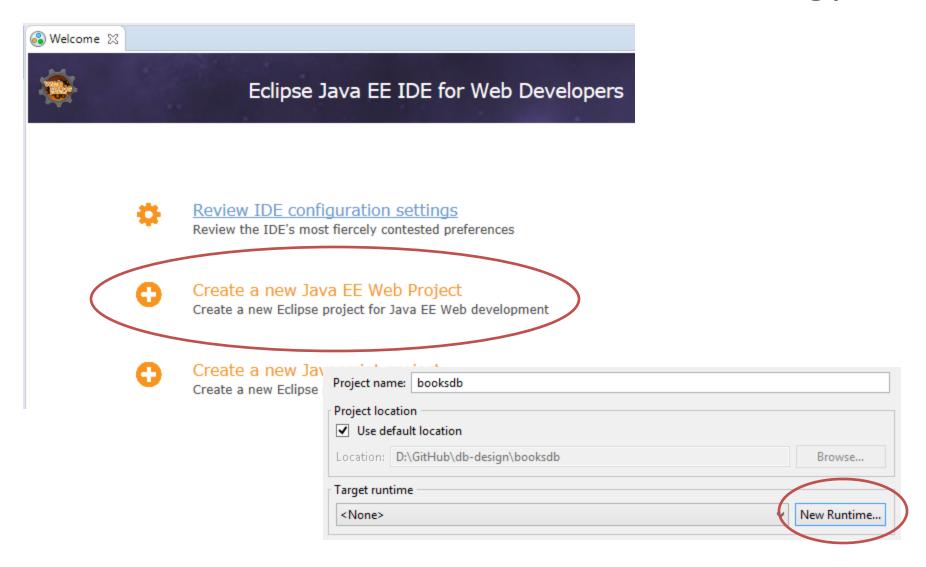
Пул з'єднань — це одна з стратегій надання з'єднань з додатком Connection pooling is one of the strategies for providing connections to an application

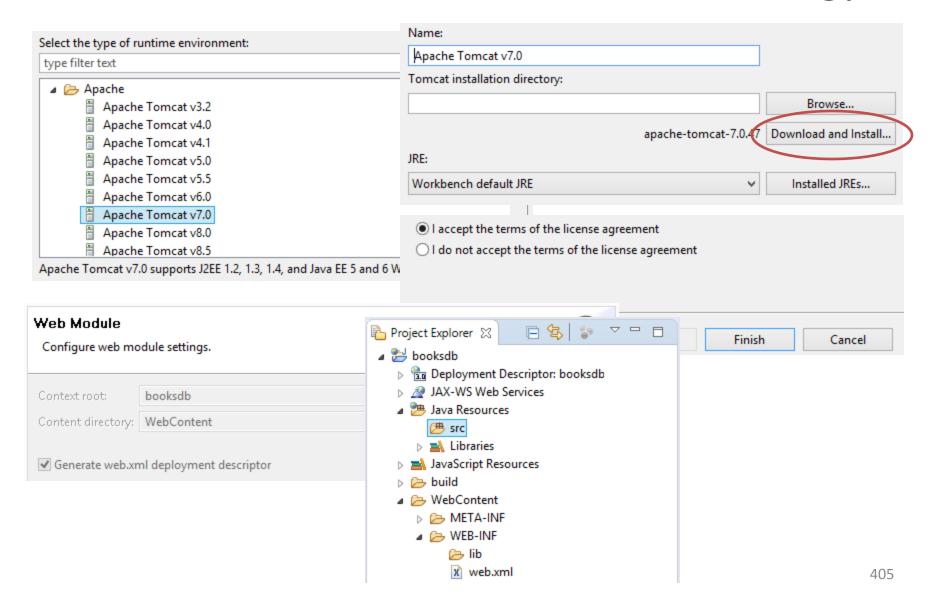
Пул з'єднань можна організувати за допомогою класу **PoolProperties** контейнера Apache Tomcat

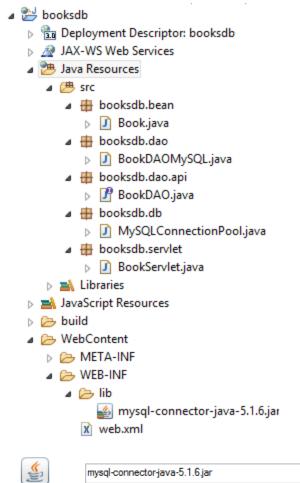
A pool of connections can be organized using the **PoolProperties** class of the Apache Tomcat container

Для полегшення створення пулу з'єднань в ApacheTomcat визначено власний клас **DataSource** на основі інтерфейсу **javax.sql.DataSource**

To facilitate the creation of a connection pool, ApacheTomcat defines its own **DataSource** class based on the **javax.sql.DataSource** interface.

110 12

Type of file: Executable Jar File (.jar)

Opens with: Java(TM) Platform SE b

Change...

Location: D:\tomcat\lib

booksdb.db.MySQLConnectionPool

```
1 package booksdb.db;
 3@import java.sql.Connection;
   import java.sql.SQLException;
   import org.apache.tomcat.jdbc.pool.DataSource;
   import org.apache.tomcat.jdbc.pool.PoolProperties;
   public class MySQLConnectionPool {
10
       public static Connection getConnection() throws SQLException {
            PoolProperties p = new PoolProperties();
13
14
           p.setUrl("jdbc:mysql://localhost:3306/book");
           p.setDriverClassName("com.mysql.jdbc.Driver");
           p.setUsername("root");
16
17
           p.setPassword("");
18
            DataSource ds = new DataSource():
20
            ds.setPoolProperties(p);
21
22
            return ds.getConnection();
23
24 }
```

trv {

try {

public List<Book> getAll() {

Connection on = null:

booksdb.bean.Book

booksdb.dao.BookDAOMySQL.getAll()

List<Book> books = new ArravList<Book>();

cn = MySQLConnectionPool.getConnection();

Book book = new Book();

book.setId(rs.getInt("book ID"));

book.setName(rs.getString("b name"));

ResultSet rs = st.executeQuery("SELECT * FROM books");

Statement st = cn.createStatement();

while (rs.next()) {

```
package booksdb.bean;

public class Book {
   private int id;
   private String name;
   private String author;
   private int year;
   private long price;
   private int count;
```

booksdb.dao.api.BookDAO

```
id:int
   name: String
    author: String
   vear: int
    price: long
   count: int
hashCode(): int
equals(Object): boolean
toString(): String
   getld(): int
   setId(int) : void
    getName() : String
   setName(String) : void
    getAuthor(): String
   setAuthor(String): void
    getYear(): int
   setYear(int): void
```

getPrice() : long
setPrice(long) : void
getCount() : int
setCount(int) : void

```
book.setAuthor(rs.getString("b author"));
 1 package booksdb.dao.api;
                                            book.setYear(rs.getInt("b year"));
 2
                                            book.setPrice(rs.getLong("b price"));
 3@import java.util.List;
                                            book.setCount(rs.getInt("b count"));
 4
                                            books.add(book);
   import booksdb.bean.Book;
 6
                                    } finally {
   public interface BookDAO {
                                        if (cn != null) {
 8
                                             cn.close();
 9
       List<Book> getAll();
10 }
                                } catch (SQLException e) {
                                    throw new RuntimeException(e);
                                return books:
```

booksdb.servlet

BookServlet()

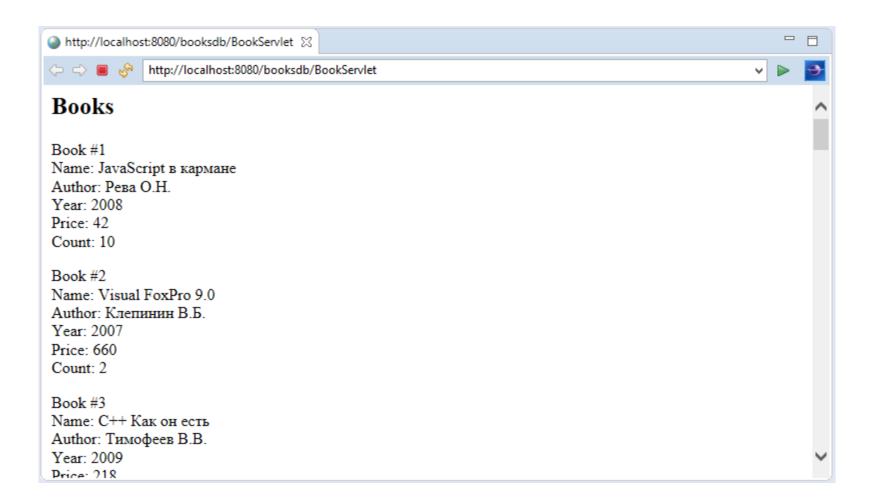
serialVersionUID : long

doGet(HttpServletRequest, HttpServletResponse): void

BookServlet

booksdb.servlet.BookServlet

```
doPost(HttpServletRequest, HttpServletResponse): void
16 @WebServlet("/BookServlet")
   public class BookServlet extends HttpServlet {
18
       private static final long serialVersionUID = 1L;
19
20⊖
       public BookServlet() {
21
           super();
22
23
240
       protected void doGet (HttpServletReguest reguest,
25
                HttpServletResponse response) throws ServletException, IOException {
26
           response.setContentType("text/html; charset=UTF-8");
27
28
           BookDAO bookDAO = new BookDAOMySQL();
29
30
            PrintWriter out = response.getWriter();
31
           out.print("<h2>Books</h2>");
32
33
           for (Book book : bookDAO.getAll()) {
34
                out.print("Book #" + book.getId() + "</br>Name: " + book.getName()
35
                        "</br>Author: " + book.getAuthor() + "</br>Year: " +
                        book.getYear() + "</br>Price: " + book.getPrice() +
36
                        "</br>Count: " + book.getCount() + "");
37
38
            }
39
40
           out.close();
41
```


PHP 5 і наступні версії можуть працювати з СУБД MySQL за допомогою PHP 5 and later can work with a MySQL database using

- MySQLi
- PDO (PHP Data Objects)

У більш ранніх версіях РНР використовується розширення **MySQL**, визнане застарілим з 2012 року

Earlier versions of PHP used the MySQL extension. However, this extension was deprecated in 2012

Що слід використовувати — MySQLi aбо PDO? Should I use MySQLi or PDO?

- PDO буде працювати в 12 різних системах баз даних, тоді як MySQLi буде працювати тільки з базами даних MySQL
- PDO will work on 12 different database systems, whereas MySQLi will only work with MySQL databases
- Таким чином, якщо вам потрібно переключити свій проект на використання іншої бази даних, PDO спростить цей процес. Вам потрібно лише змінити рядок підключення і кілька запитів. З MySQLi вам потрібно буде переписати весь код включаючи запити.
- So, if you have to switch your project to use another database, PDO makes the process easy. You only have to change the connection string and a few queries. With MySQLi, you will need to rewrite the entire code queries included.

Обидва є об'єктно-орієнтованими, але MySQLi також підтримує процедурний API

Both are object-oriented, but MySQLi also offers a procedural API

Обидва підтримують підготовлені вирази (запити) Both support prepared statements

Підготовлені оператори захищають від SQL-ін'єкцій і дуже важливі для безпеки веб-додатків.

Prepared Statements protect from SQL injection, and are very important for web application security.

З'єднання з MySQL / Open a connection to MySQL

MySQLi Object-oriented

```
<?php
$servername = "localhost";
$username = "username";
$password = "password";
// Create connection
$conn = new mysqli($servername, $username, $password);
// Check connection
if ($conn->connect error) {
    die("Connection failed: " . $conn->connect_error);
echo "Connected successfully";
<?>
```

3'єднання з MySQL / Open a connection to MySQL

MySQLi Procedural

```
<?php
$servername = "localhost";
$username = "username";
$password = "password";
// Create connection
$conn = mysqli_connect($servername, $username, $password);
// Check connection
if (!$conn) {
    die("Connection failed: " . mysqli connect error());
echo "Connected successfully";
< ?
```

3'єднання з MySQL / Open a connection to MySQL

```
<?php
$servername = "localhost";
$username = "username";
$password = "password";
try {
    $conn = new PDO("mysql:host=$servername;dbname=myDB", $username, $password);
    // set the PDO error mode to exception
    $conn->setAttribute(PDO::ATTR ERRMODE, PDO::ERRMODE EXCEPTION);
    echo "Connected successfully";
catch(PDOException $e)
    echo "Connection failed: " . $e->getMessage();
<?>
```

Закриття з'єднання / Close the connection

MySQLi Object-Oriented

\$conn->close();

MySQLi Procedural

mysqli_close(\$conn);

PDO

\$conn = null;

Створення бази даних / Create a database

MySQLi Object-Oriented

```
// Create database
$sql = "CREATE DATABASE myDB";
if ($conn->query($sql) === TRUE) {
    echo "Database created successfully";
} else {
    echo "Error creating database: " . $conn->error;
}
```

Створення бази даних / Create a database

MySQLi Procedural

```
// Create database
$sql = "CREATE DATABASE myDB";
if (mysqli_query($conn, $sql)) {
    echo "Database created successfully";
} else {
    echo "Error creating database: " . mysqli_error($conn);
}
```

Створення бази даних / Create a database

```
try {
    $conn = new PDO("mysql:host=$servername", $username, $password);
    // set the PDO error mode to exception
    $conn->setAttribute(PDO::ATTR_ERRMODE, PDO::ERRMODE_EXCEPTION);
    $sql = "CREATE DATABASE myDBPDO";
    // use exec() because no results are returned
    $conn->exec($sql);
    echo "Database created successfully<br>";
catch(PDOException $e)
    echo $sql . "<br>" . $e->getMessage();
    }
```

Створення таблиці / Create a table

MySQLi Object-Oriented

```
// Create connection
$conn = new mysqli($servername, $username, $password, $dbname);
// Check connection
if ($conn->connect error) {
    die("Connection failed: " . $conn->connect_error);
}
// sql to create table
                                                 if ($conn->query($sql) === TRUE) {
$sql = "CREATE TABLE MyGuests (
                                                     echo "Table MyGuests created successfully";
id INT(6) UNSIGNED AUTO INCREMENT PRIMARY KEY,
                                                 } else {
firstname VARCHAR(30) NOT NULL,
                                                     echo "Error creating table: " . $conn->error;
lastname VARCHAR(30) NOT NULL,
                                                 }
email VARCHAR(50),
reg date TIMESTAMP
```

Створення таблиці / Create a table

MySQLi Procedural

```
// Create connection
$conn = mysqli_connect($servername, $username, $password, $dbname);
// Check connection
if (!$conn) {
    die("Connection failed: " . mysqli_connect_error());
}
// sql to create table
$sql = "CREATE TABLE MyGuests (
id INT(6) UNSIGNED AUTO_INCREMENT PRIMARY KEY,
firstname VARCHAR(30) NOT NULL,
lastname VARCHAR(30) NOT NULL,
                                         if (mysqli_query($conn, $sql)) {
email VARCHAR(50),
                                             echo "Table MyGuests created successfully";
reg_date TIMESTAMP
                                         } else {
                                             echo "Error creating table: " . mysqli_error($conn);
                                         }
```

Створення таблиці / Create a table

```
$conn = new PDO("mysql:host=$servername;dbname=$dbname", $username, $password);
// set the PDO error mode to exception
$conn->setAttribute(PDO::ATTR ERRMODE, PDO::ERRMODE EXCEPTION);
// sql to create table
$sql = "CREATE TABLE MyGuests (
id INT(6) UNSIGNED AUTO INCREMENT PRIMARY KEY,
firstname VARCHAR(30) NOT NULL,
lastname VARCHAR(30) NOT NULL,
email VARCHAR(50),
reg date TIMESTAMP
)";
// use exec() because no results are returned
$conn->exec($sql);
echo "Table MyGuests created successfully";
```

INSERT

MySQLi Object-Oriented

```
$sql = "INSERT INTO MyGuests (firstname, lastname, email)
VALUES ('John', 'Doe', 'john@example.com')";

if ($conn->query($sql) === TRUE) {
    echo "New record created successfully";
} else {
    echo "Error: " . $sql . "<br>}" . $conn->error;
}

$sql = "INSERT INTO MyGuests (firstname, lastname, email)
```

MySQLi Procedural

```
VALUES ('John', 'Doe', 'john@example.com')";

if (mysqli_query($conn, $sql)) {
    echo "New record created successfully";
} else {
    echo "Error: " . $sql . "<br>}" . mysqli_error($conn);
}
```

```
$sql = "INSERT INTO MyGuests (firstname, lastname, email)
VALUES ('John', 'Doe', 'john@example.com')";
// use exec() because no results are returned
$conn->exec($sql);
echo "New record created successfully";
423
```

DELETE

MySQLi Object-Oriented

```
// sql to delete a record
$sql = "DELETE FROM MyGuests WHERE id=3";

if ($conn->query($sql) === TRUE) {
    echo "Record deleted successfully";
} else {
    echo "Error deleting record: " . $conn->error;
}
```

MySQLi Procedural

```
// sql to delete a record
$sql = "DELETE FROM MyGuests WHERE id=3";

if (mysqli_query($conn, $sql)) {
    echo "Record deleted successfully";
} else {
    echo "Error deleting record: " . mysqli_error($conn);
}
```

```
// sql to delete a record
$sql = "DELETE FROM MyGuests WHERE id=3";

// use exec() because no results are returned
$conn->exec($sql);
echo "Record deleted successfully";
424
```

UPDATE

MySQLi Object-Oriented

```
$sql = "UPDATE MyGuests SET lastname='Doe' WHERE id=2";
if ($conn->query($sql) === TRUE) {
    echo "Record updated successfully";
} else {
    echo "Error updating record: " . $conn->error;
}
```

MySQLi Procedural

```
if (mysqli_query($conn, $sql)) {
    echo "Record updated successfully";
} else {
    echo "Error updating record: " . mysqli_error($conn);
}
```

\$sql = "UPDATE MyGuests SET lastname='Doe' WHERE id=2";

```
$sql = "UPDATE MyGuests SET lastname='Doe' WHERE id=2";

// Prepare statement
$stmt = $conn->prepare($sql);

// execute the query
$stmt->execute();

// echo a message to say the UPDATE succeeded
echo $stmt->rowCount() . " records UPDATED successfully";
```

SELECT

MySQLi Object-Oriented

SELECT

MySQLi Procedural

SELECT

```
echo "";
echo "Id<fth>firstnameLastname";
class TableRows extends RecursiveIteratorIterator {
  function construct($it) {
     parent::__construct($it, self::LEAVES_ONLY);
  function current() {
     return "" . parent::current(). "";
  function beginChildren() {
     echo "";
  function endChildren() {
     echo "" . "\n";
```

```
$stmt = $conn->prepare("SELECT id, firstname, lastname FROM MyGuests");
$stmt->execute();

// set the resulting array to associative
$result = $stmt->setFetchMode(PDO::FETCH_ASSOC);
foreach(new TableRows(new RecursiveArrayIterator($stmt->fetchAll())) as $k=>$v) {
    echo $v;
}
```

Id	Firstname	Lastname
1	John	Doe
2	Mary	Moe
3	Julie	Dooley

Підготовлені запити / Prepared statements

MySQLi

```
// prepare and bind
$stmt = $conn->prepare("INSERT INTO MyGuests (firstname, lastname, email) VALUES (?, ?, ?)");
$stmt->bind_param("sss", $firstname, $lastname, $email);

// set parameters and execute
$firstname = "John";
$lastname = "Doe";
$email = "john@example.com";
$stmt->execute();
```

Параметри, які заміняються (?) / Substituted parameters (?)

- i Integer
- d Double
- s String
- b BLOB

Підготовлені запити / Prepared statements

```
// prepare sql and bind parameters
$stmt = $conn->prepare("INSERT INTO MyGuests (firstname, lastname, email)
VALUES (:firstname, :lastname, :email)");
$stmt->bindParam(':firstname', $firstname);
$stmt->bindParam(':lastname', $lastname);
$stmt->bindParam(':email', $email);
// insert a row
$firstname = "John";
$lastname = "Doe";
$email = "john@example.com";
$stmt->execute();
```

The End